



نگاه به گذشته

آزمون ۱۱ شهریور ماه ۱۴۰۱ (یازدهم)

دفترچه مشتری

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	
روان‌شناسی	۸	۶	۵	۳	

نام و نام خانوادگی:

شمارنده:

تعداد سؤال: ۷۰

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اجباری	عربی زبان قرآن (۲)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰

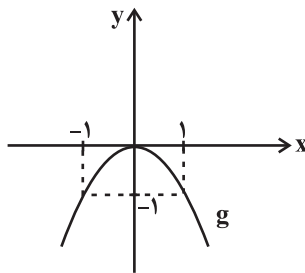
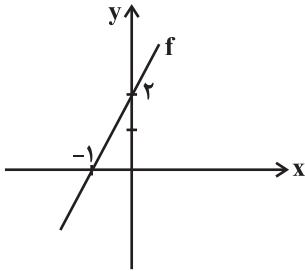
دانش‌آموزان گرامی برای مشاهده فیلم تحلیل آموزشی این آزمون، بعدازظهر جمعه، به صفحه مقطع دوازدهم انسانی در سایت www.kanoon.ir مراجعه نمایید و به طور رایگان فیلم‌ها را دریافت کنید. با مشاهده تحلیل آموزشی آزمون، می‌توانید نکات مهم سؤالات را یاد بگیرید و در صورت نیاز، برای خودتان یادداشت کنید. این یادداشت‌ها در دوران جمع‌بندی و برای بازبازی مطالب مفید خواهد بود.

تابع (اممال پر روی توابع)
آمار (شاخص‌های آماری)
صفحه‌های ۴۵ تا ۶۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱- با توجه به نمودار تابع‌های f و g ، ضابطه تابع $f \times g$ همواره کدام است؟ (g تابع درجه دوم است).



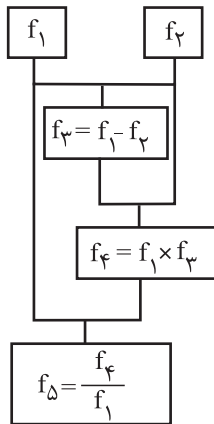
$$y = -x^2 + 2x^2 \quad (1)$$

$$y = 2x^2 - x^2 \quad (2)$$

$$y = x^2 + x^2 \quad (3)$$

$$y = -2x^2 - 2x^2 \quad (4)$$

۲- اگر $f_1(x) = 3x - 1$ و $f_2(x) = 1 + x$ باشند، مطابق نمودار درختی زیر مقدار f_5 کدام است؟



$$15 \quad (1)$$

$$17 \quad (2)$$

$$8 \quad (3)$$

$$\frac{17}{15} \quad (4)$$

۳- اگر $f = \{(3, 5), (2, 7), (4, 3)\}$ و $g = \{(3, 1), (2, 3), (4, 1)\}$ باشند، حاصل $\frac{(f+g)(3)}{(f-g)(4)}$ کدام است؟

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۴- اگر $f = \{(1, 5), (3, 8), (2, 6)\}$ و تابع $\frac{f}{g}$ یک تابع با برد $\{2\}$ باشد، حاصل $(2g(1) + g(3)) \times g(2)$ کدام است؟ (دامنه توابع f و g با هم برابر است و مقدار تابع g به ازای هیچ مقدار ورودی برابر با صفر نمی‌شود).

$$27 \quad (4)$$

$$20 \quad (3)$$

$$17 \quad (2)$$

$$15 \quad (1)$$

۵- اگر $f = \{(1, 2), (4, 1), (3, 5)\}$ و $g = \{(3, 4), (1, a), (7, b)\}$ و $f + g$ تابع ثابت باشد، a کدام است؟

$$7 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$5 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

۶- نرخ بیکاری در یک جامعه با تعداد افراد فعال ۲۰۰۰۰۰ نفر برابر ۱۲ درصد است. تعداد افراد شاغل این جامعه چند نفر است؟

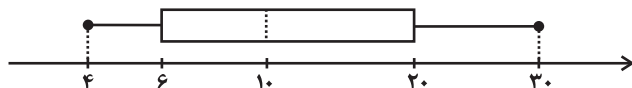
۱۷۶۰۰۰ (۴)

۱۸۰۰۰۰ (۳)

۱۸۲۰۰۰ (۲)

۱۷۰۰۰۰ (۱)

۷- با توجه به نمودار زیر که برای درآمد ماهانه افراد یک جامعه رسم شده است. خط فقر برحسب میانه کدام است؟ (اعداد برحسب میلیون تومان است).



۵ (۲)

۴ (۱)

۲۰ (۴)

۱۰ (۳)

۸- خط فقر برای جامعه‌ای که درآمد ماهانه آن‌ها برحسب میلیون تومان به صورت ۶ و ۸ و ۴ و ۷ و ۱۲ و ۱۵ و ۱۴ و ۶ است با استفاده از شاخص

میانگین چند میلیون تومان است؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۵/۵ (۲)

۴/۵ (۱)

۹- اگر سبد هزینه خانواری در سال پایه از دو کالای نان و گوشت تشکیل شده باشد و قیمت این دو کالا در سال پایه به ترتیب ۵۰۰ و ۶۰,۰۰۰ تومان و در

سال مورد نظر به ۱۰۰۰ و ۱۰۰,۰۰۰ تومان برسد با فرض آن که مقادیر مصرفی نان و گوشت در سال به ترتیب ۲۰۰ و ۸۰ کیلوگرم باشد، شاخص بهای

دو کالا تقریباً کدام است؟

۱۸۱ (۴)

۱۷۶ (۳)

۱۶۷ (۲)

۱۵۸ (۱)

۱۰- اگر قیمت کالایی از ۸۰ هزار تومان به ۱۰۰ هزار تومان برسد، قیمت کالا چند درصد تورم داشته است؟

۱۵ (۴)

۳۰ (۳)

۲۵ (۲)

۲۰ (۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فصل سوم (استعاره)

فصل چهارم (سبک‌شناسی قرن‌های ۱۰ و ۱۱)

(سبک هندی)

صفحه‌های (۷ تا ۸۷)

۱۱- نام نویسنده چند اثر به‌درستی ذکر نشده است؟

(حبیب‌السیر: خواندمیر)، (عباس‌نامه: وحید قزوینی)، (جامع عباسی: اسکندربیگ ترکمان)، (احسن‌التواریخ: میرزا برخوردار فراهی)، (تذکره شاه‌طهماسب: شاه‌طهماسب صفوی)، (مجالس‌المؤمنین: شیخ بهایی)، (رشحات‌عین‌الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی)

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۲- چند مورد از عبارات زیر با توجه به ویژگی‌های شعر سبک هندی نادرست است؟

(الف) کوشش شاعران سبک هندی مضمون‌یابی و ارائه خیال خاص و معنی برجسته است.

(ب) حملات تیموریان و ازبکان در این دوره، سبب رواج لغات عربی و ضعف فارسی گردید.

(ج) بی‌توجهی به زبان و ورود واژه‌های عامیانه در شعر این دوره مشهود است.

(د) تلمیحات غریب و نادر در مضمون‌سازی شاعران سبک این دوره نقش فعالی دارد.

(ه) یکی از دلایل حذف ویژگی‌های سبکی قدیم در آثار این دوره، تغییر جغرافیایی حوزه‌های شعری است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳- کدام گزینه درباره نثر سبک هندی نادرست است؟

(۱) بی‌دقتی در ذکر تاریخ و حوادث تاریخی و رواج مدح و چاپلوسی، نثر این دوره را از رونق انداخته است.

(۲) از ویژگی‌های زبانی نثر این دوره می‌توان به کاربرد افعال با پیشوندهای متعدد و آوردن جملات طولانی اشاره کرد.

(۳) در این زمان انحطاط ادبی از دوره تیموری بیشتر شد و استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی کاهش یافت.

(۴) نثر این دوره ارزش ادبی والایی ندارد؛ زیرا به زبان عامیانه نزدیک است و متن‌های ادبی نیز با تصنع و تکلف همراه است.

۱۴- با توجه به ویژگی‌های شعر سبک هندی، کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) یکی از دلایل حذف‌شدن لغات مهجور از شعر، از بین رفتن کتابخانه‌ها و قطع ارتباط فضلا با مراکز ادبی بود.

(۲) شاعر سبک هندی، شاعری تک‌بیت‌گو است و حذف بیتی در یک غزل به آن آسیبی نمی‌رساند.

(۳) زبان شعر سبک هندی، واقع‌گراست و زبان حقیقی مردم آن عصر می‌باشد.

(۴) شعر هندی، معنی‌گراست و مفاهیم عرفانی و فلسفی گذشتگان به همان شیوه در شعر آن‌ها نمود می‌یابد.

۱۵- کدام بیت فاقد استعاره و دارای بیشترین تشبیه است؟

(۱) دل من تاب سر زلف تو دارد آری

کس به‌جز گوی تحمل نکند چوگان را

(۲) بس که سیلاب سرشکم آمد از جوش غمش

قصر بنیاد دلم را سخت ویران کرد و رفت

(۳) به سرو و ماه از آن عاشق است «قائنی»

که ماه سروقد و سرو ماه‌سیمایی

(۴) دلم از گنج رخسارش تماشا آرزو دارد

ولی می‌ترسم از یاد خیال زلف چون مارش

۱۶- کدام بیت فاقد استعاره و دارای مجاز است؟

- (۱) با ما سر چه داشتی ای نیمه‌شب که باز
(۲) کمند شوق مرا می‌کشد به مأمن اصلی
(۳) کجا فرهاد خواهد زنده شد از شورش محشر
(۴) زین آتش نهفته که در سینۀ من است

۱۷- کدام بیت فاقد «استعاره» است؟

- (۱) چندان بنالم ناله‌ها، چندان برآرم رنگ‌ها
(۲) بنما تو لعل روشنت بر کوری هر ظلمتی
(۳) از سر دل بیرون نه‌ای بنمای رو کآینه‌ای
(۴) هر دم رسولی می‌رسد، جان را گریبان می‌کشد

۱۸- کدام بیت دارای آرایه‌های «مجاز، استعاره و تشبیه» می‌باشد؟

- (۱) چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم
(۲) هر کاو نظری دارد با یار کمان‌ابرو
(۳) عشرتی دارم به یاد روی آن گل در قفس
(۴) خون بار «بهار» از مژه در فرقت احباب

۱۹- حذف مشابه در کدام بیت، منجر به تولید «استعاره» شده است؟

- (۱) ای ماه شب‌افروز شبستان‌افروز
(۲) ایزد چو قضای بد بر خلق ببارد
(۳) تو گر خرام کنی، سرو یا صنوبر چیست؟
(۴) آن شمع که پروانه‌صفت بال و پرم سوخت

۲۰- همهٔ ابیات با بیت زیر قرابت معنایی دارند؛ به‌جز:

«ز منجنیق فلک سنگ فتنه می‌بارد

- (۱) چگونه شیشهٔ دل ایمن از شکست شود
(۲) ایمن شود ز فتنه و آشوب روزگار
(۳) زمانه مرد مصاف است و من ز ساده‌دلی
(۴) ز آسمان هر سنگ بیدادی که آمد بر زمین

- چون سرگذشت عشق به پایان نیامدی
در این نشیمن حیرت از آن قرار ندارم
مگر شیرین به خاکش با لب شیرین شود پیدا
خورشید شعله‌ای است که در آسمان گرفت

- تا برکنم از آینه هر منکری من زنگ‌ها
تا بر سر سنگین‌دلان، از عرش بارد سنگ‌ها
چون عشق را سرفتنه‌ای پیش تو آید فتنه‌ها
بر دل خیالی می‌دود یعنی به اصل خود بیا

- که لسان غیب خوش‌تر بنوازد این نوا را
باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها
عشق افکنده است با یوسف به یک زندان مرا
کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند

- خرم تن آن‌که با تو باشد شب و روز
آن‌گاه شما یک‌سره در خورد قضائید
رخت چو جلوه کند، آفتاب خاور چیست؟
هرگاه که در خاطر آمد جگر سوخت

من ابلهانه گریزم به آگینه حصار»

- که سنگ حادثه زین نه حصار می‌بارد
هر کس که در پناه تو سازد حصار خویش
کنم به جوشن تدبیر و هم دفع مضار
کرد بخت من مدد کان بر سبوی من رسید

علوم و فنون ادبی (۲) - سؤال‌های «آشنا»

فصل سوم (استعاره)
فصل چهارم (سبک‌شناسی قرن‌های ۱۰ و ۱۱)
(سبک هندی)
صفحه‌های (۷ تا ۸۷)

۲۱- با توجه به ویژگی‌های سبک هندی، ویژگی مقابل همه موارد به استثنای ... درست است.

- (۱) رواج ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ (ادبی)
- (۲) استفاده از بدیع و بیان به صورت طبیعی و تصادفی (زبانی)
- (۳) کوشش شاعر برای مضمون‌یابی و ارائه خیال خاص (فکری)
- (۴) توجه به معنی و مضمون بیشتر از زبان (فکری)

۲۲- موضوع آثار زیر، به ترتیب در کدام گزینه تماماً درست است؟

«رشحات عین‌الحیات، جامع عباسی، عالم‌آرای عباسی، مجالس‌المؤمنین»

- (۱) عرفان، تاریخ، فقه
- (۲) تاریخ، فقه، عرفان، زندگی‌نامه
- (۳) زندگی‌نامه، عرفان، تاریخ، فقه
- (۴) عرفان، فقه، تاریخ، زندگی‌نامه

۲۳- در همه گزینه‌ها به جز ... ویژگی زبانی سبک هندی مشهود است.

- (۱) وهم تا کی شمرد سال و مه فرصت کار
- (۲) شیشه ساعت موهوم حباب است این جا
- (۳) به می رفع کجی مشکل بود از طبع کج‌طینت
- (۴) به زور سیل نتوان راست کردن قامت پل را
- (۵) کز نسبت او چینی خاموش سفال است
- (۶) بیدل من و آن دولت بی‌دردسر فقر
- (۷) تا دل دیوانه در زنجیر زلفت بسته‌ایم
- (۸) ای بسا عاقل که شد دیوانه زنجیر ما

۲۴- آرایه‌های «تشخیص، استعاره مصرحه و تشبیه» در کدام بیت یافت می‌شود؟

- (۱) دو چشم من همی یاقوت و مروارید از آن بارد
- (۲) که چون یاقوت لب داری و مروارید دندان
- (۳) سخن بگوی از آن پسته شگرافشان شو
- (۴) که قوت طوطی روحم کلام توست ای دوست
- (۵) من از دو نرگس مست تو چشم آن دارم
- (۶) که آگه از نگه گاه‌گاه من باشی
- (۷) گفتم به چشم عقل نیفتم به چاه عشق
- (۸) بستی نظر ز نرگس سحرآفرین مرا

۲۵- در کدام بیت نوع استعاره متفاوت از سایر ابیات است؟

- (۱) به چه دیر ماندی ای صبح که جان من برآمد
- (۲) از تماشای خرامش چون نلغزد پای عقل؟
- (۳) بر سر بالینم آن گل آمد و خندید و رفت
- (۴) فغان که پرده ز کارم فکند پنجه عشق
- (۵) بزه کردی و نکردند مؤذنان ثوابی
- (۶) خار و خس را طاقت این سیل عالم‌برده نیست
- (۷) آرزوهایی که در دل داشتم فهمید و رفت
- (۸) هنوز چه‌ره معشوق در نقابستی

۲۶- در کدام بیت هیچ‌یک از انواع استعاره وجود ندارد؟

- (۱) تحفه مرهم نگیرد سینه افکار ما
- (۲) سایه گل برنتابد گوشه دستار ما
- (۳) می‌نال چنان که نشنوند آوازت
- (۴) می‌سوز چنان که برنیاید دودت
- (۵) سروری و بلندی و قددت پیدا نیست
- (۶) خوبی و لطیفی و دلت با ما نیست
- (۷) به رنگ باز شد زاغت به سر بر
- (۸) تو بیهوده همی شطرنج بازی

۲۷- کدام بیت فاقد آرایه «تشخیص» است؟

- | | |
|---|--------------------------------------|
| (۱) دل منه بر عمر مستعجل که اسب تند را | نیست مانع از دویدن پا فشردن در رکاب |
| (۲) فتنه دنیا نگرده هر که دنیا را شناخت | تشنه چشمان هوس را در کمند آرد سراب |
| (۳) دل نیازارد ز حرف سخت هرگز سنگ را | هر که داند کوه عاجز نیست در رده جواب |
| (۴) عشق در دل های روشن بی قراری می کند | پرتو خورشید در آییننه دارد اضطراب |

۲۸- در استعاره گاهی مشبه، به همراه ویژگی مشبه به و گاهی تنها مشبه به ذکر می شود. در همه ابیات هر دو نوع استعاره مشهود است؛ به جز:

- | | |
|-------------------------------------|----------------------------------|
| (۱) ای ز بادام تو در عین خجالت نرگس | وی ز گیسوی تو در حلقه سودا سنبل |
| (۲) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست | منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست |
| (۳) خراب یک نگه از چشم مست خون ریزت | هلاک یک سخن از لعل جان فزای توام |
| (۴) ریخت ز چشم آب و به سر خاک کرد | گردد ز آییننه دل پاک کرد |

۲۹- مفاهیم همه ابیات به استثنای بیت ... تناسب دارند.

- | | |
|---|---------------------------------------|
| (۱) خوشا کسی که چو صائب ز خاکساری ها | به دیده خاک زند اعتبار عالم را |
| (۲) بنگر به چشم عبرت و حال جهان ببین | عقل ز حال های چنین گیرد اعتبار |
| (۳) چشم عبرت بین چرا در قصر شاهان ننگرد | تا چه سال از حادثات دور گردون شد خراب |
| (۴) زمان ز مرگ بسی چون تو پند داد تو را | برو ز مردن امثال خویش عبرت گیر |

۳۰- ابیات کدام گزینه قرابت مفهومی دارند؟

- | | |
|---|---------------------------------------|
| (الف) کرشمه های تو از بس که هست نازآمیز | نه آشتی تو داند کسی، نه جنگ تو را |
| (ب) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی | هنوز می پرد از شوق، چشم کوکبها |
| (ج) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت | فتنه انگیز جهان غمزه جادوی تو بود |
| (د) یک کرشمه کرده با خود جنبشی عشق قدیم | در دو عالم این همه شور و فغان انداخته |
| (ه) مرا که دعوی بازار زهد و تقوی بود | به یک کرشمه چشمت تمام بشکست آن |

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

چالش‌های جهانی
(چنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، بحران‌های اقتصادی و
زیست‌محیطی، بحران‌های معرفتی و معنوی)
صفحه‌های ۸۲ تا ۱۰۳

۳۱- در ارتباط با نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، کدام گزینه به ترتیب به سؤالات زیر پاسخ می‌دهد؟

- بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی کدام‌اند؟

- این نظریه، چه چیزی را توجیه می‌کند؟

- هانتینگتون از کدام عامل، با عنوان «جنگ تمدن‌ها» یاد می‌کند؟

- بزرگ‌ترین تهدید برای غرب چیست؟

(۱) دولت‌ملت‌ها - عملیات نظامی قدرت‌های غیرغربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غربی - آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر - فرهنگ‌های غیرغربی

(۲) فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ - عملیات نظامی قدرت‌های غیرغربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غربی - درگیری‌های میان دولت‌ملت‌ها - حوزه‌های تمدنی متفاوت

(۳) فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ - عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی - آخرین مرحله از درگیری‌ها در جهان معاصر - فرهنگ اسلامی

(۴) دولت‌ملت‌ها - عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی - آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر - فرهنگ اسلامی

۳۲- هر عبارت، به ترتیب نشان‌دهنده چیست؟

- چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

- جوامع غربی چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.

- توجیه رفتار و عملکرد طرف‌های درگیر دو جنگ جهانی اول و دوم

- رویدادی که به اعتقاد آگوست کنت، باعث می‌شود که جنگ از زندگی بشر رخت بربندد.

(۱) اصطلاح شمال و جنوب - مرکز و پیرامون - اندیشه‌های لیبرالیستی، سرمایه‌داری، دینی و مذهبی - انقلاب صنعتی

(۲) اصطلاح استعمارگر و استعمارزده - مرکز و پیرامون - اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی - انقلاب صنعتی

(۳) اصطلاح مرکز و پیرامون - اصطلاح استعمارگر و استعمارزده - اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی - تحولات صنعتی

(۴) اصطلاح استعمارگر و استعمارزده - مرکز و پیرامون - اندیشه‌های سوسیالیستی، کمونیستی و مارکسیستی - توسعه ارتباطات

۳۳- موارد «الف، ب، ج و د»، به ترتیب کدام است؟

ب	ابطال نظریه کنت در رابطه با جنگ در غرب جدید	الف	جهان را تا آستانه جنگ جهانی سوم پیش برد.
رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری	د	کشورهای ثروتمند الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.	ج

(۱) اصطلاح کشورهای توسعه‌یافته و عقب‌مانده - مهم‌ترین عامل وقوع دو جنگ جهانی - بحران موشکی کوبا - وقوع دو جنگ بزرگ جهانی

(۲) اصطلاح مرکز و پیرامون - مهم‌ترین عامل وقوع دو جنگ جهانی - بحران موشکی کوبا - وقوع دو جنگ بزرگ جهانی

(۳) اصطلاح کشورهای توسعه‌یافته و عقب‌مانده - ریشه داشتن هر دو جنگ در فرهنگ غرب - جنگ ویتنام - جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب

(۴) اصطلاح کشورهای صنعتی و در حال توسعه - ریشه داشتن هر دو جنگ در فرهنگ غرب - جنگ کره - جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب

۳۴- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب و تقابل شمال و جنوب، نادرست و درست است؟

- ۱) به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به عناصر فرهنگی آنان بود، رونق بخشید. - تقابل شمال و جنوب، تقابلی منطقه‌ای است، اگر فعال شود با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی و بهره‌کشی از جوامع غیرغربی، حل خواهد شد.
- ۲) به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود، رونق بخشید. - بیشتر کشورهای صنعتی و ثروتمند در نیم‌کره شمالی زمین و اغلب کشورهای فقیر در نیم‌کره جنوبی قرار دارند، از تقابل کشورهای فقیر و غنی به تقابل شمال و جنوب یاد می‌کند.
- ۳) به همراه جنگ گرم بین دو بلوک شرق و غرب ادامه داشت و اقتصاد کشورهای صنعتی را رونق می‌بخشید. - تقابلی جهانی است و در صورتی که فعال شود بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی دیگر بار فعال خواهند شد.
- ۴) تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین دو بلوک به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت. - عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد، زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست، بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است.

۳۵- صحیح یا غلط بودن هر عبارت به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

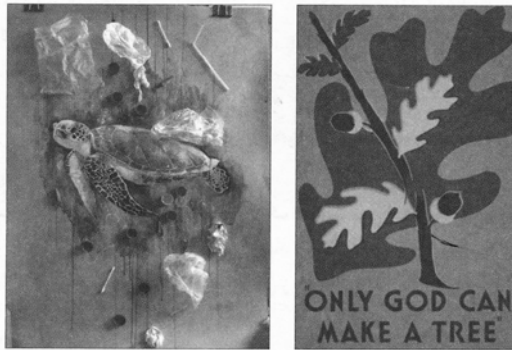
- در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد و تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند؛ در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند.
- نخستین بحران اقتصادی در فاصله بین دو جنگ جهانی اتفاق افتاد که زیان آن کمتر از زیان اقتصادی جنگ جهانی اول نبود.
- آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی، همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به فقر و غنا تمامی جامعه را دربرمی‌گیرد.
- به منظور چاره‌اندیشی برای آسیب‌های زیست‌محیطی، همایش‌های بین‌المللی متعددی درباره بحران زیست‌محیطی برگزار شده‌اند که توانسته‌اند از شتاب این بحران بکاهند.

۱) ص - غ - غ - ص ۲) غ - ص - ص - ص ۳) ص - غ - غ - غ ۴) غ - ص - ص - ص

۳۶- پیامد هر یک از موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- کنترل نشدن بحران اقتصادی
 - انقلاب صنعتی
 - گسترش سریع صنعت و فناوری مدرن
- ۱) فروپاشی حکومت‌ها - اختلال در رابطه متقابل انسان و طبیعت - توانمندی و آسایش برای انسان
 - ۲) افزودن دامنه بحران اقتصادی - تسلط و پیروزی بر طبیعت - آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی
 - ۳) پیوند خوردن به چالش فقر و غنا - پیدایش نخستین مشکلات در مواجهه با طبیعت - زیان‌های جبران‌ناپذیر برای طبیعت
 - ۴) آشکار شدن پیامدهای آن در سطح جهان - آلودگی زیست‌محیطی در شهرهای صنعتی - بحران زیست‌محیطی

۳۷- کدام عبارت، به ترتیب مربوط به تصویر سمت راست و سمت چپ است؟



- ۱) طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند هستند و همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند. - طبیعت را ماده خام و بی‌جان می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد.
- ۲) انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند. - بحران زیست محیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد.
- ۳) نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکان می‌پندارد و تصرف در طبیعت را تنها با فنون و روش‌های تجربی انجام می‌دهد. - با گسترش زندگی مدرن در جهان، انواع آسیب‌های زیست‌محیطی نیز به سرعت گسترش یافتند.
- ۴) طبیعت و هر چه در آن است به سمت خداوند باز می‌گردد. - طبیعت ماده خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است.

۳۸- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- الف) در دوره رنسانس، جهان غرب برای برون‌رفت از بحران معرفتی به کدام منابع شناخت بسنده کرد؟
- ب) در نیمه اول قرن بیستم، چگونه علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت؟
- ج) در کدام قرن، جامعه‌شناسان به دنبال داوری حقایق وحیانی پیامبران و استدلال‌های عقلی عالمان، از طریق حس و تجربه بودند؟

- ۱) حس و تجربه - با آشکار شدن اینکه علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست - قرن نوزدهم
- ۲) عقل و تجربه - با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است - قرن هجدهم
- ۳) عقل و تجربه - با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی - قرن نوزدهم
- ۴) حس و تجربه - با محدود شدن علم تجربی به امور طبیعی - قرن هجدهم

۳۹- هر دو عبارت کدام گزینه در رابطه با چالش‌های جهانی، درست است؟

- ۱) با بروز چالش‌های جدید، چالش‌های پیشین از بین می‌روند. - فرهنگ‌های دیگر برای مهار این چالش‌ها نباید مسیر غرب را بروند.
- ۲) نابه‌هنگام هستند و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند. - این چالش‌ها در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها به وجود می‌آیند.
- ۳) تمامی این چالش‌ها مربوط به عمیق‌ترین لایه فرهنگ‌اند. - همگی از درون فرهنگ غرب برمی‌خیزند.
- ۴) تمامی چالش‌های جهانی، از سکولاریسم، اومانیزم و روشنگری برمی‌خیزند. - ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی رخ می‌دهند و سپس چالش‌ها و بحران‌های معرفتی، معنوی، اخلاقی، عاطفی ظاهر می‌شوند.

۴۰- پیامد، معنا یا مفهوم و علت هر یک از عبارات زیر، به ترتیب کدام است؟

- گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی
 - بازگشت نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها
 - پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها در فرهنگ غرب
- ۱) از رونق افتادن بازار معنویت‌های کاذب و دروغین - پاسکولاریسم - اومانیزم
 - ۲) جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دنیوی از سوی نخبگان جهان غرب - پاسکولاریسم - انکار حقایق قدسی
 - ۳) رواج خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی - بحران معنویت - دستیابی به آرمان‌های انقلاب فرانسه
 - ۴) فراخواندن مهاجران ساکن کشورهای غربی که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود - افول سکولاریسم - اصالت بخشیدن به انسان دنیوی

عربی زبان قرآن (۲)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

الصدق
ارحموا ثلاثاً
درس‌های ۵ و ۶
صفحه‌های ۶۱ تا ۸۴

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة (۴۱ - ۴۲)

۴۱- ﴿ و هذا كتاب أنزلناه مبارك فاتبعوه واتقوا لعلمكم ثرحمون ﴾:

- (۱) و این کتابی که نازل کردیم با برکت است، پس پیروی کنید از آن و پرهیزکار باشید که شاید به شما رحم شود!
- (۲) و این کتاب را با برکت فرو فرستادیمش، پس از آن پیروی کردند و پرهیزکار شدند تا شاید شما به آنان رحم کنید!
- (۳) و این است کتابی که آن را نازل کردیم با برکت، پس پیروی کنید از آن و با تقوا باشید که شاید به شما رحم کنند!
- (۴) و این کتابی است که آن را با برکت فرو فرستادیم، پس از آن پیروی کنید و تقوا پیشه کنید که شاید مورد رحمت قرار گیرید!

۴۲- « أقرأ قصة رجلٍ كان متكاسلاً و يحبُّ أن يُحاول لِتُصلِحَ أعماله و لكنَّهُ لم يَسْتَطِعْ! »:

- (۱) داستان مردی را خواندم که دوست داشت تلاش کند تا کارهای خود را اصلاح کند، ولی او نتوانست!
- (۲) قصه مردی را می‌خوانم که تنبل بود و دوست دارد که تلاش کند رفتارها را اصلاح کند، اما او نمی‌توانست!
- (۳) داستان یک مرد را می‌خوانم که تنبل بود و دوست می‌داشت که تلاش نماید تا کارهایش اصلاح شوند، ولی نتوانست!
- (۴) قصه یک فرد را می‌خوانم، او تنبل بود و دوست می‌دارد تا سعی نماید کارهایش اصلاح شوند، ولیکن او نمی‌توانست!

■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۴۳ و ۴۴) بما يُناسب النَّصَّ:

«كان هناك ولدٌ شابٌّ يُصاحب رفقاء السوء. منعتهُ أمه عن معاشرتهم، فرفض الولد طلب الأم و أصرَّ على مُصاحبتهم، فقال: يا أمي إني أعاشرهم و لكن لا أتأثر بأخلاقهم أبداً.

عزمت الأم أن تُحضر صندوقاً من التَّفاح و قد كانت فيه تَفاحة فاسدة من قبل، جعل الصندوق في زاوية من البيت و مرَّت عذة أيام، فشهدت الأسرة أنَّ التَّفاحات فاسدة كلِّها. قالت الوالدة: أنظر بُني! كيف أفسدت تَفاحة فاسدة جيرانها. من يُعاشِر الأشرار يتأثر منهم أخلاقاً!»

۴۳- عین الخطأ حسب النَّصَّ:

- (۱) ما قبل الولد أن يُغیِّر سلوكه!
- (۲) الأم لم تسمح لولدها بمُعاشره رفقاء السوء أبداً!
- (۳) كانت الأم تُريد بطلبها نجاه و لدها من أضرار الرفیق السيئ!
- (۴) كان الولد يظنُّ أنَّه لن يتضرَّر بالصداقة مع الأشرار من بين النَّاس!

۴۴- عین الخطأ: عزمت الأم أن

- (۱) يتعلَّم و لدها درساً نافعا للحياة!
- (۲) تُبین لولدها تأثر النَّاس بالآخرین!
- (۳) يقضي الولد أوقاتاً أكثر مع أسرته!
- (۴) تُحذِّر الولد من سلوكه الَّذي يُسبب الخُسران!

■ عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤٥ و ٤٦)

٤٥- «الأشهرار»:

- (١) اسم - جمع تكسير؛ مذكّر - معرفة / مفعول
- (٢) مذكّر - مفردة؛ شرّ؛ اسم تفضيل / مفعول أو مفعول به
- (٣) اسم - جمع مكسّر - معرّف بأل / مفعول؛ فعله: «يُعاشر»
- (٤) اسم - جمع (مفردة مذكّر) - معرفة / مفعول لفعل «يُعاشر»

٤٦- «أفسدت»:

- (١) فعل ماضٍ - مضارعه للمذكّر: يُفسد؛ حروفه الأصليّة: ف س د - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- (٢) ماضٍ - له ثلاثة حروف أصليّة؛ مصدره على وزن: إفعال / مفعوله: جيران
- (٣) فعل - للمفرد المؤنث - مصدره: إفساد - معلوم / فاعله: «تفاحة»؛ الجملة فعلية
- (٤) فعل - للغائبة - حروفه الأصليّة: ف س د؛ و له حرفان زائدان / مع فاعله جملة فعلية

■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٧ - ٥٠)

٤٧- عَيْنِ جُمْلَةً تَصِفُ نَكْرَةً:

- (١) إِنَّ الْكِتَابَ صَدِيقٌ وَفِيّ وَ يُنْقِذُكَ مِنَ الضَّلَالِ!
- (٢) جَالَسْتُ مَعَ أَصْدِقَائِي الَّذِينَ يُسَاعِدُونَنِي كَثِيرًا!
- (٣) سَمِعْتُ مِنْهُ مَوَاعِظَ تَمْنَعُكَ عَنِ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي!
- (٤) ابْتَدَأْتُ بِأُمُورٍ صَعْبَةٍ فِي هَذَا الْأُسْبُوعِ لِرَجَاءِ النَّجَاحِ فِيهَا!

٤٨- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ الْأَفْعَالِ مِمَّا جَاءَ بَيْنَ الْقَوْسَيْنِ:

- (١) هِيَ تَقْرَأُ الْأَدْعِيَةَ وَ الْأَحَادِيثَ وَ لَا تَرَجِعُ تَرْجُمَتَهَا! (« لا » لِلنَّهْيِ)
- (٢) أَشْتَرِبُهَا لِزِمْلَائِي فِي الْقَافِلَةِ! (فعل ماضٍ و معناه معادل للمضارع الإخباري)
- (٣) شَاهَدْنَا سِنْجَابًا يَقْفِزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى! (معناه معادل للمضارع الإلتزامي)
- (٤) إِنْ هَرَبْتَ مِنَ الْوَاقِعِ فَسَوْفَ تُوَجِّهُ الْمَشَاكِلَ! (الفعل مضارع و نَفْيُهُ يَأْتِي مَعَ « لَنْ »)

٤٩- عَيْنِ حَرْفِ النَّامِ لِلْأَمْرِ:

- (١) مَنْ يَبْحَثُ عَنِ النَّجَاحِ فَلْيَتَعَلَّمْ طُرُقَ الْحُصُولِ عَلَيْهِ!
- (٢) مَنْ يَسْعَ لِإِصْلَاحِ نَفْسِهِ فَعَلِيهِ الْإِبْتِعَادُ عَنِ الْفَاسِدِينَ!
- (٣) لِيُغْلَقَ الْمَضِيقُ جَاءَ النَّاسُ بِالْكَثِيرِ مِنَ الْحَدِيدِ وَ النَّحَاسِ!
- (٤) طَلَّبَ الْمَعْلَمُ مِنَ الطَّلَابِ أَنْ يَجْلِسُوا مُبْتَعِدِينَ مِنْ بَعْضِهِمْ لِيُفَرِّقَهُمْ!

٥٠- عَيْنِ مَا لَا يَدُلُّ عَلَى الطَّلَبِ:

- (١) عَلَى التَّلَامِيذِ أَنْ يَحَاوِلُوا أَكْثَرَ!
- (٢) لِيَحَاوِلَ تَلَامِيذُنَا الْمُجَدِّونَ أَكْثَرَ!
- (٣) قَامَ التَّلَامِيذُ لِيَحَاوِلُوا أَكْثَرَ!
- (٤) أَيُّهَا التَّلَامِيذُ الْمُجَدِّونَ! حَاوِلُوا أَكْثَرَ!

۵۱- ابزار شناخت کدام یک از گزاره‌های زیر متفاوت است؟

- (۱) آب پس از رسیدن به دمای ۱۰۰ درجه بخار می‌شود.
(۲) پس از وزیدن باد بر درختان، برگ آن‌ها می‌ریزد.
(۳) چوبی که در آب دیده می‌شود در اصل نشکسته است.
(۴) زمین هم به دور خود و هم به دور خورشید می‌چرخد.

۵۲- کدام مورد، نظر ابن‌سینا را منعکس می‌کند؟

- (۱) قانون علیت حاصل همکاری تجربه و عقل است.
(۲) قانون علیت یکی از قواعد نخستین اندیشه‌ورزی است.
(۳) بعضی تجربه‌ها بر اساس علیت بنا نشده‌اند.
(۴) علیت فقط در علم به برخی پدیده‌ها به ما کمک می‌کند.

۵۳- کدام مورد را می‌توان وجه اشتراک معرفت شهودی و وحیانی دانست؟

- (۱) فهم هر دوی آن‌ها عقلی نیست.
(۲) هر دو هدف هدایت دارند.
(۳) هر دو نیازمند نبوت است.
(۴) دریافت هر دوی آن‌ها بی‌واسطه است.

۵۴- کدام گزینه درباره ابزار عقل در شناخت نادرست است؟

- (۱) شناخت‌های عالم مادی و غیرمادی ذیل آن قرار می‌گیرند.
(۲) با همکاری حس، شناخت تجربی را ایجاد می‌کند.
(۳) می‌تواند کارکردی مستقل از سایر ابزارهای معرفت داشته باشد.
(۴) با بررسی حالات درونی می‌تواند به خوداندیشی انسان یاری برساند.

۵۵- کدام گزینه در مورد خطاهای ناشی از شناخت حسی نادرست است؟

- (۱) چنین پیش‌آمدهایی سبب سلب اعتماد ما از شناخت حسی می‌شود.
(۲) برای پی‌بردن به خطای خود به ابزاری غیر از حواس مراجعه می‌کنیم.
(۳) درک و آگاهی انسان از خطای خود، از موارد توجیه‌کننده امکان شناخت است.
(۴) با وجود این خطاها، حس مبنای ما برای رفع نیازهایمان است.

۵۶- اعتقاد به «تسبیت حقیقت» نظر کدام متفکر می‌باشد و معنای آن چیست؟

- (۱) هراکلیتوس - حقیقت هیچ معیاری ندارد.
(۲) پروتاگوراس - معیار حقیقت، حواس هر شخص است.
(۳) هراکلیتوس - معیار حقیقت، حواس هر شخص است.
(۴) پروتاگوراس - حقیقت وجود ندارد.

۵۷- هراکلیتوس معتقد بود حرکت در عالم وجود دارد، زیرا حرکت ...

- (۱) قابل مشاهده حسی است و شناخت حسی معتبر است.
(۲) از طریق عقل بر ما معلوم می‌شود.
(۳) با همکاری عقل و حس بر ما معلوم می‌شود و عقل، خطاهای حس را اصلاح می‌کند.
(۴) امری بدیهی و مربوط به زمان است و نیازی به اثبات ندارد.

۵۸- نظر ابن‌سینا در مورد شناخت وحیانی و شناخت شهودی به ترتیب چه بود؟

- (۱) اختصاص به پیامبران دارد - به هیچ عنوان از شناخت شهودی سخنی نگفته است.
(۲) در کنار عقل و حس، اعتبار دارد - آن را در تبیین فلسفی خود وارد نمی‌کرد.
(۳) اختصاص به پیامبران دارد - به عنوان یک منبع شناخت می‌تواند دست‌مایه تبیین فلسفی باشد.
(۴) اعتبار آن کمتر از شناخت عقلی است - به هیچ وجه نمی‌توان اعتباری برای آن قائل شد.

۵۹- کدام گزینه درباره فلسفه ملاصدرا صحیح است؟

- (۱) بهره‌گیری از معرفت شهودی بدون توجه به استدلال عقلی
(۲) بهره‌مندی از معرفت شهودی همراه با توجه به استدلال عقلی
(۳) عدم ارتباط فلسفه و معرفت وحیانی
(۴) وجود تضاد و تناقض میان عقل و وحی

۶۰- از نظر کانت مفهوم «علیت» چگونه درک می‌شود؟

- (۱) قوه ادراکی انسان این مفهوم را نزد خود دارد.
(۲) این مفهوم با همکاری حس و عقل به دست می‌آید.
(۳) این مفهوم توسط حس درک می‌شود.
(۴) این مفهوم توسط استدلال عقلی به دست می‌آید.

۶۱- به ترتیب، دلیل تبدیل مسئله به فرصت پیشرفت چیست و خودآگاهی در مواجهه با مسئله، ذیل کدام‌یک از ویژگی‌های مسئله مطرح می‌شود؟

- (۱) کوشش برای حل مسئله با روش‌های درست - هدفمندی
(۲) تعمیم یادگیری حاصل از حل مسئله - تحت کنترل بودن
(۳) کوشش برای حل مسئله با روش‌های درست - تحت کنترل بودن
(۴) تعمیم یادگیری حاصل از حل مسئله - هدفمندی

۶۲- به ترتیب، هر یک از موارد زیر پیامد کدام عامل است؟

- درک ناقص از مسئله

- فقدان تصور مثبت از مسئله

- درگیری مداوم با فشار روانی

- (۱) روشن نبودن هدف - تعدد مجهولات - ناتوانی در تصمیم‌گیری
(۲) توانمندی‌های محدود - عدم صراحت هدف - ناتوانی در تصمیم‌گیری
(۳) روشن نبودن هدف - جهل نسبت به راه‌حل - استفاده از روش‌های ناکارآمد حل مسئله
(۴) داشتن نگاه خاص به مسئله - تجربیات منفی گذشته - استفاده از روش‌های ناکارآمد حل مسئله

۶۳- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر، ذیل کدام‌یک از مراحل حل مسئله قرار دارند؟

«بررسی میزان تغییر نمرات پس از استفاده از روش مطالعه جدید - مراجعه به استاد جهت دریافت روش مطالعه‌ای جدید برای درس معارف - استفاده

از روش خلاصه‌برداری و حاشیه‌نویسی برای یک درس»

- (۱) بازبینی و اصلاح راه‌حل - ارزیابی راه‌حل - به کارگیری راه‌حل مناسب
(۲) ارزیابی راه‌حل - بازبینی و اصلاح راه‌حل - تشخیص دقیق مسئله
(۳) ارزیابی راه‌حل - انتخاب راه‌حل جایگزین - به کارگیری راه‌حل مناسب
(۴) بازبینی و اصلاح راه‌حل - انتخاب راه‌حل جایگزین - تشخیص دقیق مسئله

۶۴- به ترتیب، چه زمانی احساس مسئله می‌کنیم و چه زمانی با مسئله مواجه می‌شویم؟

- (۱) وقتی موقعیت فعلی ما مشخص باشد. - زمانی که موانعی مشخص پیش روی ماست.
(۲) وقتی که بدانیم هدف چیست. - وقتی امکانات ما محدود باشد.
(۳) وقتی توانمندی‌هایمان را بشناسیم. - زمانی که موانعی مشخص پیش روی ماست.
(۴) وقتی کاملاً درگیر موضوع باشیم. - وقتی امکانات ما محدود باشد.

۶۵- خانواده‌های حسین و زهرا قصد دارند تا شرایط ازدواج آن‌ها را محقق کنند. خانواده زهرا اقلام خانگی مورد نیاز برای زندگی آن‌ها را اندک اندک تهیه

می‌کند، و خانواده حسین مشغول پس‌انداز برای خرید یا اجاره خانه مورد نیاز آن‌ها هستند. هر یک از خانواده‌های زهرا و حسین به ترتیب، از کدام‌یک از

روش‌های حل مسئله استفاده کرده‌اند؟

- (۱) خرد کردن - کاهش تفاوت شرایط موجود و مطلوب
(۲) خرد کردن - خرد کردن
(۳) کاهش تفاوت شرایط موجود و مطلوب - خرد کردن
(۴) کاهش تفاوت شرایط موجود و مطلوب - کاهش تفاوت شرایط موجود و مطلوب

۶۶- در یک آزمایش، فرد باید بادکنکی را پر کند. به‌ازای حجم بیشتر بادکنک، فرد پاداش بیشتری دریافت می‌کند، اما اگر بادکنک بترکد، تمام پاداش‌ها را باید پس بدهد. برای یک فرد قمارباز که رفتارش به مرحلهٔ بیمارگون رسیده است، کدام عامل بیشترین تأثیر را در نحوهٔ عمل او در این آزمایش دارد؟

(۱) میزان هزینه در تصمیم‌گیری (۲) خطر از دست دادن مزایای قبلی

(۳) میزان سودمندی تصمیم برای شخص (۴) اشتیاق برای کسب مزایای بیشتر

۶۷- حضرت علی (ع) در حدیثی می‌فرماید: «کسی که به چیزی عاشق و شیفته شود، این محبت، چشم صورت و چشم دل او را نابینا می‌سازد. پس او با چشمی ناسالم می‌نگرد و با گوشی ناشنوا می‌شنود و خواسته‌ها و تمنیات، عقل او را از هم می‌گسلد و دنیا دلش را می‌میراند»؛ این سخن با کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه است؟

(۱) احساسی عمل کردن می‌تواند پیامدهای ناگوار داشته باشد.

(۲) در این سبک فرد به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد.

(۳) فرد ممکن است به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطاعت کند.

(۴) در این سبک افراد زمان را از دست می‌دهند و مشکلشان بیشتر می‌شود.

۶۸- به‌ترتیب هر عبارت به کدام سبک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

«فرد در حال بحث کردن است که ناگهان عصبانی می‌شود و داد و بیداد می‌کند. - فرد یک موبایل جدید را به دلیل اینکه تازه عرضه شده و بازیگر مورد علاقه‌اش هم آن را خریده است، فوراً می‌خرد. - فردی قرار است به زودی تمرینات مسابقه را آغاز کند، اما از نتیجهٔ مسابقه می‌ترسد و تمرین نمی‌کند.»

(۱) احساسی - احساسی - احساسی (۲) تکانشی - وابسته - احساسی

(۳) احساسی - وابسته - اجتنابی (۴) تکانشی - وابسته - اجتنابی

۶۹- در کدام گزینه به تصمیم‌گیری تکانشی اشاره شده و معیار ساده یا پیچیده بودن تصمیم‌گیری کدام است؟

(۱) علی صرفاً به این علت که دوست دارد جشن طلاق را تجربه کند، برای همسرش احضاریه فرستاده است. - تعداد افراد تصمیم‌گیرنده

(۲) محسن با اینکه به پولش نیاز داشت، به این علت که دوستانش به مسافرت رفتند، همهٔ پس‌اندازش را خرج سفر کرد. - اهمیت تصمیم

(۳) مریم مدت‌هاست می‌خواهد با پدرش در مورد خواستگار جدیدش صحبت کند، اما به دلیل تردید، مدام نظرش تغییر می‌کند. - دشواری تصمیم

(۴) لیلا ناگهان و بدون برنامهٔ قبلی تصمیم گرفته است همهٔ خانه و زندگی و اموال خود را بفروشد و به سفر دور دنیا مشغول شود. - تعداد اولویت‌ها

۷۰- «در جریان تصمیم‌گیری‌های سیاسی، گاه افراد تنها به گزاره‌های آماری و اخباری توجه می‌کنند که همسو با نظر آنهاست و این اخبار و گزاره‌ها گاه آن‌ها را چنان هیجان‌زده می‌کند که حزب یا شخصیت سیاسی منتخب خود را عاری از مشکل می‌پندارند.» در این تصمیم‌گیری‌ها، کدام یک از موانع تصمیم‌گیری به چشم می‌خورد؟

(۱) اعتماد افراطی - کنترل نکردن هیجانات (۲) سوگیری تأیید - اعتماد افراطی

(۳) کنترل نکردن هیجانات - سوگیری تأیید (۴) کوچک شمردن خود - سوگیری تأیید

صبح جمعه

۱۴۰۱/۶/۱۱

نگاه به گذشته



آزمون ۱۱ شهریور ماه ۱۴۰۱ (دهم)

دفترچه مشتری

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
اقتصاد	۸	۶	۵	۲	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
منطق	۷	۶	۴	۲	

نام و نام خانوادگی:

شمارنده:

تعداد سؤال: ۷۰

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۲	اجباری	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۵	اجباری	عربی زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۶	اجباری	منطق	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۰
۷	اجباری	منطق - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

کار با داده‌های آماری
(گردآوری داده‌ها، معیارهای گرایش به مرکز،
معیارهای پراکنندگی)
صفحه‌های (۷ تا ۹۸)

۷۱- چند تا از عبارت‌های زیر درست است؟

- (الف) پارامتر یک مشخصه عددی است که از جامعه به دست می‌آید.
(ب) مقدار آماره از نمونه‌ای به نمونه دیگر که از یک جامعه انتخاب می‌شوند همواره ثابت است.
(پ) به مطالعه نحوه گردآوری، سازمان‌دهی، تحلیل و تفسیر داده‌ها برای استخراج اطلاعات و تصمیم‌گیری، آمار گفته می‌شود.
(ت) یک روش آماری مناسب می‌تواند دقیق‌تر و صحیح‌تر از داده‌ها و حقایق اصلی باشد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۷۲- در کدام گزینه نوع و مقیاس متغیر درست نوشته نشده است؟

- (۱) درجه حرارت شهرهای یک استان در یک روز بر حسب سلسیوس ← کمی فاصله‌ای
(۲) رتبه دانش‌آموزان یک کلاس در کنکور سراسری ← کمی نسبی
(۳) گروه خونی افراد یک خانواده ← کیفی اسمی
(۴) شدت حرارت شعله‌های یک گاز سه شعله (کم - متوسط - زیاد) ← کیفی ترتیبی

۷۳- روش گردآوری داده‌ها در موضوعات زیر به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه درست است؟

«وزن هندوانه‌های یک زمین کشاورزی - تعداد بهبودیافتگان کرونا در کشورهای آسیایی»

(۱) پرسش‌نامه - دادگان‌ها (۲) مشاهده - پرسش‌نامه (۳) پرسش‌نامه - مصاحبه (۴) مشاهده - دادگان‌ها

۷۴- در آزمون مهارت‌سنجی یک شغل، نمرات دو شخص A و B به صورت زیر است. کدام یک برای این شغل مناسب‌تر است؟

$$\begin{cases} A: 19, 20, 20, 10, 11 \\ B: 16, 15, 17, 12, 20 \end{cases}$$

(۱) A (۲) B (۳) هر دو یکسان (۴) نیاز به اطلاعات بیشتر

۷۵- اگر میانگین داده‌های $x_1, x_2, x_3, \dots, x_p$ و x_1 برابر ۱۲ باشد، میانگین داده‌های $x_1, x_2, x_3, \dots, x_p, x_1$ و ۸ و ۱۶ چقدر از میانگین داده‌های دسته اول بیشتر است؟

(۱) $1/44$ (۲) $2/4$ (۳) ۲ (۴) صفر

۷۶- اگر واریانس داده‌های ۱۰، f, e, d, c, b و a برابر صفر باشد، میانگین داده‌های $e+f, c+d, a+b$ کدام است؟

(۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) ۱۵ (۴) صفر

۷۷- هرگاه مجموع مربعات ۱۰ داده آماری ۲۰۰ و مجموع این ۱۰ داده برابر ۴۰ باشد، واریانس این ۱۰ داده کدام است؟

(۱) ۴ (۲) ۶ (۳) ۸ (۴) ۱۶

۷۸- میانه داده‌های ۶۶، ۵۶، ۵۷، ۴۱، ۳۷، ۶۲، ۵۴، ۴۷، ۳۵ و ۶۳ کدام است؟

(۱) ۶۵ (۲) ۵۵ (۳) ۵۰ (۴) ۴۵

۷۹- اگر به هر داده آماری ۲۰ واحد اضافه کنیم، کدام یک از موارد زیر تغییر می‌کند؟

(۱) دامنه تغییرات (۲) اختلاف چارک سوم و اول

(۳) اختلاف چارک اول و دوم (۴) مقدار چارک دوم

۸۰- در مجموعه داده‌های آماری $A = \{4k + 1 \mid k \in \mathbb{N}, k \leq 5\}$ ، انحراف معیار برابر کدام است؟

(۱) $\sqrt{2}$ (۲) $2\sqrt{2}$ (۳) $3\sqrt{2}$ (۴) $4\sqrt{2}$

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقهاقتصاد رشد و پیشرفت
(درس دهم و یازدهم)
صفحه‌های ۵۵ تا ۱۲۸

۸۱- در ارتباط با مسیر تاریخی اقتصاد ایران کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) در دوره پایدانی حکومت صفویه، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلى شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.
- ۲) در دوران پهلوی تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی، آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.
- ۳) در دوران قاجار اقدامات محدود مذهبی و ملی، مانند تأسیس شرکت اسلامی و بیانیه‌هایی در حمایت از تولید ملی، متأسفانه چندان اثربخش نبود.
- ۴) در دوران پهلوی نظام مالیات‌گیری و بودجه‌بندی کشور همانند دوران قبل بود و تغییری در این زمینه به‌وجود نیامد.

۸۲- به ترتیب، ویژگی بارز دولت‌های «صفویه، قاجاریه و پهلوی» کدام است؟

- ۱) عدم تصور درست حاکمان از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود - از دست دادن فرصت طلایی ایران برای جبران کاستی‌ها - جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود
- ۲) از دست دادن فرصت طلایی ایران برای جبران کاستی‌ها - جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود - عدم تصور درست حاکمان از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود
- ۳) جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود - از دست دادن فرصت طلایی ایران برای جبران کاستی‌ها - ایجاد توسعه ظاهری و نمایشی
- ۴) ایجاد توسعه ظاهری و نمایشی - جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود - عدم تصور درست حاکمان از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود

۸۳- برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌هایی که در دوران کنونی، اقتصاد ملی ما را تهدید می‌کند، چه اقداماتی ضروری است؟

- ۱) خودباوری، تلاش و مجاهدت همه جانبه و فراگیر و قطع روابط اقتصادی با تمامی کشورها
- ۲) خودکفایی در تولید تمامی کالاها و خدمات مورد نیاز مردم
- ۳) رشد اقتصادی مثبت، توزیع عادلانه درآمد و امکان اشتغال کامل تمام عوامل تولید
- ۴) مقاوم‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن در برابر فشارها و تکانه‌های خارجی

۸۴- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف) افزایش ظرفیت تولید ناشی از سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، مثالی برای «...» است. زیرا این واژه، به‌معنای افزایش تولید «...» بنابراین، یک مفهومی «...» است.

ب) در اثر رشد اقتصادی و افزایش ظرفیت‌های تولید یک کشور، منحنی مرز امکانات تولید چه تغییری خواهد کرد؟

- ۱) الف) توسعه - نیست - کیفی، ب) منحنی مرز امکانات تولید به سمت پایین و داخل جابه‌جا می‌شود.
- ۲) الف) رشد - نیست - کیفی، ب) بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت بالا حرکت می‌کند.
- ۳) الف) توسعه - است - کمی، ب) بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت پایین حرکت می‌کند.
- ۴) الف) رشد - است - کمی، ب) منحنی مرز امکانات تولید به سمت بالا و خارج جابه‌جا می‌شود.

۸۵- به ترتیب هر یک از موارد زیر به چه دلیل در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شود؟

(الف) زمانی که برای مهاجرت به شهری دیگر خانه خود را می‌فروشیم.

(ب) مؤسسه کانون قلمچی، آزمونی را به صورت هدیه برگزار می‌کند.

(۱) (الف) محاسبه آن‌ها مشروعبیت‌بخشی به این گونه فعالیت‌ها تلقی می‌شود. (ب) اطلاعات دقیقی از آن‌ها در دست نیست.

(۲) (الف) محاسبه آن‌ها مشروعبیت‌بخشی به این گونه فعالیت‌ها تلقی می‌شود. (ب) پولی برای آن‌ها رد و بدل نمی‌شود.

(۳) (الف) این قبیل کالاها زمانی که برای اولین بار تولید و فروخته شده‌اند، به حساب آمده‌اند. (ب) پولی برای آن‌ها رد و بدل نمی‌شود.

(۴) (الف) این قبیل کالاها زمانی که برای اولین بار تولید و فروخته شده‌اند، به حساب آمده‌اند. (ب) اطلاعات دقیقی از آن‌ها در دست نیست.

۸۶- میزان تولید کالا و خدمات یک کشور فرضی و همچنین قیمت هر واحد از آن‌ها، در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ میلادی، به شرح زیر است. اگر سال

۲۰۲۰ میلادی را به عنوان سال پایه فرض کنیم:

(الف) به ترتیب تولید ناخالص داخلی اسمی سال ۲۰۲۰ و تولید ناخالص داخلی واقعی سال ۲۰۲۱ چقدر است؟

(ب) چقدر از افزایش تولید ناخالص داخلی سال ۲۰۲۱ نسبت به سال پایه، مربوط به تورم (افزایش قیمت‌ها) می‌باشد؟

(پ) نرخ رشد تولید ناخالص داخلی اسمی سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰ چند درصد است؟

سال ۲۰۲۱		سال ۲۰۲۰		تولید
قیمت هر واحد	میزان تولید	قیمت هر واحد	میزان تولید	
۴۰۰	۱۸۰	۳۰۰	۱۶۰	کالا
۵۰۰	۱۲۰	۴۲۰	۱۰۰	خدمات

(۱) (الف) ۹۰,۰۰۰ دلار - ۱۰۴,۴۰۰ دلار، (ب) ۳۶,۰۰۰ پ، ۵۴/۴۵

(۲) (الف) ۱۱۰,۰۰۰ دلار - ۱۲۵,۰۰۰ دلار، (ب) ۲۷,۶۰۰ پ، ۵۴/۴۵

(۳) (الف) ۹۰,۰۰۰ دلار - ۱۰۴,۴۰۰ دلار، (ب) ۲۷,۶۰۰ پ، ۴۶/۶۶

(۴) (الف) ۱۱۰,۰۰۰ دلار - ۱۲۵,۰۰۰ دلار، (ب) ۳۶,۰۰۰ پ، ۴۶/۶۶

۸۷- با توجه به مندرجات جدول زیر، چنانچه مجموع ارزش اقلام: ماشین‌آلات، پوشاک و مواد غذایی در یک جامعه فرضی، ۱۵۰ میلیارد ریال باشد. در این

صورت:

(الف) تولید ناخالص داخلی، چند میلیارد ریال است؟

(ب) تولید ناخالص داخلی سرانه چند ریال است؟

A	تولید خارجیان مقیم کشور	۱۵ میلیارد ریال
B	خدمات ارائه شده	$\frac{۳}{۵}$ تولید خارجیان مقیم کشور
C	جمعیت کل کشور	۶۰ میلیون نفر

(۱) (الف) ۱۶۵، (ب) ۳۲۰۰ (۲) (الف) ۱۷۴، (ب) ۲۹۰۰ (۳) (الف) ۱۶۵، (ب) ۲۹۰۰ (۴) (الف) ۱۷۴، (ب) ۳۲۰۰

محل انجام محاسبات

۸۸- با توجه به جدول روبه‌رو که بیانگر وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی است:

جدول وضعیت توزیع درآمد کشور	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۴ درصد
سهم دهک سوم	۵ درصد
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۷ درصد
سهم دهک ششم	۸ درصد
سهم دهک هفتم	۱۱ درصد
سهم دهک هشتم	۱۵ درصد
سهم دهک نهم	۱۷ درصد
سهم دهک دهم	۲۵ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) نسبت سهم «بیست درصد بالا» به سهم «بیست درصد پایین» جامعه از درآمد ملی کدام است؟

ب) به ترتیب، ۳۰ درصد پردرآمد جامعه و ۴۰ درصد کم‌درآمد جامعه، چه سهمی از درآمد ملی را دارند؟

ج) شاخص دهک‌ها برای این جامعه کدام است؟

(۱) الف) ۷، ب) ۳۰ درصد - ۴۰ درصد، ج) ۱۲

(۲) الف) ۶، ب) ۳۰ درصد - ۴۰ درصد، ج) ۱۲/۵

(۳) الف) ۶، ب) ۵۷ درصد - ۱۷ درصد، ج) ۱۲

(۴) الف) ۷، ب) ۵۷ درصد - ۱۷ درصد، ج) ۱۲/۵

۸۹- در جدول زیر، عددهای مربوط به مؤلفه‌های شاخص توسعه انسانی (HDI) در سال ۲۰۱۸ مربوط به کشورها، به ترتیب حروف الفبا کدام است؟

رتبه HDI	درآمد ناخالص ملی سرانه (GNI) (دلار PPP)	میانگین سال‌های تحصیلی (سال)	سال‌های تحصیلی مورد انتظار (سال)	امید به زندگی در بدو تولد (سال)	شاخص توسعه انسانی (HDI) (ارزش)	کشورها
۱	(پ)	(ب)	۱۸/۱	(الف)	۰/۹۵۴	نروژ
(ت)	۴۶/۹۴۶	۱۴/۱	۱۷/۱	۸۱/۲	۰/۹۳۹	آلمان
۶۳	(ج)	۱۰	۱۴/۷	۷۶/۵	(ث)	ایران

(۱) ۲۲/۷۲۴-۰/۷۹۸-۳-۶۸/۰۵۹-۱۲/۶-۸۲/۳ (۲) ۱۸/۱۶۶-۰/۷۹۷-۴-۶۸/۰۵۹-۱۲/۶-۸۲/۳

(۳) ۲۲/۷۲۴-۰/۷۹۸-۳-۶۸/۰۵۹-۱۳/۴-۸۲/۱ (۴) ۱۸/۱۶۶-۰/۷۹۷-۴-۶۸/۰۵۹-۱۳/۴-۸۲/۱

۹۰- عبارت کدام گزینه نادرست است؟

(۱) برخی از کشورها و سازمان‌های بین‌المللی در طول سده‌های گذشته، از شاخص‌های توسعه و همچنین نهادهایی که ظاهراً با هدف توسعه اقتصادی به وجود آمده‌اند، برای تحمیل الگوها و سبک زندگی غربی استفاده کرده‌اند.

(۲) شاخص‌های توسعه انسانی در کنار شاخص‌های رشد تولید، تصویر مناسبی از پیشرفت یک کشور ارائه می‌کند و این تصویر از پیشرفت، کامل است.

(۳) تنوع ارزش‌ها، آداب و رسوم در شاخص‌های پیشرفت یک کشور خود را نشان نمی‌دهد.

(۴) الگوی پیشرفت اسلامی-ایرانی، آغاز حرکتی مستمر و بلندمدت است برای دستیابی به یک الگوی پیشرفت بومی که با فرهنگ ما سازگاری داشته باشد.

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل چهارم
(زبان و ادبیات فارسی در سده‌های
۵ و ۶ و ویژگی‌های سبکی آن)
صفحه‌های ۷۹ تا ۸۷

۹۱- کدام موارد از عوامل پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در قرن سوم تا میانه قرن پنجم به‌شمار می‌آیند؟

الف) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار

ب) آمیختگی زبان با واژه‌ها، نام‌ها و لقب‌های غیررایج در عصر غزنوی و سلجوقی

ج) توسعه مدارس و مراکز تعلیم

د) گسترش فارسی دری و آمیزش آن با کلمات و لغات نواحی مرکزی و غربی ایران

ه) لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان

۱) الف، ب، ج (۲) ج، د، هـ (۳) ب، ج، د (۴) الف، ج، هـ

۹۲- درباره ادبیات قرن‌های پنجم و ششم، کدام عبارت از منظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

۱) سنایی ابتدا مدیحه‌گوی بود و در دوره دوم حیات شعری خود، به سیر و سلوک معنوی پرداخت.

۲) شاعران و نویسندگان مشهوری در عراق عجم ظهور کردند که از جمله می‌توان به خاقانی اشاره کرد.

۳) تحوّل‌ی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد که در قرن هفتم، شاعران بزرگی در این قالب ظهور کنند.

۴) تحول روحی و معنوی سنایی، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید و موجب رواج عرفان در میان شاعران شد.

۹۳- با توجه به «نوع معشوق»، سبک کدام بیت متفاوت است؟

۱) ای نموده شاهد حسن تو رو در هر لباس

۲) هر که را زین‌گونه باشد ماه‌رویی مشک‌موی

۳) چند گاهی است که از باده و از بوسه مرا

۴) مکن ای دوست به ما بد نتوان کرد چنین

ماه و خور از مهر رویت نور کرده اقتباس

نیست معذور ار بیاساید زمانی از طرب

نفکنندستی بیهوش و نکردستی شاد

به حدیثی مرو از پیش و به کنجی منشین

۹۴- کدام بیت حاوی «مفاخره» نیست؟

۱) در آسمان نه عجب گر به گفته حافظ

۲) خاقانی از این درگه در یوزه عبرت کن

۳) من دگر شعر نخواهم که نویسم که مگس

۴) هفت کشور نمی‌کنند امروز

سرود زهره به رقص آورد مسیحا را

تا از در تو زین پس دریوزه کند خاقان

زحمتم می‌دهد از بس که سخن شیرین است

بی مقالات سعدی انجمنی

۹۵- کدام بیت شامل حداقل یکی از ویژگی‌های سبک عراقی نیست؟

۱) خیز تا خرقه صوفی به خرابات بریم

۲) بادت به دست باشد اگر دل نهی به هیچ

۳) گر دهد دستم کشم در دیده همچون توتیا

۴) وان قطره باران که چکد از بر لاله

شطح و طامات به بازار خرافات بریم

در معرضی که تخت سلیمان رود به باد

خاک راهی کان مشرف گردد از اقدام دوست

گردد طرف لاله از آن باران بنگار

۹۶- کدام گزینه از لحاظ سبک با بقیه متفاوت است؟

- (۱) دانشمندی را دیدم به کسی مبتلا شده و رازش بر ملا افتاده، جور فراوان بردی و تحمل بی کران کردی.
- (۲) مجلس واعظ چو کلبه بزآز است؛ آنجا تا نقدی ندهی بضاعتی نستانی و اینجا تا ارادتی نیاوری سعادتت نبوی.
- (۳) از دشمن کامی حامی و حارس می‌شد و کام مراد در کام حاسد می‌شکست تا در نوبت غیبت عراق دست گرد جهان برآورد.
- (۴) دو برادر یکی خدمت سلطان کردی و دیگر به سعی بازو نان خوردی. باری این توانگر گفت درویش را که چرا خدمت نکنی تا از مشقت کارکردن برهی؟

۹۷- اندیشه‌های کدام شاعر با مضمون ابیات زیر هماهنگ‌تر است؟

- | | |
|------------------------------|---------------------------------------|
| «گر بر تن خویش سالار و میرم | ملامت همی چون کنی خیرخیرم (= بیهوده)؟ |
| چه کار است پیش امیرم چو دانم | که گر میر پیشم نخواند نمی‌رم» |
| (۱) ناصر خسرو | (۲) عنصری |
| (۳) رودکی | (۴) فرّخی |

۹۸- در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... به یکی از مفاهیم موجود در عبارات زیر اشاره شده است:

- «ای کریمی که بخشنده عطایی، و ای حکیمی که پوشنده خطایی و ای صمدی که از ادراک خلق جدایی»
- (۱) وگر دردهد یک صلای کرم
 - (۲) آن‌که گر صد نردبان سازد قیاس از وهم صرف
 - (۳) بلند نام تو هر جا که رفت تحسین یافت
 - (۴) بر رخ عیب سزد پرده و بر چهره زشت
- عزازیل (= شیطان) گوید نصیبی برم
بر نخستین پایه ادراک او نارد گذار
کریم نفس تو با هر که هست احسان کرد
لاجرم حق به خلائق همه ستار آمد

۹۹- مضمون کدام بیت به ویژگی‌های فکری سبک عراقی نزدیک نیست؟

- (۱) قیاس کن که دلم را چه تیر عشق رسید
 - (۲) خرد با عشق می‌کوشد که وی را در کمند آرد
 - (۳) به رنج اندر آری تنت را رواست
 - (۴) غزل گفتمی و در سفتی بیا و خوش بخوان حافظ
- که پیش ناوک هجر تو جان سپر می‌گشت
ولیکن برنمی‌آید ضعیفی با توانایی
که خود رنج‌بردن به دانش سزاست
که بر نظم تو افشاند فلک عقد ثریا را

۱۰۰- با توجه به ابیات زیر کدام ویژگی سبکی در آن مشهود نیست؟

- «خیز تا در صف عقل و عافیت جولان کنیم
دشنه تحقیق برداریم ابراهیم‌وار
بر بساط معرفت از روی باطن هر زمان
پرده از روی صلاح و زهد و خفت بردریم»
- نفس کلی را بدل بر نقش شادروان کنیم
گوسفند نفس شهوانی بدو قربان کنیم
مهر عزّ لایزالی نقش جاویدان کنیم
خانه را بر عقل رعنا یک زمان زندان کنیم»

- | | |
|---|------------------------|
| (۱) درون‌گرایی و توجه به مسائل روحی | (۲) رواج حسّ دینی |
| (۳) فراوانی زهدستایی و فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی | (۴) گسترش عرفان و تصوف |

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هویت
تغییرات هویت اجتماعی، تحولات هویتی جهان
اجتماعی «علل درونی»، تحولات هویتی جهان
اجتماعی «علل بیرونی»
صفحه‌های ۸۲ تا ۱۰۲

۱۰۱- کدام گزینه، پیرامون «طبقه سوم در جامعه فئودالی غربی» صحیح است؟

(۱) این طبقه، گروهی از مردم عادی بودند که نه اشراف بودند و نه رعیت. - به علت فواید و کارکردهایی که داشت، از نظر قانونی دارای اهمیت و اعتبار بودند.

(۲) شامل صراف، بنا، کفاش و رعیت بود. - خود را تولیدکننده و مفید، و اشراف را مصرف‌کننده و سربرار جامعه، معرفی می‌کرد.

(۳) این گروه، هویت منفی و پست داشت. - این طبقه، همان طبقه متوسط بود که جهت کسب اعتبار برای خودش، به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت.

(۴) از نظر اجتماعی به علت مصرف‌کننده بودن از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود. - به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.

۱۰۲- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- مسدود بودن راه ارتقا و هر نوع تحرک اجتماعی را انسداد اجتماعی می‌گویند.

- تعارض فرهنگی ناشی از فراتر رفتن تغییرات هویتی اعضای یک جهان اجتماعی از فرصت‌ها و مرزهای مقبول جهان اجتماعی است که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

- کسب هویت‌های اجتماعی جدید، با تغییراتی در موقعیت اجتماعی افراد همراه است.

- فرزند کارمند یک شرکت، زمانی که مدیر یک شرکت می‌شود، تحرک اجتماعی درون‌نسلی صعودی اتفاق می‌افتد.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - ص - ص - غ (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - ص - ص - غ

۱۰۳- کدام گزینه در ارتباط با عبارت زیر، صحیح است؟

«اکثریت مردم الجزایر در سال ۱۹۹۱ میلادی به حاکمیت اسلامی رأی دادند، اما کودتای نظامی مانع از اجرای نتایج انتخابات شد.»

(۱) هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند.

(۲) جامعه‌ای که قواعد و روابط آن براساس ارزش‌های اقتصادی است، تحرک اجتماعی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.

(۳) در یک جهان سکولار، هویت دینی و دنیوی افراد تنها با پذیرش اعضای جامعه، می‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

(۴) در یک جهان دینی و معنوی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

۱۰۴- کدام گزینه در مورد نمودار زیر، نادرست است؟

«دانش‌آموز بودن ← مدرسه ← نهاد تعلیم و تربیت → هویت فرهنگی جهان اجتماعی»

(۱) دانش‌آموز بودن محصول عضویت شما در یک مدرسه است، ولی خود مدرسه نیز دارای هویت خاصی است.

(۲) در هر جهان اجتماعی به هر شکلی از آموزش، مدرسه نمی‌گویند، بلکه تنها شکلی از زندگی که براساس عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای افراد باشد، پذیرفته می‌شود.

(۳) نهاد تعلیم و تربیت تا زمانی دوام می‌آورد که مدرسه، عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای آن را بپذیرد و براساس آن عمل کند.

(۴) مدرسه با پذیرفتن عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای نهاد تعلیم و تربیت، به رسمیت شناخته می‌شود.

۱۰۵- کدام گزینه با عبارت زیر، ارتباط بیشتری دارد؟

«ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.»

(۱) گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد، اما علی‌رغم این موضوع، جهان اجتماعی می‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد.

(۲) بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

(۳) برخی تغییرات از نوع تغییراتی است که درون یک جهان اجتماعی رخ می‌دهد ولی برخی تغییرات، یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.

(۴) تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند.

۱۰۶- به ترتیب علت «مرگ جهان اجتماعی»، «پاس، ناامیدی و خودکشی» و «عبور از مرزهای هویت فرهنگی» کدام است؟

- ۱) پوچ‌انگاری - پاسخ ندادن به پرسش درباره زندگی و مرگ - ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد
 - ۲) کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - از دست دادن نشاط زندگی - بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی
 - ۳) بازماندن از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی، جسمانی و معنوی انسان - عمل نکردن متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد - کاستی و خلأ معنوی
 - ۴) کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی - کهولت و مرگ یک جهان اجتماعی - به‌کارگیری همه ظرفیت‌ها توسط جهان اجتماعی
- ۱۰۷- فرایند ملحق شدن یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر، در کدام گزینه به‌درستی نشان داده شده است؟

- ۱) جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل دارد ← در محدوده هنجارها و شیوه زندگی عناصری را از جهان اجتماعی دیگر می‌گیرد ← در صورت لزوم تغییرات لازم را در آن‌ها پدید می‌آورد ← گسترش می‌یابد
- ۲) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود، پافشاری نمی‌کند ← داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند ← به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت می‌کند ← تحولات هویتی می‌یابد ← عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی دیگر را قبول می‌کند ← به جهان اجتماعی مقابل، ملحق می‌شود
- ۳) جهان اجتماعی در داد و ستد با جهان‌های دیگر عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود را حفظ می‌کند ← عناصر سازگار با هویت خود را از آن‌ها می‌گیرد ← عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های خود را بازسازی می‌کند ← به مرور زمان دچار تحولات هویتی می‌شود ← به جهان اجتماعی مقابل، ملحق می‌شود
- ۴) جهان اجتماعی بر عناصر محوری خود، پافشاری نمی‌کند ← تعامل با جهان اجتماعی دیگر ← داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند ← به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت می‌کند ← دچار تغییراتی فراتر از مرزهای مقبول می‌شود ← در محدوده هنجارها و شیوه‌های زندگی عناصری را از جهان اجتماعی دیگر می‌گیرد ← به جهان اجتماعی دیگر، ملحق می‌شود

۱۰۸- علت هریک از عبارات زیر، به ترتیب کدام است؟

- خودباختگی فرهنگی جوامع غیرغربی در برابر غرب

- انتقال تعامل فرهنگی از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها

- شکل‌گیری هویت حقیقی جهان اجتماعی

- ۱) مرعوب شدن در مقابل قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب - رسانه‌ها و فضای مجازی با عبور از مرزهای جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی - واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی مطابق حق باشد.
- ۲) غرب‌زدگی جوامع غیرغربی در مقابل جهان غرب - عقاید و ارزش‌های جهان‌های اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی در عرض هم و با کیفیت و کمیت نابرابر در دسترس همه افراد قرار می‌گیرند. - واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی مطابق حق باشد.
- ۳) مرعوب شدن در مقابل قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب - شکل‌گیری منازعه هویتی - عدم فراموشی واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی
- ۴) عدم تعامل جوامع غیرغربی با جوامع غربی - عبور از مرزهای جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی جوامع توسط رسانه‌ها و فضای مجازی - تعلق خاطر اعضای یک جهان اجتماعی به واقعیت‌ها و آرمان‌های خود

۱۰۹- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش از جدول است؟

ب	جهان اجتماعی خودباخته	جهان اجتماعی توحیدی	ج
جهان اسلام صرفاً عناصر عقلی را اخذ کرد.	د	الف	پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی از لایه‌های آن بدون این‌که به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

- جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی

- نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند.

- فرهنگ یونان و روم

- انسان را با حقیقت خود و جهان هستی آشنا می‌کند.

۴) ج - ب - د - الف

۳) د - ج - الف - ب

۲) ج - د - ب - الف

۱) ج - د - الف - ب

۱۱۰- پیامد، معنا یا مفهوم، پیامد هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند.

- جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند.

- فراموشی خداوند در دیدگاه قرآن کریم

۱) مانع شناخت صحیح انسان از عالم و آدم می‌شود. - از خودبیگانگی فرهنگی - فراموش کردن حقیقت انسان

۲) انسان سر به عصیان و اعتراض بر می‌دارد. - از خودبیگانگی حقیقی - فراموش کردن خداوند

۳) انسان به اضطراب و تشویش گرفتار می‌شود. - از خودبیگانگی تاریخی - فراموش کردن جهان هستی

۴) تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سربازی از حقیقت است. - از خودبیگانگی تاریخی - فراموشی انسان از خود

عربی زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

المعالم الخلابة
صناعة النفط
درس‌های ۶ و ۷
صفحه‌های ۵۹ تا ۸۲

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- «عرف الإنسان القديم خواصّ النفط الطبيّة فبدأ يستعمله كدواء لمعالجة الأمراض الجلديّة!»:

- ۱) انسان دیرین با خواصّ نفت طبی آشنا بود و از آن که همانند دارو است، برای معالجه و درمان بیماریان پوستی استفاده می‌کرد!
- ۲) انسان باستانی پی به خواصّ پزشکی نفت بُرد و شروع به استفاده از آن به عنوان دارویی برای درمان بیماری‌های پوستی کرد!
- ۳) انسان دیرین خاصیت دارویی نفت را شناخت، آنگاه شروع به استعمال آن مانند یک دارو برای درمان بیماری‌های پوست کرد!
- ۴) انسان در گذشته خواصّ نفت طبی را شناخت و آن را به عنوان دارویی برای معالجه بیماریان پوستی مورد استعمال قرار می‌داد!

۱۱۲- «بتصدير الصناعات اليدويّة يُمكن أن نُوصل بلادنا على ثروة عظيمة و نُعرّف ثقافتنا على الآخرين!»:

- ۱) صادرات صنایع دستی رسیدن کشورمان به یک ثروت بزرگ را ممکن می‌سازد و فرهنگ ما را به دیگران می‌شناساند!
- ۲) با صادر کردن صنایع دستی مان کشور خود را به ثروتی بزرگ می‌رسانیم و دیگران نیز با فرهنگمان آشنا می‌شوند!
- ۳) با صادرات صنایع دستی امکان دارد کشورمان به یک ثروت بزرگ برسد و فرهنگمان به دیگران شناسانده شود!
- ۴) با صادر کردن صنایع دستی ممکن است کشورمان را به ثروتی بزرگ برسانیم و فرهنگ خود را به دیگران بشناسانیم!

۱۱۳- «تعتبر إيران واحدة من أكبر و أنجح مُصدري النفط عبر خطوط الأنابيب!»:

- ۱) ایران یکی از موفق‌ترین و بزرگ‌ترین صادرکنندگان نفت از خطوط لوله‌ها به شمار می‌آید!
- ۲) ایران یکی از بزرگ‌ترین و موفق‌ترین صادرکنندگان نفت از راه خطوط لوله‌ها به شمار آورده می‌شود!
- ۳) یکی از بزرگ‌ترین موفقیت‌های ایران در صدور نفت، استفاده آن از خطوط لوله‌ها است!
- ۴) ایران بزرگ‌ترین و موفق‌ترین صادرکننده نفت از طریق لوله‌ها به حساب آورده می‌شود!

۱۱۴- عین الصحیح:

- ۱) سُمع صوتٌ قويٌّ من بعيد فخاف الجميع! : صدای قوی‌ای از دور شنیده شد پس همه را ترساند!
- ۲) لإيران تجاربٌ كثيرةٌ في صناعة نقل النفط! : ایران تجربه‌های بسیار در صنعت انتقال نفت دارد!
- ۳) النفط سائلٌ أسودٌ تُصنع أشياء كثيرةٌ منه! : نفت مایعی مشکی است که چیزهای زیادی از آن می‌سازند!
- ۴) الميناء مكانٌ على ساحل البحر تُشاهد السفن إلى جنبه! : بندر مکانی بر ساحل دریا است که کشتی‌ها کنار آن دیده می‌شود!

۱۱۵- «نفت از چاه‌ها یا بندرها به پالایشگاه‌ها از راه لوله‌ها منتقل می‌شود!»:

(۱) يَنْقَلُ النَّقَطُ مِنَ الْآبَارِ أَوْ الْمَوَانِي إِلَى الْمَصَافِي عَبْرَ الْأَنْبَابِ!

(۲) يَنْقُلُ النَّقَطُ مِنَ الْآبَارِ أَوْ الْمَصَافِي إِلَى الْمَوَانِي عَبْرَ الْأَنْبَابِ!

(۳) النَّقَطُ إِنْتَقَلَ مِنَ الْآبَارِ أَوْ الْمَطَاطِ إِلَى الْمَصَافِي مِنْ طَرِيقِ الْأَنْبَابِ!

(۴) مِنْ طَرِيقِ الْأَنْبُوبِ يَنْتَقِلُ النَّقَطُ مِنَ الْآبَارِ وَالْمَوَانِي إِلَى الْمَصْفَى!

۱۱۶- عَيْنَ مَا لَا يُسْتَنْجَجُ مِنَ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ: ﴿هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا﴾

(۱) خَلَقَكُمْ مِنَ التُّرَابِ!

(۲) عَلَيْكُمْ بِالْإِعْمَارِ عَلَى الْأَرْضِ!

(۳) الْأَرْضُ مَنْشَأُ الْإِعْمَارِ!

(۴) الْعِبَادُ اسْتَعْمَرُوا فِي الْكُرَةِ الْأَرْضِيَّةِ!

۱۱۷- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(۱) يَصْعَدُ النَّقْطُ بِوَسْطَةِ الْأَنْبُوبِ وَيَقْتَحُ وَيَغْلُقُ الْأَنْبُوبُ بِحَنْفِيَّاتٍ!

(۲) النَّقْطُ فِي بِلَادِنَا كَثِيرٌ وَيُصَدِّرُ قِسْمَهُ إِلَى الْبُلْدَانِ الصَّنَاعِيَّةِ!

(۳) أَشَاهِدُ الطِّفْلِينَ مُؤَدِّبِينَ فِي بُسْتَانٍ جَنْبَ بَيْتِي!

(۴) ثُمَّ تَنْقُلُ النَّاقِلَاتُ مُشْتَقَّاتِ النَّقْطِ مِنَ الْمَصَافِي إِلَى مَحَطَّاتِ الْوَقُودِ!

۱۱۸- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ الْإِعْرَابِ لِلْأَسْمَاءِ مِمَّا أُشِيرَ إِلَيْهَا بِخَطِّ:

(۱) يُجَذَّبُ السَّائِحِينَ مِنْ كُلِّ الْعَالَمِ إِلَى إِيْرَانٍ بِسَبَبِ صِنَاعَاتٍ يَدْوِيَّةِ!

(۲) هَذِهِ اللَّوْحَاتُ تُحَدِّثُ الْمُوَطِنُونَ مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ لِبِنَاءِ عِمَارَةٍ أَوْ لِلزَّرَاعَةِ!

(۳) نَحْنُ نَعْرِسُ أَشْجَارًا لِكِي يَأْكُلَ مِنْ ثَمَارِهَا الْآخِرِينَ!

(۴) طَالِبًا هَذَا الصِّفِّ مُحْتَرَمَانِ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ!

۱۱۹- عَيْنَ الْخَبَرِ يَكُونُ فِعْلًا قَدْ حُذِفَ فَاعِلُهُ:

(۱) أَضْوَاءُ هَذِهِ الْمَصَابِيحِ تَنْبَعُ مِنَ الْأَسْمَاكِ الْمُضِيئَةِ!

(۲) الْبُومَةُ تُعَوِّضُ ذَلِكَ النَّقْصَ بِتَحْرِيكِ رَأْسِهَا فِي كُلِّ جِهَةٍ!

(۳) هُوَ مَلِكٌ ذَكَرَ اسْمُهُ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ!

(۴) أَتَى النَّاسُ بِالْحَدِيدِ وَالنَّحَاسِ فَهُمَا وُضِعَا فِي الْمَضْيِقِ!

۱۲۰- عَيْنَ الْفِعْلِ الَّذِي لَا يُمَكَّنُ أَنْ يُقْرَأَ مَجْهُولًا (عَلَى حَسَبِ الْمَعْنَى):

(۱) أَمَرْنَا بِأَدَاءِ وَاجِبَاتِنَا كُلِّهَا فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ!

(۲) هَذِهِ مُشْتَقَّاتُ تَنْقَلُ مِنَ الْمَصَافِي إِلَى مَحَطَّاتِ الْوَقُودِ عَبْرَ النَّاقِلَاتِ!

(۳) إِنَّهُ حَيَوَانٌ ذَكِّيٌّ يُسَاعِدُ الْإِنْسَانَ عَلَى اِكْتِشَافِ الْحَقِيقَةِ!

(۴) مَعْلَمَاتُ مَدْرَسَتِنَا يَحْتَرِمُنَّ دَائِمًا بَيْنَ الطَّالِبَاتِ الصَّالِحَاتِ!

قضیه شرطی و قیاس استثنایی
صفحه‌های ۸۳ تا ۹۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

منطق

۱۲۱- در کدام گزینه ترتیب مقدم و تالی، متفاوت از سایر گزینه‌ها است؟

- (۱) غافل مباش از عاقلی دریاب اگر صاحب‌دلی / باشد که نتوان یافتن دیگر چنین ایام را
- (۲) در گردش خویش اگر مرا دست بدی / خود را برهاند می ز سرگردانی
- (۳) توانا بود هر که دانا بود / ز دانش دل پیر برنا بود
- (۴) هان کوزه‌گرا بیای اگر هشیاری / تا چند کنی بر گل مردم خواری

۱۲۲- به ترتیب نوع قضایای زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

الف) چو فردا شود فکر فردا کنیم

ب) کشتی یا در خشکی است یا غرق می‌شود

ج) عدد یا زوج است یا فرد

(۱) شرطی متصل - شرطی منفصل مانعة‌الجمع - شرطی منفصل حقیقی

(۲) شرطی منفصل حقیقی - شرطی منفصل مانعة‌الجمع - شرطی منفصل حقیقی

(۳) شرطی متصل - شرطی منفصل حقیقی - شرطی منفصل حقیقی

(۴) حملی - شرطی منفصل حقیقی - شرطی منفصل حقیقی

۱۲۳- کدام یک وجه اشتراک «شرطی منفصل حقیقی» و «شرطی منفصل مانعة‌الجمع» است؟ در هر دو ...

- (۱) از کذب یک طرف، کذب طرف دیگر نتیجه می‌شود.
- (۲) از کذب یک طرف، صدق طرف دیگر نتیجه می‌شود.
- (۳) از صدق یک طرف، کذب طرف دیگر نتیجه می‌شود.
- (۴) از صدق یک طرف، صدق طرف دیگر نتیجه می‌شود.

۱۲۴- نوع کدام قضیه شرطی منفصل متفاوت است؟

- (۱) این دیوار یا سفید است یا سیاه.
- (۲) این سگ یا تزئینی است یا سگ گله.
- (۳) چراغ اتاق یا روشن است یا خاموش.
- (۴) این فرد یا در روسیه به دنیا آمده یا در آلمان.

۱۲۵- در قیاس استثنایی ... از دو حالت ... و ... می‌توان نتیجه یقینی گرفت.

- (۱) اتصالی - رفع مقدم - وضع تالی
- (۲) انفصالی مانعة‌الجمع - وضع مقدم - رفع تالی
- (۳) اتصالی - وضع مقدم - رفع تالی
- (۴) انفصالی مانعة‌الجمع - رفع مقدم - وضع تالی

۱۲۶- اگر از قضیه «هر انسانی که تلاش کند، موفق می‌شود» نتیجه بگیریم که «علی چون موفق است، پس تلاش کرده است»، دچار چه مغالطه‌ای شده‌ایم؟

- (۱) رفع مقدم
- (۲) وضع تالی
- (۳) وضع مقدم
- (۴) رفع تالی

۱۲۷- کدام گزینه قیاس استثنایی اتصالی معتبر می‌باشد؟

- (۱) اگر ورزش کنیم سالم خواهیم ماند. لیکن ورزش نمی‌کنیم. پس سالم نخواهیم ماند.
- (۲) اگر به دستور پزشک عمل کنی درمان خواهی شد. لیکن به دستور پزشک عمل نکرده‌ای. پس درمان نخواهی شد.
- (۳) اگر این دانش‌آموز، علوم انسانی باشد کتاب منطق دارد. لیکن کتاب منطق دارد. پس دانش‌آموز علوم انسانی است.
- (۴) اگر قوانین راهنمایی و رانندگی را رعایت کنی سالم به مقصد می‌رسی. لیکن قوانین را رعایت کرده‌ای. پس سالم به مقصد رسیده‌ای.

۱۲۸- از قضیه «این موجود یا انسان است یا غیرحیوان»، درستی کدام قضیه را می‌توان فهمید؟

- (۱) هیچ غیرانسانی حیوان نیست.
- (۲) بعضی انسان‌ها غیرحیوان هستند.
- (۳) بعضی غیرحیوان‌ها انسان هستند.
- (۴) بعضی انسان‌ها غیرحیوان نیستند.

۱۲۹- درباره قیاس استثنایی نمی‌توان گفت:

- (۱) یک مقدمه آن حتماً شرطی است.
- (۲) بدون یک مقدمه حملی، تشکیل نمی‌شود.
- (۳) یک مقدمه آن ممکن است متصل یا منفصله باشد.
- (۴) نتیجه استدلال، ضرورتاً در یکی از دو مقدمه آمده است.

۱۳۰- اگر از قضیه «هر گاه شکلی مربع باشد، دارای چهار ضلع است» نتیجه بگیریم که «ذوزنقه مربع است»، دچار چه مغالطه‌ای شده‌ایم؟

- (۱) وضع تالی
- (۲) رفع مقدم
- (۳) ایهام انعکاس
- (۴) مغالطه در ماده

۱۳۱- در قضیه شرطی کدام گزینه، مقدم، مؤخر بر تالی ذکر شده است؟

- ۱) اگر روم ز پیاش فتنه‌ها برانگیزد / و از طلب بنشینم به کینه برخیزد
- ۲) راز نهان دار خمش و ر خمشی تلخ بود / آن چه جگرسوزه بود باز جگرسازه شود
- ۳) بدان خود را که از راه معانی / خدا را دانی ار خود را بدانی
- ۴) ز پیران بپرسید اسفندیار / که این دشت رزم است گر جای خواب؟

۱۳۲- نوع قضایای زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

الف: رنگ پیراهن من یا سفید است یا سیاه.

ب: این فرد یا باسواد است یا بی‌سواد.

ج: برای به وجود آمدن شب و روز یا خورشید حرکت می‌کند یا زمین.

- ۱) منفصل حقیقی - منفصل مانع‌الجمع - منفصل مانع‌الرفع
- ۲) منفصل مانع‌الجمع - منفصل مانع‌الجمع - منفصل حقیقی
- ۳) منفصل مانع‌الجمع - منفصل حقیقی - منفصل مانع‌الرفع
- ۴) منفصل مانع‌الرفع - منفصل حقیقی - منفصل مانع‌الرفع

۱۳۳- کدام گزینه به ترتیب بیانگر قضیه شرطی منفصل حقیقی و مانع‌الجمع است؟

- ۱) علم یا تصور است یا تصدیق - قضیه شخصی یا موجه است یا سالبه
- ۲) هر انسانی یا دانشجو است یا دانشجو نیست - هر انسانی یا دانش آموز است یا دانشجو
- ۳) فکر یا تعریف است یا استدلال - علی یا ایرانی است یا غیر اروپایی
- ۴) هواپیما یا پرواز می‌کند یا در حال حرکت است - هواپیما یا بنزین دارد یا ندارد

۱۳۴- اگر قضیه «یا الف یا غیر ب» یک قضیه منفصل ... باشد، در تبدیل آن به یک قضیه شرطی متصل می‌توان گفت ...

- ۱) غیر قابل جمع در صدق - «اگر الف، آنگاه غیر ب»
- ۲) غیر قابل جمع در صدق - «اگر غیر الف، آنگاه غیر ب»
- ۳) غیر قابل جمع در کذب - «اگر غیر الف، آنگاه ب»
- ۴) غیر قابل جمع در کذب - «اگر ب، آنگاه الف»

۱۳۵- در قیاس استثنایی اتصالی تنها با دو حالت ... و ... می‌توانیم به نتیجه یقینی دست یابیم؛ زیرا در قضیه شرطی متصل مقدم ... تالی، و تالی ... مقدم است.

- ۱) وضع مقدم - رفع تالی - تابع - مستلزم
- ۲) رفع مقدم - وضع تالی - تابع - مستلزم
- ۳) وضع مقدم - رفع تالی - مستلزم - تابع
- ۴) رفع مقدم - وضع تالی - مستلزم - تابع

۱۳۶- در چه صورتی مغالطه وضع تالی رخ می‌دهد؟

- ۱) اگر تالی عین مقدمه دوم باشد.
- ۲) اگر مقدم با مقدمه دوم در تناقض باشد.
- ۳) اگر مقدمه دوم عین مقدم باشد.
- ۴) اگر تالی با مقدمه دوم در تناقض باشد.

۱۳۷- چنانچه در عبارت «ج یا ب است یا ف» انفصال از نوع حقیقی باشد کدام عبارت صحیح خواهد بود؟

- ۱) صدق غیر ب نتیجه می‌دهد صدق غیر ف را.
- ۲) صدق ف نتیجه می‌دهد کذب غیر ب را.
- ۳) صدق غیر ف نتیجه می‌دهد صدق ب را.
- ۴) کذب ب نتیجه می‌دهد صدق غیر ف را.

۱۳۸- اگر از قضیه «هر زمان کسی نویسنده باشد، انسان است.» نتیجه بگیریم که «فرد بی‌سواد نویسنده است.» به کدام مغالطه دچار شده‌ایم؟

- ۱) ایهام انعکاس
- ۲) وضع تالی
- ۳) رفع مقدم
- ۴) عدم تکرار حد وسط

۱۳۹- در رابطه با استدلال زیر چه می‌توان گفت؟

«هر چیزی یا در زمانی به وجود آمده است یا از ازل بوده است.

هستی از ازل بوده است.

∴ هستی در زمانی به وجود نیامده است.»

- ۱) مغالطه وضع تالی دارد.
- ۲) بر طبق قاعده وضع مقدم است.
- ۳) مغالطه رفع مقدم دارد.
- ۴) اثبات یک طرف آن نفی طرف دیگر است.

۱۴۰- اگر مقدمه دوم یک قیاس استثنایی اتصالی معتبر، سالبه باشد، نتیجه آن ...

- ۱) حتماً از طریق رفع تالی حاصل شده است.
- ۲) حتماً از طریق وضع مقدم حاصل شده است.
- ۳) ممکن است از طریق رفع تالی یا وضع مقدم حاصل شده باشد.
- ۴) تابع تالی مقدمه اول است.



صبح جمعه

۱۴۰۱/۶/۱۱

نگاه به آینده

آزمون ۱۱ شهریور ماه ۱۴۰۱ (دوازدهم)

دفترچه غیر مشترک

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۵۰	مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۳	عربی زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۵
۴	عربی زبان قرآن (۳) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۵	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰

ریاضی و آمار (۳)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

 آمار و احتمال
 درس (۱) شمارش، درس (۲) احتمال + تمرینها
 صفحه‌های (۳۷ تا ۲۷)

۱۴۱- با ارقام ۱، ۳، ۴، ۵، ۷ و ۸ چند عدد چهاررقمی بدون رقم تکراری می‌توان ساخت که حتماً شامل رقم ۵ باشد؟

(۱) ۲۴۰ (۲) ۱۲۰ (۳) ۶۰ (۴) ۳۶۰

۱۴۲- چند زیرمجموعه ۱۰ عضوی از مجموعه اعداد طبیعی کوچکتر از ۱۶ وجود دارد که شامل اعداد ۴، ۳، ۲ و ۱ باشد ولی شامل ۶ و ۷ نباشد؟

(۱) ۲۱ (۲) ۳۵ (۳) ۵۶ (۴) ۲۲۷

۱۴۳- در یک همایش قرار است ۶ نفر که ۳ نفر آن‌ها لیلا، مریم و سوسن هستند، سخنرانی کنند. به چند طریق می‌توانیم برنامه این سخنرانی‌ها را تنظیم

کنیم، به طوری که سخنرانی لیلا بعد از سخنرانی مریم (نه لزوماً بلافاصله) و همچنین سخنرانی سوسن بعد از سخنرانی لیلا (نه لزوماً بلافاصله) باشد؟

(۱) ۶۰ (۲) ۹۰ (۳) ۱۸۰ (۴) ۱۲۰

 ۱۴۴- در کیسه‌ای ۳ مهره آبی و ۴ مهره قرمز وجود دارد. اگر دو مهره از این کیسه خارج کنیم، با کدام احتمال این دو مهره هم‌رنگ نیستند؟

 (۱) $\frac{۳}{۷}$ (۲) $\frac{۴}{۷}$ (۳) $\frac{۱۳}{۲۱}$ (۴) $\frac{۱۶}{۲۱}$

 ۱۴۵- اگر A و B پیشامدهایی از فضای نمونه‌ای S باشند، کدام توصیف در مورد پیشامدهای ارائه شده نادرست است؟

 (۱) پیشامد $A \cup B$ وقتی رخ می‌دهد که حداقل یکی از دو پیشامد رخ بدهد.

 (۲) پیشامد $A \cap B$ وقتی رخ می‌دهد که دو پیشامد با هم رخ بدهند.

 (۳) پیشامد $A - B$ وقتی رخ می‌دهد که پیشامد A رخ بدهد و پیشامد B رخ ندهد.

 (۴) پیشامد $(A - B) \cup (B - A)$ وقتی رخ می‌دهد که دو پیشامد A و B با هم رخ ندهند.

۱۴۶- در پرتاب دو تاس با هم، پیشامدهای کدام گزینه زیر، با هم ناسازگار هستند؟

(۱) A: «جمع اعداد دو تاس مضرب ۳ است»، B: «جمع اعداد دو تاس زوج است»

(۲) C: «عدد تاس اول ۵ باشد»، D: «عدد تاس دوم ۵ باشد»

(۳) E: «حاصل ضرب اعداد دو تاس فرد باشد»، F: «تفاضل اعداد دو تاس فرد باشد»

(۴) G: «اعداد دو تاس اول باشند»، H: «حاصل ضرب اعداد دو تاس زوج باشد»

۱۴۷- ۱۰ نفر که فقط دو نفر آن‌ها با هم برادر هستند در یک صف قرار می‌گیرند، با کدام احتمال بین دو برادر یک نفر خاص به همراه دو نفر دیگر قرار می‌گیرند؟

(۱) $\frac{1}{60}$ (۲) $\frac{1}{20}$ (۳) $\frac{1}{15}$ (۴) $\frac{1}{10}$

۱۴۸- اگر $\frac{P(A \cup B)}{4} = \frac{P(A')}{2} = \frac{P(B')}{3} = P(A \cap B)$ باشد، $P(A)$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{4}{5}$ (۴) $\frac{3}{5}$

۱۴۹- اگر بخواهیم ۶ کتاب ریاضی متفاوت و ۵ کتاب شیمی متفاوت را به‌طور تصادفی در کنار هم بچینیم، با کدام احتمال هیچ دو کتاب شیمی در کنار

هم قرار نمی‌گیرند؟

(۱) $\frac{21}{22}$ (۲) $\frac{13}{22}$ (۳) $\frac{9}{22}$ (۴) $\frac{1}{22}$

۱۵۰- اگر $P(A) = \frac{1}{3}$ ، $P(B) = \frac{3}{4}$ و $P(A \cap B) = \frac{1}{6}$ باشد، احتمال آن‌که نه پیشامد A رخ دهد و نه پیشامد B، کدام است؟

(۱) $\frac{5}{12}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{10}$ (۴) $\frac{1}{12}$

علوم و فنون ادبی (۳)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
پایه‌های آوایی ناهمسان، مراعات نظیر، تلمیح و تضمین
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۷

۱۵۱- به ترتیب، هر یک از آثار «شمس و طغراء، منشآت، شمس‌الدین و قمر» از کیست؟

- ۱) میرزا حسن خان بدیع - ادیب‌الممالک فراهانی - محمدباقر میرزاخسروی
- ۲) میرزا حسن خان بدیع - قائم‌مقام فراهانی - محمدباقر میرزاخسروی
- ۳) محمدباقر میرزاخسروی - ادیب‌الممالک فراهانی - میرزا حسن خان بدیع
- ۴) محمدباقر میرزاخسروی - قائم‌مقام فراهانی - میرزا حسن خان بدیع

۱۵۲- عبارت ذکرشده در کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) محمدتقی بهار در سبک عراقی و با زبانی حماسی شعر می‌سرود.
- ۲) ایرج‌میرزا در طنز و هجو و هزل چیره‌دست و ماهر بود.
- ۳) آشنایی با سعدی طبع فرخی یزدی را شکوفا ساخت.
- ۴) نوشته‌های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی دهخدا، «چرند و پرند» نام دارد.

۱۵۳- با توجه به ویژگی‌های نثر دهخدا، عبارت کدام گزینه نمی‌تواند متعلق به او باشد؟

- ۱) باری چه دردسر بدهم. حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست و دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته.
- ۲) من ریشم را که توی آسیاب سفید نکرده‌ام، جانم را از صحرا پیدا نکرده‌ام، تو آسوده باش.
- ۳) نُشخوار آدمیزاد حرف است. آدم حرف هم که نزند دلش می‌پوسد.
- ۴) در فصل زمستان که هوا بُرد بُرد پوشیده بود و چشمه چشم سحاب جوشیدن، نفس در حلق سنگ تنگ شد.

۱۵۴- وزن کدام بیت، ناهمسان است؟

- | | |
|---|-------------------------------------|
| ۱) ز توام من آن‌چه هستم که تو گر نه‌ای نیم من | که تویی که آفتابی و منم که ذره‌وارم |
| ۲) ز آرزوی رخ او دلم چنان‌ست که بیزار | هزار آه ز شوق رخ نکوش برآورد |
| ۳) از هیچ نترسم جز از آن کاین دل پست | با خاک شود چنان‌که پندارد هست |
| ۴) عیش محال است در این غم‌کده | هان چه شوی طالب امر محال |

۱۵۵- وزن بیت زیر کدام است؟

- «چو گل مباحث که هم پوست را کفن سازی
- چو لاله باری، اول ز پوست بیرون آ»
- | | |
|-------------------------------------|------------------------------------|
| ۱) مستفعلن فعولن مستفعلن فعل | ۲) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن |
| ۳) مفاعیلن فعلا تین مفاعیلن فَعْلان | ۴) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن |

۱۵۶- ترتیب ابیات از لحاظ همسان یا ناهمسان بودن در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- الف) ای خسته از تعفن شاهان سلطه‌ور
ب) سرو پا نمی‌گیرد در چنین محیطی، کاش
ج) در را به رویم بست و من در پشت این در سال‌هاست
د) از آن زمان که شنیدم به جرم رنج‌بری
- ۱) ناهمسان - همسان - همسان - ناهمسان
۲) ناهمسان - همسان - همسان - ناهمسان
۳) ناهمسان - همسان - همسان - ناهمسان
۴) ناهمسان - همسان - همسان - ناهمسان

۱۵۷- کدام بیت، فاقد رکن «مفعول» می‌باشد؟

- ۱) خرم بود آن روزی کز بهر طرب دارم
۲) مرغی است دلم بلند پرواز
۳) با خستگی بساز که ما را ز روزگار
۴) شوخی نرگس نگر که پیش تو بشکفت

۱۵۸- کدام بیت دارای «تلمیح و استعاره» است؟

- ۱) زبان بسته به مدح محمد آرد نطق
۲) زین غرقه‌گاه رو که نهنگ است بر گذر
۳) جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او
۴) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می‌زندگی خواهی

۱۵۹- کدام بیت، فاقد تضمین و دارای جناس است؟

- ۱) جان در سر کار تو کند سعدی و غم نیست
۲) به جز ابروی تو محراب دل حافظ نیست
۳) این جواب آن غزل صائب که سعدی گفته است
۴) حالی او تشنه آب‌ست و تویی رود روان

۱۶۰- در کدام بیت، تلمیح قرآنی مشهود است؟

- ۱) بهشت و دوزخ باریک‌بینان نقد می‌باشد
۲) کمی به معرکه منصور گشت در صف عشاق
۳) غبار موکب او از ترحم پرده‌دار آمد
۴) نکرد تربیت نوح در پسر تأثیر

- حالی در این فضای معطر چگونه‌ای
مانده بود در گلدان یک گل از گلستان‌ها
انگشت بر در، دربه‌در، خونین جگر، دیوانه‌ام
به کنج محبس شه، دوستم زمین‌گیر است
- ۲) ناهمسان - ناهمسان - همسان - ناهمسان
۴) همسان - همسان - ناهمسان - ناهمسان

- زلفش به یسار اندر ساغر به یمین اندر
اما ز قضاش دام روزی است
زخم آمده است حاصل و مرهم نیامده است
چشم‌دریده ادب نگاه ندارد

- که نخل خشک پی مریم آورد خرما
زین سبزه‌جای خیز که زهر است درگیا
آن نور روی موسی عمرانم آرزوست
که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما

- کان یار نباشد که وفادار نباشد
طاعت غیر تو در مذهب ما نتوان کرد
گر بهار آید و گر باد خزان، آسوده‌ایم
از لب رود روان تشنه چه‌سان برگردد

- حساب خود نیندازد به فردا، خود حساب این جا
که مردوار چو حلاج گرد دار برآید
چنان کز خیبر آمد شاه مردان خرم و خندان
به سرنوشت قضا کوشش پدر چه کند؟

■ عَيْنِ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۶۱ - ۱۶۵)

۱۶۱- ﴿ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴾:

(۱) آیا کسانی که آگاهند و کسانی که نمی‌دانند، برابر نخواهند بود؟!

(۲) آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند، برابر هستند؟!

(۳) آیا آنان که می‌دانند از کسانی که نمی‌دانند جدا می‌شوند؟!

(۴) آیا به اندازه کسانی که می‌دانند، افراد ناآگاه وجود دارد؟!

۱۶۲- «أَمَا كَانَ الْإِنْسَانُ يَعْلَمُ عِنْدَمَا خُلِقَ لَمْ يَكُنْ سَوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ فَبِمَ يَتَفَاخَرُ؟!»:»

(۱) آیا انسان ندانست که هنگام خلق شدن، جز گوشت و استخوان و عصب نبود، پس به چه چیزی فخر می‌فروشد؟!

(۲) آیا انسان نمی‌دانست هنگامی که خلق شد، جز گوشت و استخوان و عصب نبود، پس به چه افتخار می‌کند؟!

(۳) آیا هنگامی که انسان را خلق کردند نمی‌دانست جز گوشت و استخوان و عصب نبود، پس چرا فخر می‌فروشد؟!

(۴) آیا نمی‌دانست انسان آنگاه که خلق شد فقط گوشت و استخوان و پی بود، بنابراین به چه چیزی می‌خواهد افتخار کند؟!

۱۶۳- « وَ قَدْرُ كُلِّ امْرِئٍ مَا كَانَ يُحْسِنُهُ / وَ لِلرِّجَالِ عَلَى الْأَفْعَالِ أَسْمَاءُ!»:»

(۱) و ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را خوب انجام می‌دهد، و افراد بر اساس کارها نام‌هایی دارند!

(۲) و ارزش انسان زمانی است که کار خوب انجام بدهد، و انسان‌ها بر اساس کارهایشان نام‌هایی دارند!

(۳) و انسانی ارزشمند است که چیزی را خوب انجام دهد، و افراد بر اساس اسم‌ها کارهایی دارند!

(۴) و چیزی که فرد آن را خوب انجام داده او را ارزشمند می‌کند، و انسان‌ها را کارها نامدار می‌کنند!

۱۶۴- عَيْنِ الْخَطَأِ:

(۱) لَا شَيْءَ أَجْمَلَ مِنَ الْعَفْوِ عِنْدَ الْقُدْرَةِ! : هیچ چیزی زیباتر از بخشش به وقت توانایی نیست!

(۲) إِنَّ الْعَاقِلَ لَا يُمِيتُ قَلْبَهُ بِكَثْرَةِ الطَّعَامِ! : همانا خردمند با زیادی غذا، قلب خود را نمی‌میراند!

(۳) لَا تَجْتَمِعُ خَصَلَتَانِ فِي الْمُؤْمِنِ: الْبُخْلُ وَ الْكَيْدُ! : دو ویژگی در مؤمن جمع نمی‌شود: خساست و دروغ!

(۴) إِنَّ اللَّهَ لَا يُحْمَلُنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ! : همانا خدا چیزی را که توانی بدان نداریم به ما تحمیل نخواهد کرد!

۱۶۵- «گویی خشنود ساختن همه مردم، هدفی است که به دست آورده نمی‌شود!»؛ عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) لَعَلَّ رِضَايَةَ كُلِّ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُهَا! (۲) كَأَنَّ رِضَايَةَ كُلِّ النَّاسِ غَايَةٌ لَا يُدْرِكُهَا!

(۳) لَعَلَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَنْ تُدْرِكَ! (۴) كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ!

۱۶۶- عَيْنِ الْخَطَا عَمَّا تَحْتَهُ خَطٌّ:

- (۱) يزعم الإنسان بأنه جرم صغير! (جمع) ← جرائم
- (۲) لا مُصِيبَةٌ أعظم من الجهل! (مترادف) ← ما من مُصِيبَةٍ
- (۳) كُلُّ طَعَامٍ لا يُذْكَرُ اسْمُ اللهِ عَلَيْهِ . . . ! (جمع) ← أطعمة
- (۴) ﴿ذَلِكَ الْكِتَابُ لا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ﴾! (مترادف) ← شَكٌّ

۱۶۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: « ثُرَابٌ مُّخْتَلِطٌ بِالْمَاءِ! »

- | | | | |
|-----------|---------------|----------------|--------------|
| (۱) اللحم | (۲) الطَّيْنِ | (۳) النُّحَاسِ | (۴) الخَيْطِ |
|-----------|---------------|----------------|--------------|

۱۶۸- عَيْنِ الْخَطَا فِي تَعْيِينِ الْمَطْلُوبِ:

- (۱) دواؤك فيك و ما تُبْصِرُ!: خبر ← فيك
- (۲) بل تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ!: الفعل المجهول ← تراهم
- (۳) ففُزْ بَعْلَمٍ و لا تَطْلُبْ بِهِ بَدَلًا!: فعل النَّهْيِ ← لا تَطْلُبْ
- (۴) و فيك انطوى العالم الأكبر!: المحلّ الاعرابي لِـ «أكبر» ← صفة

۱۶۹- عَيْنِ مَا فِيهِ مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ أَكْثَرُ:

- (۱) إن تجتهد أكثر تحصل على ما تُريد، فلعلّ الأبواب المغلقة تُفتح لك أيضاً!
- (۲) لا يعلم أحد أنّ الأيام كيف تمرّ به فعليه أن ينتظر الحوادث المختلفة!
- (۳) قال أبي: إنّ حوائج الناس نعمة لكم، ليتكم تعلمون هذا و تغتتمونها!
- (۴) آيتها البنات! عليكنّ القيام بالواجبات التي قُلت لكنّ يوم أمس!

۱۷۰- عَيْنِ الْخَطَا فِي عَمَلِ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:

- | | |
|--------------------------------------|---|
| (۱) كأنّ طلاب مدرستنا ناجحون جميعاً! | (۲) لعلّ المرأة مُتخلّقة بأحسن الفضائل! |
| (۳) ليت هذين الرجلين مُتمسكين بالله! | (۴) إنّ أخي تحمّل صعوبات الدراسة! |

■ ■ عَيْنِ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ (۱۷۱ - ۱۷۵)

۱۷۱- ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ...﴾: ای پیامبر! ...

- (۱) کسانی که در کفر پیشی می‌گیرند، نباید باعث اندوه تو شوند!
- (۲) کسانی که در کفر شتاب می‌کنند، نباید تو را اندوهگین کنند!
- (۳) از کسانی که در بت‌پرستی پیشی گرفته‌اند، اندوهگین نباش!
- (۴) از کسانی که در کفر شتاب می‌کنند، خشمگین مشو!

۱۷۲- «يَزْعُمُ بَعْضُ النَّاسِ أَنَّهُمْ قَامُوا بِوَجِبَاتِهِمْ أَمَامَ أَوْلَادِهِمْ، وَ لَمْ تَتَحَقَّقْ غَايَتُهُمْ فِي التَّرْبِيَةِ!»:

- (۱) بعضی مردم می‌پندارند که به واجباتشان در مقابل فرزندانشان اقدام نموده‌اند ولی هدفشان را در تربیت محقق نکرده‌اند!
- (۲) برخی از مردم گمان می‌کنند که به تکالیف خویش در برابر فرزندانشان عمل کرده‌اند و هدفشان در تربیت محقق نشده است!
- (۳) برخی از مردم می‌پندارند که تکالیف خود را در برابر پسرانشان انجام نداده‌اند و هدفشان در امر تربیت به وقوع نپیوسته است!
- (۴) از میان مردم، بعضی گمان می‌کنند که به تکالیف خویش در برابر اولادشان عمل کرده‌اند و اهدافشان در تربیت انجام نشده است!

۱۷۳- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ﴾:

- (۱) بی‌شک خدا کسانی را دوست دارد که در راه او صف کشیده می‌جنگند ولی آنان بنایی استوار هستند!
- (۲) همانا خدا کسانی را دوست می‌دارد که در راه او صف در صف پیکار می‌کنند گویی که ساختمانی محکم‌اند!
- (۳) قطعاً خداوند کسانی را بیشتر دوست دارد که در راه او در صف پیکار می‌باشند ولی ساختمانی استوار هستند!
- (۴) بی‌شک خداوند کسانی را که برای او صف کشیده پیکار می‌نمایند دوست می‌دارد گویی که بنایی استوار دارند!

۱۷۴- «لَيْتَكُمْ تَتَعَلَّمُونَ مِنْ أَبِيكُمْ أَنْ لَا تَخَافُوا مُشْكَلَةَ قَدْ تَحَدَّثَ لَكُمْ!»:

- (۱) شاید شما از پدرتان بیاموزید که از مشکلی که برایتان پیش آمده نترسید!
- (۲) شاید از پدرتان یاد بگیرید که از آن مشکلی که گاهی برایتان پیش می‌آید نترسید!
- (۳) کاش از پدر می‌آموختید که از هیچ مشکلی که برایتان پیش آمده ترس نداشته باشید!
- (۴) ای کاش شما از پدرتان یاد بگیرید که از مشکلی که گاهی برای شما پیش می‌آید نترسید!

۱۷۵- «لَا خَيْرَ فِي عِلْمٍ لَا يُنْفَعُ بِهِ، فَعَلَيْنَا أَنْ نَعْمَلَ بِمَا تَعَلَّمْنَا!»:

- (۱) بدون فایده است علمی که از آن سود نمی‌بری؛ در نتیجه، عمل کنیم به چیزی که به ما آموخته‌اند!
- (۲) هیچ‌گونه خیری نیست در علمی که به کسی سود نمی‌رساند، پس بر ماست عمل به آنچه فرا گرفتیم!
- (۳) فایده‌ای ندارد دانشی که از آن سودی حاصل نشود لذا به چیزی که می‌آموزیم عمل می‌کنیم!
- (۴) هیچ خیری نیست در دانشی که از آن سود برده نمی‌شود؛ پس باید عمل کنیم به چیزی که آموختیم!

۱۷۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ (بِالنَّظَرِ إِلَى تَأْكِيدِ الْجُمْلَةِ):

- (۱) إِنَّ الْفَخْرَ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي لَهُ عَقْلٌ ثَابِتٌ! : فخر برای انسانی است که بی گمان دارای عقلی ثابت است!
- (۲) إِنَّ وَعَاءَ الْعِلْمِ لَا يَضِيقُ بَكَلِّ مَا جُعِلَ فِيهِ! : به طور قطع ظرف علم با هر آن چه در آن قرار داده شود، تنگ نمی شود!
- (۳) إِنَّ النَّاسَ يَمْرُونَ بِجَوَارِ الْأَشْجَارِ الَّتِي يَنْتَفِعُونَ بِهَا! : مردم از کنار درختانی که از آن ها سود می برند، قطعاً عبور می کنند!
- (۴) إِنَّ غُصُونِ بَعْضِ الْأَشْجَارِ تَنْكَسِرُ مِنْ ثِقَلِ وَزْنِ ثَمَارِهَا: شاخه های برخی درختان از سنگینی وزن میوه هایش بدون شک شکسته می شود!

۱۷۷- عَيْنِ الْخَطَأِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ:

- (۱) إِنْ اسْتَقَرَّ السَّلْمُ فِي الْعَالَمِ عَاشَ الْجَمِيعُ فِي الْأَمْنِ! (۲) لَيْتَنِي تَرَكْتُ الدَّرْسَ حَتَّى أُنْجَحَ فِي الْإِمْتِحَانِ!
- (۳) لَا سَحَابَةٌ فِي السَّمَاءِ فَلَا يَنْزِلُ مَطَرٌ أَوْ تَلْجٌ! (۴) كَأَنَّ الْقَنَاعَةَ كَنْزٌ لَا يَنْفَدُ أَبَدًا!

۱۷۸- عَيْنِ عِبَارَةٍ جَاءَ فِيهَا «التَّشْبِيه»:

- (۱) لَيْتَ الطَّيُورِ تُعْرَدُ عَلَى كُلِّ غُصْنٍ فِي هَذَا الْيَوْمِ الْمُشْمِسِ!
- (۲) ﴿... قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
- (۳) كَأَنَّ قُلُوبَ كُلِّ أَعْدَائِنَا قَطَعَ مِنَ الْحَدِيدِ وَ النَّحَاسِ!
- (۴) ﴿إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ، وَ إِنَّ الْفَجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ﴾

۱۷۹- عَيْنِ الْخَطَأِ لِتَكْمِيلِ الْفَرَاعِينَ: لَيْتَ.....، فِي سَبِيلِ الْإِجْتِنَابِ مِنَ الْمَعَاصِي!

- (۱) نا- تُجَاهِدُ (۲) كُمْ- مُجَاهِدُونَ (۳) كِب- تُجَاهِدُونَ (۴) الرَّمْلَاءُ- مُجَاهِدُونَ

۱۸۰- عَيْنِ «لَا» النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ:

- (۱) لَا تَحْسَبِ الْمَجْدَ تَمَرًا أَنْتَ آكَلُهُ! (۲) صَدِيقَكَ مَنْ صَدَّقَكَ لَا مَنْ صَدَّقَكَ!
- (۳) ثَرْوَةُ الدُّنْيَا لَا تُغَيِّرُ وِفَاءَ الصَّدِيقِ بِالْعَهْدِ! (۴) أَنْتَ دَرَسْتَ جَيِّدًا فَلَا بُدَّ مِنْ نَجَاحِكَ!

هستی و چیستی، جهان ممکنات، جهان علی و معلولی
درس‌های ۱، ۲ و پخش‌های ۳
صفحه‌های (۱۷۳)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۸۱- وقتی می‌گوییم هستی و چیستی مغایرت دارند، به چه معناست و وجه مشترک موجودات چیست؟

- (۱) دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند - وجود (۲) دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند - ماهیت
(۳) دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود هستند - وجود (۴) دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود هستند - ماهیت

۱۸۲- دو قضیه «انسان حیوان ناطق است» و «انسان موجود است»، از نظر حمل محمول بر موضوع کاملاً ... هستند و حمل مورد ... نیاز به دلیل ندارد.

- (۱) متفاوت - نخست (۲) یکسان - دوم (۳) متفاوت - دوم (۴) یکسان - نخست

۱۸۳- پایه برهان «وجوب و امکان» در اثبات وجود خدا، کدام یک از عقاید فلسفی در تفکر اسلامی است و توسط کدام فیلسوف اسلامی تبیین شد؟

- (۱) مغایرت وجود و ماهیت - ملاصدرا (۲) مغایرت وجود و ماهیت - ابن‌سینا
(۳) مشاهده تجربی علت و معلول - ملاصدرا (۴) مشاهده تجربی علت و معلول - ابن‌سینا

۱۸۴- گسترده‌ترین اصل مغایرت وجود و ماهیت، کدام فیلسوف بزرگ اروپایی بود و فلسفه او بر پایه دیدگاه‌های کدام فلاسفه اسلامی شکل گرفته بود؟

- (۱) دیوید هیوم - ملاصدرا و میرداماد (۲) توماس آکوئیناس - ملاصدرا و میرداماد
(۳) توماس آکوئیناس - ابن‌سینا و ابن‌رشد (۴) دیوید هیوم - ابن‌سینا و ابن‌رشد

۱۸۵- قضیه «مجموع زوایای مثلث برابر با سه قائمه است» از چه نسبتی حکایت دارد؟

- (۱) رابطه امتناعی (۲) رابطه وجوبی (۳) رابطه امکانی (۴) رابطه ضروری

۱۸۶- اعتقاد دکارت در خصوص اصل علیت در کدام مورد به درستی ذکر شده است؟

- (۱) انسان آن را با تجربه و آموزش درک می‌کند و یافتن مصداق‌های آن به‌طور فطری ادراک می‌شود.
(۲) انسان آن را با تجربه و آموزش درک می‌کند و یافتن مصداق‌های آن از طریق تداعی در ذهن است.
(۳) انسان آن را به‌طور فطری درک می‌کند و یافتن مصداق‌های آن از طریق تداعی در ذهن است.
(۴) انسان آن را به‌طور فطری درک می‌کند و یافتن مصداق‌های آن نیازمند تجربه و آموزش است.

۱۸۷- رابطه علیت، چگونه رابطه‌ای است و کدام پرسش بازتابی از این رابطه است؟

- (۱) امکانی - چرایی (۲) وجودی - چیستی (۳) وجودی - چرایی (۴) امکانی - چیستی

۱۸۸- انعکاس ذهنی رابطه علیت، دیدگاه کدام فیلسوف بزرگ است و مقصود از آن چیست؟

- (۱) دیوید هیوم - یک رابطه ضروری میان علت و معلول ناشی از آن برقرار است.
(۲) دیوید هیوم - تداعی علیت چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده‌ها نیست.
(۳) دکارت - تداعی علیت چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده‌ها نیست.
(۴) دکارت - یک رابطه ضروری میان علت و معلول ناشی از آن برقرار است.

۱۸۹- رابطه ماهیت «انسان» با «وجود» چگونه رابطه‌ای است و وقتی انسان موجود می‌شود، چه نام دارد؟

- (۱) امکانی - واجب‌الوجود بالذات (۲) وجوبی - واجب‌الوجود بالذات
(۳) امکانی - واجب‌الوجود بالغیر (۴) وجوبی - واجب‌الوجود بالغیر

۱۹۰- نسبت موضوع و محمول در قضایای «عدد شش فرد است» و «تیمک‌های کلاس ما چوبی است» به ترتیب کدام است؟

- (۱) امکانی - وجوبی (۲) امکانی - امتناعی (۳) امتناعی - وجوبی (۴) امتناعی - امکانی



پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۱ شهریور ۱۴۰۱

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	علی ارجمند، حسن اسماعیلی، محمد بحیرایی، رضا پورحسینی، حامد چوقادی، بهرام حلاج، غلامرضا حلی، مهدیس حمزه‌ای، مهرداد خاجی، سجاد داوطلب، امیر زراندوز، علیرضا عبدی، وهاب نادری، حسن نصرتی ناهوک، محمد مهدی محسن‌زاده طبری، مهدی ملارمضانی، سروش موثینی
اقتصاد	نسرین جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، مهدی ضیایی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سیدعلیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، حسینعلی موسی‌زاده، رضا نوروزی‌بگی
علوم و فنون ادبی (۲) - سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی پیمان‌های علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی
عربی زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، روح‌اله اصغری، نوید امساک، ولی برجی، محمد جهان‌بین، حسین رضایی، اسماعیل علی‌پور، کاظم غلامی، ابراهیم غلامی‌نژاد، مجید فاتحی، مرتضی کاظم شیروودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه
عربی زبان قرآن (۳) - سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی پیمان‌های عربی جامع کنکور انسانی
جامعه‌شناسی	آزیتا بیدقی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری
فلسفه و منطق	نیما جواهری، محمد رضایی‌بقا، کیمیا طهماسبی، حسن صدری
منطق - سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی پیمان‌های فلسفه و منطق جامع کنکور انسانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	مهدی ضیایی	سارا شریفی	فاطمه صفری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علویان
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری
عربی زبان قرآن	سید محمدعلی مرتضوی، نوید امساک	سید محمدعلی مرتضوی، نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی‌پور سیده محیا مؤمنی
فلسفه و منطق	کیمیا طهماسبی، محمد رضایی‌بقا	کیمیا طهماسبی، محمد رضایی‌بقا	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، فاطمه صفری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرآ دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

۵- گزینه «۴»

(علیرضا عبری)

با توجه به توابع f و g داریم:

$$\begin{cases} f = \{(1,2), (3,5), (4,1)\} \\ g = \{(3,4), (1,a), (7,b)\} \end{cases}$$

$$\begin{matrix} (1,2) \\ (1,a) \end{matrix} \left\} \begin{matrix} + \\ \rightarrow \end{matrix} (1,2+a) \quad \begin{matrix} (3,5) \\ (3,4) \end{matrix} \left\} \begin{matrix} + \\ \rightarrow \end{matrix} (3,9)$$

$$f + g = \{(1,2+a), (3,9)\}$$

چون $f + g$ ثابت است، پس برد آن تک‌عضوی است و برابر است با ۹ بنابراین:

$$2 + a = 9 \Rightarrow a = 7$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۶- گزینه «۴»

(علیرضا عبری)

در فرمول نرخ بیکاری داریم:

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکاران}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$24000 = \text{جمعیت بیکاران} \Rightarrow 24000 \times 100 = \frac{\text{جمعیت بیکاران}}{200000}$$

جمعیت شاغلان + جمعیت بیکاران = جمعیت فعال

$$200000 = 24000 + \text{جمعیت شاغلان}$$

$$176000 = 200000 - 24000 = \text{جمعیت شاغلان}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۷- گزینه «۲»

(محمدرضا بفرایی)

با توجه به نمودار جعبه‌ای میانه یا همان چارک دوم برابر ۱۰ میلیون تومان است. بنابراین خط فقر برحسب میانه برابر است با:

$$\text{میلیون تومان} = \frac{10}{2} = 5 = \frac{\text{میانه}}{2} = \text{خط فقر}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۵۷)

۸- گزینه «۱»

(امیر زرائدوز)

ابتدا میانگین درآمد ماهانه افراد را بدست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{6+14+15+12+7+4+8+6}{8} = \frac{72}{8} = 9$$

$$\text{میانگین} = \frac{9}{2} = 4.5 = \frac{\text{خط فقر}}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۵۷)

۹- گزینه «۲»

(امیر زرائدوز)

با توجه به قیمت‌ها داریم:

$$100 \times \frac{200 \times 10000 + 80 \times 100000}{200 \times 5000 + 80 \times 60000} = \text{شاخص بهای دو کالا}$$

$$= \frac{100000 \times (2+80)}{100000 \times (1+48)} \times 100 = \frac{82}{49} \times 100 = 167$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱- گزینه «۴»

(محمدرضا بفرایی)

با توجه به نمودار تابع درجه دوم $g(x) = -x^2$ به صورت $g(x)$ است.

تابع f یک تابع خطی است که از نقاط $(0,2)$ و $(-1,0)$ می‌گذرد.

$$f(x) = ax + b \xrightarrow{f(0)=2} 0 + b = 2 \Rightarrow b = 2$$

$$\xrightarrow{f(-1)=0} -a + 2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$\Rightarrow f(x) = 2x + 2$$

$$\Rightarrow (f \times g)(x) = (2x+2)(-x^2) = -2x^3 - 2x^2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۳)

۲- گزینه «۳»

(محمدرضا بفرایی)

با توجه به نمودار داریم:

$$f_2(\Delta) = \frac{f_4(\Delta)}{f_1(\Delta)} = \frac{f_1(\Delta) \times f_3(\Delta)}{f_1(\Delta)} = \frac{f_1(\Delta)(f_1(\Delta) - f_2(\Delta))}{f_1(\Delta)}$$

$$\xrightarrow{f_1(\Delta) \neq 0} f_1(\Delta) - f_2(\Delta) = (3 \times 5 - 1) - (1 + 5) = 8$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ و ۵۰)

۳- گزینه «۳»

(محمدرضا بفرایی)

با توجه به اعمال جبری بین توابع داریم:

$$(f+g)(3) = f(3) + g(3) = 5 + 1 = 6$$

$$(f-g)(4) = f(4) - g(4) = 3 - 1 = 2$$

$$\Rightarrow \frac{(f+g)(3)}{(f-g)(4)} = \frac{6}{2} = 3$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۳)

۴- گزینه «۴»

(علیرضا عبری)

چون تابع $\frac{f}{g}$ یک تابع با برد $\{2\}$ است، پس تابع ثابت است. یعنی $\frac{f}{g} = 2$

بنابراین $g = \frac{f}{2}$ از طرفی چون $f = \{(1,5), (3,8), (2,6)\}$ است، پس

تابع g به صورت زیر است.

$$\begin{cases} g(1) = \frac{5}{2} \\ g(3) = 4 \Rightarrow (2g(1) + g(3)) \times g(2) \\ g(2) = 3 \end{cases}$$

$$= (2 \times \frac{5}{2} + 4) \times 3 = 9 \times 3 = 27$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۳)

۱۰- گزینه «۲»

با توجه به فرمول درصد تورم داریم:

$$\text{درصد تورم} = \frac{\text{قیمت قدیم} - \text{قیمت جدید}}{\text{قیمت قدیم}} \times 100 = \frac{100 - 80}{80} \times 100 = 25\%$$

درصد = ۲۵

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

جامع عباسی اثری از شیخ بهایی است، احسن‌التواریخ نوشته حسن بیگ روملو و مجالس‌المؤمنین نیز به قلم قاضی نورالله شوشتری می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۱۲- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

ب) در این دوره با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد بر ایران، کاربرد لغات عربی کم شد و از طرفی، حملات تیموریان و ازبکان سبب رواج لغات ترکی و ضعف فارسی گردید.

د) تلمیح در مضمون‌سازی شاعران این دوره نقش فعالی دارد (البته تلمیحات رایج، نه تلمیحات غریب و نادر).

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

۱۳- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

در این دوره انحطاط ادبی از دوره تیموری بیشتر شد و استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی رواج بیشتری یافت و در آرایه تلمیح نمودار شد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۱۴- گزینه «۴»

(رضا نوروزیگی)

شاعران سبک هندی، مباحث عرفانی و فلسفی پیشینیان را به شیوه خود بیان می‌کردند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

۱۵- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت فاقد استعاره است و «ماه و سرو» در مصراع نخست در معنای حقیقی به کار رفته‌اند.

تشبیهات: «تو ماه هستی»، «سروقد»، «تو سرو هستی» و «ماه‌سیما»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشبیهات: دل به گوی و زلف به چوگان (به صورت مضموم و پنهان)

گزینه «۲»: استعاره: «جوش غم» و «بنیاد دل» / تشبیهات: «سیلاب

سرشک» و «قصر بنیاد»

گزینه «۴»: تشبیهات: «گنج رخسار» و «زلف چون مار»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

فاقد استعاره / خاک: مجاز از قبر یا گور

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سر: مجاز از قصد و نیت / ای تیره شب: استعاره و تشخیص

گزینه «۲»: نشیمن حیرت: استعاره از دنیا / فاقد مجاز

گزینه «۴»: آتش نهفته: استعاره از عشق / سینه: مجاز از دل

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۳»

(مسینعلی موسی‌زاده)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رنگ‌ها: استعاره از شیوه‌ها / آینه: استعاره از قلب / زنگ‌ها: استعاره از کینه‌ها یا گناهان

گزینه «۲»: لعل: استعاره از لب یا سخن گهربار / ظلمت: استعاره از جهل / سنگ‌ها: استعاره از بلا یا / سنگین‌دلان: کنایه از غیر عاشقان

گزینه «۳»: آینه‌ای یعنی تو آینه هستی، تشبیه است و استعاره ندارد.

گزینه «۴»: جان تشخیص دارد، چون برای آن گریبان فرض کرده است و تشخیص‌ها استعاره هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۱۸- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

در گزینه «۱»: مجاز: دم مجاز از لحظه؛ استعاره: «دم زدن نای»، استعاره و تشخیص است؛ تشبیه: چو نای.

گزینه «۲»: استعاره ندارد. گزینه «۳»: مجاز و تشبیه ندارد. گزینه «۴»: استعاره ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۹- گزینه «۲»

(یاسین موریان)

صورت سؤال، به‌زبانی ساده‌تر، از شما می‌خواهد که استعاره مکنیه را مشخص کنید.

در گزینه «۲»، به‌کار بردن فعل «باریدن» برای «قضا»، استعاره مکنیه را به‌وجود آورده است؛ تشبیهی که در نظر شاعر بوده، بدین شکل است: قضا (مشبه) همانند بارانی (مشبه‌به) است که بر مردم می‌بارد. «باران» که مشبه‌به است، حذف شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ماه» استعاره مصرحه از «معشوق» است؛ بنابراین شاعر، معشوق خود را مورد خطاب قرار داده است و این، استعاره مکنیه به‌وجود نمی‌آورد.

گزینه «۳»: فاقد استعاره / تشبیه مضموم و تفضیلی «معشوق» به «سرو» و «صنوبر» و تشبیه مضموم و تفضیلی «رخ یار» به «خورشید» در این بیت مشهود است.

گزینه «۴»: «شمع» استعاره مصرحه از معشوق است. / «پروانه‌صفت»: تشبیه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۳)

۲۰- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط با بیت صورت سؤال: شکوه و ناله شاعر از ستم روزگار

مفهوم بیت گزینه «۲»: در ستایش ممدوح بیان شده است (شاعر به ممدوح خود می گوید هر کس در پناه تو باشد، از حوادث روزگار در امان است).
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۸۶)

علوم و فنون ادبی (۲) - سؤال های «آشنا»

۲۱- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۰، با تغییر)

این گزینه از ویژگی های ادبی سبک هندی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی، صفحه های ۸۲ و ۸۳)

۲۲- گزینه «۴»

(کنکور خارج از کشور ۹۸)

- رشحات عین الحیات (علی بن حسین واعظ کاشفی): عرفان

- جامع عباسی (شیخ بهایی): فقه

- عالم آرای عباسی (اسکندر بیگ ترکمان): تاریخ

- مجالس المؤمنین (قاضی نورالله شوشتری): زندگی نامه

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه های ۸۳ و ۸۴)

۲۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

کاربرد کلمات زبان عامه مانند شیشه، پل، چینی، سفال و .. از ویژگی های زبانی سبک هندی است که در گزینه های «۱»، «۲» و «۳» دیده می شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی، صفحه های ۸۱ و ۸۲)

۲۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

«چشم عقل»: تشخیص - «چاه عشق»: تشبیه - «نرگس»: استعاره از چشم

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «یاقوت و مروارید»: استعاره از اشک - لب چون یاقوت و مروارید دندان: تشبیه (بیت تشخیص ندارد).

گزینه «۲»: «پسته»: استعاره از دهان - طوطی روح: تشبیه (بیت تشخیص ندارد).

گزینه «۳»: «نرگس»: استعاره از چشم (بیت تشبیه و تشخیص ندارد).

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در این بیت «گل» استعاره مصرحه از محبوب و معشوق است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «ای صبح» استعاره و تشخیص

گزینه «۲»: «پای عقل» اضافه استعاری و تشخیص

گزینه «۴»: «پنجه عشق» اضافه استعاری و تشخیص

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۳)

۲۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «سینه افکار» اضافه استعاری و تشخیص است.

گزینه «۲»: «دود» استعاره از آه است.

گزینه «۴»: «زاع» استعاره از موی سیاه است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۳)

۲۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: «سراب، تشنه چشمان را در کمند می آورد.

گزینه «۳»: «دل آزرده نشدن سنگ از جواب/ عاجز نبودن کوه در رد جواب

گزینه «۴»: بی قراری کردن عشق / اضطراب داشتن پرتو خورشید

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۴)

۲۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

«گرد» استعاره از کدورت و تاریکی است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «نرگس خجالت کشد یا سنبل عاشق شود: تشخیص / بادام: استعاره از چشم

گزینه «۲»: «خطاب قرار دادن نسیم سحر: تشخیص / مه: استعاره از معشوق

گزینه «۳»: «چشم مست خون ریز: تشخیص / لعل: استعاره از لب

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۳)

۲۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: پندپذیری از دنیا و ناپایداری آن
مفهوم بیت گزینه «۱»: توصیه به تواضع و ارزشمند دانستن آن

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۳۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ازلی بودن عشق و شور و غوغا افکندن عشق
در جهان هستی

مفهوم سایر ابیات:

(الف) شاعر به معشوق می گوید که از بس ناز و عشوه می کنی حال تو بر من
معلوم نیست.

(ه) کرشمه معشوق باعث روی گردانی عاشق از زهد و تقوا شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صغفه ۸۶)

جامعه شناسی (۲)

۳۱- گزینه «۳»

(آزیتا بیدقی)

- بازیگران اصلی صحنه روابط بین المللی، فرهنگ ها و تمدن های بزرگ
هستند.

- این نظریه، عملیات نظامی قدرت های غربی در مقابله با مقاومت های
کشورهای غیر غربی را توجیه می کند.

- از آخرین مرحله درگیری ها در جهان معاصر با عنوان جنگ تمدن ها یاد
می شود.

- بزرگترین تهدید برای غرب، فرهنگ اسلام است.

(جامعه شناسی (۲)، پالاش های جهانی، صغفه ۸۶)

۳۲- گزینه «۲»

(آزیتا بیدقی)

چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به اقتصاد محدود نمی کند ←
اصطلاح استعمارگر و استعمارزده

جوامع غربی چالش های درونی خود را از طریق بهره کشی از کشورهای
غیر غربی حل می کنند ← اصطلاح مرکز و پیرامون

توجیه رفتار و عملکرد طرف های درگیر دو جنگ جهانی اول و دوم ← در
قالب اندیشه های ناسیونالیستی، لیبرالیستی، سوسیالیستی

رویدادی که به اعتقاد کنت باعث می شود که جنگ از زندگی بشر رخت
بریندد ← انقلاب صنعتی.

(جامعه شناسی (۲)، پالاش های جهانی، صغفه های ۸۴، ۸۵، ۸۸ و ۸۹)

۳۳- گزینه «۱»

(آزیتا بیدقی)

(الف) اصطلاح کشورهای توسعه یافته و عقب مانده

(ب) مهم ترین عامل وقوع دو جنگ جهانی

(ج) بحران موشکی کوبا

(د) وقوع دو جنگ بزرگ جهانی

(جامعه شناسی (۲)، پالاش های جهانی، صغفه های ۸۴، ۸۵ و ۸۸)

۳۴- گزینه «۳»

(آزیتا بیدقی)

بررسی عبارت نادرست:

جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب به همراه جنگ گرم بین مناطق
پیرامونی این دو ادامه یافت.

تقابل شمال و جنوب، جهانی است و در صورتی که فعال شود، بسیاری از
چالش های درونی کشورهای غربی، بار دیگر فعال خواهد شد.

(جامعه شناسی (۲)، پالاش های جهانی، صغفه های ۸۵، ۸۸ و ۸۹)

۳۵- گزینه «۳»

(علیرضا هیدری)

تشریح موارد نادرست:

- نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰م در انگلستان به وجود آمد اما
مهم ترین آن ها در فاصله بین دو جنگ جهانی، یعنی سال های ۱۹۲۹ تا
۱۹۳۳م اتفاق افتاد.

- آسیب های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف
جامعه است، ولی آسیب های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در
بر می گیرد.

- همایش های بین المللی متعددی درباره بحران زیست محیطی برگزار شده
است، که البته نتوانسته اند از شتاب بحران بکاهند.

(جامعه شناسی (۲)، پالاش های جهانی، صغفه های ۹۲، ۹۳، ۹۵ و ۹۶)

۳۶- گزینه «۱»

(علیرضا هیدری)

بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می تواند به فروپاشی حکومت ها
منجر شود.

انسان مدرن با انقلاب صنعتی، تسلط و پیروزی بر طبیعت را به خود نوید
می داد ولی از همین منظر، طبیعت نیز نخستین مسائل و مشکلات خود را
نشان داد. بدین ترتیب رابطه متقابل انسان و طبیعت دچار اختلال گردید.

گسترش سریع صنعت و فناوری مدرن، با وجود اینکه توانمندی و آسایش
بیشتری برای بشر فراهم آورده، زبان های جبران ناپذیری به او و طبیعت،
وارد کرده است.

(جامعه شناسی (۲)، پالاش های جهانی، صغفه های ۹۳ و ۹۵)

۳۷- گزینه «۱»

(علیرضا میری)

تصویر سمت راست مربوط به دیدگاه توحیدی به طبیعت و تصویر سمت چپ مربوط به دیدگاه انسان مدرن به طبیعت است. عبارتهای اول در گزینههای «۱» و «۴» مربوط به دیدگاههای توحیدی هستند.

عبارتهای دوم گزینههای «۱»، «۲» و «۳» مربوط به دیدگاه انسان مدرن به طبیعت هستند و گزینه «۴» مربوط به دیدگاه اساطیری به طبیعت است. (پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۵)

۳۸- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

در دوران رنسانس، روش معرفتی قرون وسطی مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید. جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد.

در نیمه اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.

در قرن نوزدهم، جامعه‌شناسان به دنبال آن بودند که درباره حقایقی که پیامبران از طریق وحی درباره جامعه بشری بیان کرده‌اند یا عالمان با استدلال‌های عقلی به آن‌ها رسیده‌اند، با روش حسی و تجربی داوری کنند.

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۹)

۳۹- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (با بروز چالش‌های جدید، چالش‌های پیشین نیز همچنان باقی می‌مانند). - درست

گزینه «۲»: نادرست (به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند). - نادرست (این چالش‌ها در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها به وجود نمی‌آیند).

گزینه «۳»: نادرست (برخی چالش‌ها مربوط به لایه‌های سطحی‌تر و برخی مربوط به لایه‌های عمیق‌تر فرهنگ‌اند). - درست

گزینه «۴»: درست - درست

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۸)

۴۰- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت؛ از جمله:

برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.

مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.

بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید؛ خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی، انواع بازسازی‌شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی، نمونه‌هایی از این معنویت‌های دروغین هستند.

طی قرن بیستم نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عناوین «افول سکولاریسم» و «پساسکولاریسم» یاد کردند. فرهنگ غرب با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

عربی زبان قرآن (۲)

۴۱- گزینه «۴»

(اسماعیل علی‌پور)

«هذا کتاب»: این کتابی است که، این است کتابی که (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أزَلْنَاهُ»: آن را نازل کردیم، آن را فرو فرستادیم / «مبارک»: با برکت / «فَاتَّبَعُوهُ»: از آن پیروی کنید (رد گزینه ۲) / «وَاتَّقُوا»: تقوا پیشه کنید، پرهیزکار باشید (رد گزینه ۲) / «لَعَلَّ»: شاید / «تُرْحَمُونَ»: مورد رحمت قرار گیرید، به شما رحم شود (فعل مجهول) (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۴۲- گزینه «۳»

(ابراهیم غلامی‌نژاد)

«أَقْرَأُ»: می‌خوانم (رد گزینه ۱) / «مَتَكاسل»: تنبل (رد گزینه ۱) / «لِصَلْحٍ»: تا اصلاح شوند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «كَانَ ... يُحِبُّ»: دوست می‌داشت، دوست داشت (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لَمْ يَسْتطِعْ»: نتوانست (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

فرزند جوانی بود که با دوستان بد هم‌صحبتی می‌کرد، مادرش او را از معاشرت با آنان منع کرد، فرزند خواسته مادر را نپذیرفت و بر هم‌صحبتی با ایشان پافشاری کرد و گفت: ای مادرم من با آنان معاشرت می‌کنم، اما هرگز تحت تأثیر اخلاقشان قرار نمی‌گیرم. مادر تصمیم گرفت که صندوق سیب حاضر کند در حالی که در آن از قبل، سیب فاسدی بوده است. صندوق در گوشه‌ای از خانه قرار داده شد و چند روز سپری گشت، پس خانواده مشاهده کردند که سیب‌ها همگی فاسدند. مادر گفت: فرزندکم نگاه کن! چگونه سیبی فاسد، همسایگان خود را فاسد کرد. هر کس با بدان معاشرت کند، تحت تأثیر اخلاق آنان قرار می‌گیرد!

۴۳- گزینه ۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)
در گزینه ۲» آمده است: «مادر هرگز به فرزندش اجازه معاشرت با دوستان بد را نداد!» که مطابق متن نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» : «فرزند قبول نکرد که رفتارش را تغییر دهد!
گزینه ۳» : «مادر با درخواست خود، نجات فرزندش را از زیان‌های دوست بد می‌خواست!
گزینه ۴» : «فرزند گمان می‌کرد که او از دوستی با بدان از میان مردم، زیان نخواهد دید!

(درک مطلب)

۴۴- گزینه ۳»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)
مادر تصمیم گرفت که ...
«فرزند اوقات بیشتری را با خانواده خود بگذراندا!» (نادرست)

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» : «فرزندش درس مفیدی برای زندگی بیاموزد!
گزینه ۲» : «برای فرزندش، اثرپذیری مردم از دیگران را روشن گرداندا!
گزینه ۴» : «فرزند را از رفتارش که باعث خسارت می‌گردد، هشدار دهد!

(درک مطلب)

۴۵- گزینه ۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)
«اسم تفضیل» نادرست است. «شر» در این جا معنی تفضیلی ندارد و اسم تفضیل نیست.

(تفلیل صرفی و ملل اعرابی)

۴۶- گزینه ۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)
«له حرفان زائدان» نادرست است. «أفسدت» فعل ماضی از باب افعال است، پس فقط یک حرف زائد دارد.

(تفلیل صرفی و ملل اعرابی)

۴۷- گزینه ۳»

(نور امسالی)
«مواعظ» اسم نکره‌ای است که جمله «تمنعک» آن را توصیف می‌کند؛ ترجمه: «از او پندهایی شنیدی که تو را از ارتکاب گناهان بازمی‌داشت.»
(انواع هملات)

۴۸- گزینه ۴»

(مرتضی کاظم شیروزی)
«سوف تواج» فعل مضارعی است که دلالت بر آینده دارد؛ منفی آن هم به صورت «لن تواج» می‌آید.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» : «لا تراجع» به معنای «مراجعه نمی‌کند» است و «لا»ی نفی دارد، نه نهی.

گزینه ۲» : «أشتری» به معنای «می‌خرم»، فعل مضارع اول شخص مفرد (متکلم وحده) است.

گزینه ۳» : «يقفز» بعد از اسم نکره آمده است و چون ساختار «ماضی + مضارع» دارد، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.
(قواعد فعل)

۴۹- گزینه ۱»

(ولی بریی - ابهر)
ترجمه گزینه ۱» : «هر کس به دنبال موفقیت بگردد، باید راه‌های به‌دست آوردن آن را بیاموزد!» حرف «ل» از نوع امر (جازمه) و به معنی «باید» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲» : «ل» معنی «برای» می‌دهد، بر سر یک اسم وارد شده است و حرف جر است.

گزینه ۳» : «ل» معنی «برای اینکه، تا اینکه» می‌دهد و امر نیست. (از نوع ناصبه است.)

گزینه ۴» : «ل» معنی «تا، تا اینکه» می‌دهد و امر نیست. (از نوع ناصبه است.)

(قواعد فعل)

۵۰- گزینه ۳»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)
«دانش‌آموزان برخاستند تا این که بیشتر تلاش کنند!» دلالتی بر طلب ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» : «علی + اسم» در ابتدای جمله، معمولاً معنای «بر ... واجب است» می‌دهد و دلالت بر طلب دارد.

گزینه ۲» : «لِيُحَاوِلَ» معنای امری برای غایب داشته و دلالت بر طلب دارد.

گزینه ۴» : «حَاوِلُوا» فعل امر مخاطب است و دلالت بر طلب دارد.

(انواع هملات)

فلسفه یازدهم

۵۱- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسی)

شکسته به نظر رسیدن چوب در آب از خطاهای شناخت حسی است. اما اینکه می‌دانیم این چوب در واقع شکسته نیست ناشی از ابزار عقل است.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۰)

۵۲- گزینه «۲»

(نیما بواهری)

ابن‌سینا توضیح داد که قانون علیت از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید. بلکه برعکس، خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است. این قانون، یکی از قواعد اولیه تعقل است که انسان در شناخت هر پدیده‌ای از آن استفاده می‌کند.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۳)

۵۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

دریافت هر دو معرفت شهودی و وحیانی بی‌واسطه است؛ یعنی بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی حاصل می‌شود. نکته: فهم وحی نیازمند عقل است.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۵۴- گزینه «۱»

(حسن صبری)

عقل عوالم مادی و غیرمادی را بررسی می‌کند، اما این‌گونه نیست که شناخت‌های این عوالم تماماً ذیل شناخت عقلی قرار داده شوند.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

۵۵- گزینه «۱»

(حسن صبری)

گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم. یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهاست.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۵۶- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسی)

پروتاگوراس که طرز تلقی سوفسطائیان را داشت، می‌گفت حقیقت همان چیزی است که حواس هر کس به آن گواهی می‌دهد؛ بنابراین حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می‌تواند متفاوت باشد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۰)

۵۷- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسی)

هراکلیتوس شناخت حسی را معتبر می‌دانست و به همین دلیل وجود حرکت را در عالم قبول داشت؛ چون حرکت قابل مشاهده حسی است.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۹)

۵۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ابن‌سینا در کنار حس و عقل، شناخت و وحیانی را هم دارای اعتبار خاص می‌دانست و آن را یکی از راه‌های شناخت می‌دانست که اختصاص به پیامبران دارد. او نیم‌نگاهی هم به شناخت شهودی داشت اما آن را در تبیین فلسفی خود وارد نمی‌کرد. او در یکی از کتاب‌های خود، به طور دقیق معرفت شهودی را توضیح می‌دهد اما از ارتباط آن با فلسفه و استدلال‌های فلسفی سخنی نمی‌گوید.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۱)

۵۹- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسی)

ملاصدرا توانست یک دستگاه منسجم فلسفی بنا کند که در عین حال که کاملاً هویت فلسفی دارد و بر استدلال و منطق استوار است، از شهود و اشراق نیز بهره‌مند است. او همچنین پیوند مستحکمی میان فلسفه و معرفت وحیانی برقرار کرد و اثبات کرد که تضاد و تناقضی میان داده‌های مستدل و یقینی عقل و معارف وحیانی وجود ندارد و بالعکس عقل و وحی تأییدکننده یکدیگرند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۲)

۶۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

کانت بر آن است که قوه ادراکی انسان مفاهیمی مثل زمان، مکان و علیت را نزد خود دارد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۵)

روان‌شناسی

۶۱- گزینه «۳»

(فرهار علی‌نژاد)

انسان‌ها می‌کوشند با استفاده از روش‌های درست، مسائل را حل کنند؛ در نتیجه، مسئله به جای تهدید به یک موضوع خوشایند و فرصت پیشرفت تبدیل می‌شود.

درگیری کامل با موضوع هنگام حل مسئله و آگاهی کامل به آنچه انجام می‌شود، ذیل ویژگی تحت کنترل بودن جریان حل مسئله مطرح می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۶۲- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

- وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.

- بسیاری از مردم از واژه مسئله تصور مثبتی ندارند، زیرا راه‌حل آن را نمی‌دانند.

- افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۵، ۱۱۶ و ۱۳۱)

۶۳- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

بررسی قبل و بعد از روش جدید ← ارزیابی راه‌حل

جست‌وجو برای راه‌حل جدید ← انتخاب راه‌حل جایگزین

استفاده از روش‌های اجرای کار ← به کارگیری راه‌حل مناسب

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۶۴- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

زمانی احساس مسئله می‌کنیم که بدانیم هدف چیست و اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۶۵- گزینه «۱»

(مهری باهدری)

تفاوت دو روش حل مسئله «خرد کردن» و «کاهش تفاوت شرایط موجود با شرایط مطلوب» در آن است که در روش خرد کردن، هدف کلی به چند بخش تقسیم می‌شود و محقق شدن هر بخش از مسئله، در واقع محقق شدن بخشی از هدف کلی است؛ اما در روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با مطلوب، کل مسئله زمانی محقق می‌شود که تمام بخش‌های مسئله محقق شود. خانواده زهرا در میانه راه صاحب بخشی از لوازم خانگی مورد نیاز هستند، اما خانواده حسین در میانه راه مالک بخشی از خانه نیستند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۶۶- گزینه «۴»

(فرهار علی‌نژاد)

آزمایش مذکور برای سنجش میزان خطر (ریسک) در تصمیم‌گیری طراحی شده است. نکته مهم این است که شخص قمارباز، ولع زیادی به کسب پاداش بیشتر دارد و در نتیجه، عامل «خطر از دست دادن» تأثیر کمتری روی نحوه عمل او می‌گذارد. در واقع، قماربازی که رفتارش به مرحله بیماری رسیده باشد، برای کسب پاداش کمی بیشتر، ممکن است تصمیم پرخطر بگیرد و تمام پاداش‌های قبلی را بپازد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۶۷- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

در سبک احساسی، ملاک تصمیم‌گیری، عواطف و هیجانات زودگذر است. احساسی عمل کردن می‌تواند پیامدهای ناگوار داشته باشد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۴)

۶۸- گزینه «۴»

(همیدرضا توکلی)

- تصمیم‌گیری با عجله و به صورت ناگهانی ← تکانشی

- تصمیم به خاطر انتخاب دیگران و پیروی از آن‌ها ← وابسته

- مردد بودن در تصمیم‌گیری ← اجتنابی

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۷)

۶۹- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)

- تصمیم‌گیری تکانشی به‌طور ناگهانی انجام می‌شود و پشتوانه منطقی ندارد.

- تصمیم‌گیری‌ها براساس تعداد اولویت، به ساده و پیچیده تقسیم می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: احساسی

گزینه «۲»: وابسته

گزینه «۳»: اجتنابی

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۳)

۷۰- گزینه «۲»

(مهری باهدری)

هنگامی که فرد، تنها به اطلاعات منتهی به تأیید نظر خود توجه کند، دچار مانع «سوگیری تأیید» شده است و هنگامی که فرد به قضاوت و تصمیم‌گیری خود (فرد منتخب سیاسی) اعتماد بیش از حد داشته باشد، دچار مانع «اعتماد افراطی» شده است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۹)

ریاضی و آمار (۱)

۷۱- گزینه «۲»

(معمد بگیری)

موارد (الف) و (ب) درست هستند.

در مورد (ب) مقدار آماره از نمونه‌ای به نمونه دیگر می‌تواند تغییر کند.

در مورد (ت) حتی یک روش آماری مناسب نمی‌تواند دقیق تر و صحیح تر از داده‌ها و حقایق اصلی باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۳)

۷۲- گزینه «۲»

(معمد بگیری)

رتبه دانش‌آموزان یک کلاس در کنکور سراسری یک متغیر کیفی با مقیاس ترتیبی است.

سایر گزینه‌ها درست هستند.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۷۳- گزینه «۴»

(معمد بگیری)

در موضوع وزن هندوانه‌های یک زمین کشاورزی با حضور در زمین اندازه‌گیری نمونه محصولات به روش مشاهده داده‌ها را جمع‌آوری می‌کنیم.

در موضوع تعداد بهبود یافتگان کرونا در کشورهای آسیایی از دادگان‌ها (اطلاعات ثبتی) استفاده می‌کنیم.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۷۴- گزینه «۲»

(بهرام علاج)

برای مقایسه، ابتدا میانگین نمره‌ها را حساب می‌کنیم. در صورتی که نمره‌ها برابر باشند شخصی مناسب‌تر است که نمراتش واریانس کمتری داشته باشد.

$$\bar{x}_A = \frac{۱۹+۲۰+۲۰+۱۰+۱۱}{۵} = ۱۶,$$

$$\Rightarrow \sigma_A^2 = \frac{۳^2 + ۴^2 + ۴^2 + (-۶)^2 + (-۵)^2}{۵} = \frac{۱۰۲}{۵}$$

$$\bar{x}_B = \frac{۱۶+۱۵+۱۷+۱۲+۲۰}{۵} = ۱۶$$

$$\Rightarrow \sigma_B^2 = \frac{۰^2 + (-۱)^2 + ۱^2 + (-۴)^2 + ۴^2}{۵} = \frac{۳۴}{۵}$$

شخص B مناسب‌تر است. $\sigma_B^2 < \sigma_A^2$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۷۵- گزینه «۴»

(رضا پورحسینی)

با توجه به فرمول میانگین داریم:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_{10}}{۱۰} = ۱۲$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_{10} = ۱۲۰$$

$$\bar{x}' = \frac{x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_{10} + ۸ + ۱۶}{۱۲} = \frac{۱۲۰ + ۲۴}{۱۲}$$

$$= \frac{۱۴۴}{۱۲} = ۱۲$$

$$\bar{x}' - \bar{x} = ۰$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۷۶- گزینه «۲»

(معمد مهری مفسن زاده طبری)

چون واریانس صفر است، داده‌ها با هم برابرند:

$$a = b = c = \dots = ۱۰$$

$$\Rightarrow a + b = ۲۰, c + d = ۲۰, e + f = ۲۰$$

بنابراین میانگین داده‌های موردنظر برابر ۲۰ است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۷۷- گزینه «۱»

(حسن نصرتی تاهوک)

با توجه به فرمول واریانس داریم:

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{10} - \bar{x})^2}{۱۰}$$

$$= \frac{x_1^2 + \bar{x}^2 - 2x_1\bar{x} + x_2^2 + \bar{x}^2 - 2x_2\bar{x} + \dots + x_{10}^2 + \bar{x}^2 - 2x_{10}\bar{x}}{۱۰}$$

$$= \frac{x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + \dots + x_{10}^2 + ۱۰\bar{x}^2 - 2\bar{x}(x_1 + x_2 + \dots + x_{10})}{۱۰}$$

$$= \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{10}^2}{۱۰} + \bar{x}^2 - 2\bar{x}^2 = \frac{۲۰۰}{۱۰} - \left(\frac{۴۰}{۱۰}\right)^2 = ۲۰ - ۱۶ = ۴$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۸)

۷۸- گزینه «۲»

(حسن نصرتی تاهوک)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

۶۶ و ۶۳ و ۶۲ و ۵۷ و ۵۶ و ۵۴ و ۴۷ و ۴۱ و ۳۷ و ۳۵

تعداد داده‌ها ده تا و زوج است. بنابراین:

$$\text{میانگین} = \frac{۵۴ + ۵۶}{۲} = ۵۵$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه ۸۵ تا ۸۸)

۷۹- گزینه «۴»

(سروش موئینی)

مقادیر شاخص‌های مرکزی با تغییر داده‌ها عوض می‌شوند اما اختلاف آن‌ها

یعنی دامنه تغییرات (R) و اختلاف چارک سوم و اول ($Q_3 - Q_1$) و

اختلاف چارک اول و دوم تغییر نمی‌کند.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۸)

۸۰- گزینه «۴»

(غلامرضا علی)

داده‌ها عبارت‌اند از:

$$A = \{5, 9, 13, 17, 21\} \Rightarrow \bar{x} = 13$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{64 + 16 + 0 + 16 + 64}{5} = \frac{160}{5} = 32$$

$$\Rightarrow \sigma = 4\sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

اقتصاد

۸۱- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در نیمه اول حکومت صفویه، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

گزینه «۲»: در دوران قاجار از دست دادن بخش‌های مهمی از سرزمین و منابع ایران، هزینه‌های شکست در جنگ، عهدنامه‌های ننگین و مبالغ جرمه‌های گزاف آن‌ها، بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی، سیاست‌های رکودی و انقباضی، نبودن برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری اقتصادی، اعطای امتیازها به شرکت‌ها و کشورهای استعماری، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی، سیل ورود کالاهای خارجی، آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.

گزینه «۴»: در دوره پهلوی، دولت حضوری گسترده در عرصه اقتصاد کشور داشت و توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند و شکل جدیدتری به خود بگیرد؛ در عین حال، نظام نوینی در مالیات ستانی و بودجه بندی کشور پدید آمد و برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی بهبود یافت.

(اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۹)

۸۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در دوران صفویه، ایران از کانون تحولات به دور بود و حاکمان وقت تصور درستی از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود نداشتند؛ بدین جهت نتوانستند با انتخاب روش درست و بهره‌برداری از اوضاع خاص آن زمان، جریان توسعه و نوسازی را آغاز کنند.

در دوران قاجار، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها از دست داد.

ویژگی عمده دوره پهلوی، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

(اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۹)

۸۳- گزینه «۴»

(فاطمه میاتی)

برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌هایی که در دوران کنونی، اقتصاد ملی ما را تهدید می‌کند، مقاوم‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن در برابر فشارها و تکانه‌های خارجی، ضروری است.

(اقتصاد، مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۱۱)

۸۴- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) افزایش ظرفیت تولید ناشی از سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، مثالی برای «رشد» است. زیرا این واژه، به معنای افزایش تولید «است» بنابراین، یک مفهومی «کمی» است.

ب) رشد اقتصادی (افزایش ظرفیت‌های تولیدی کشور) این امکان را می‌دهد تا منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست (بالا) و خارج جابه‌جا شود.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۸۵- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

الف) خرید و فروش کالاهای دست دوم از جمله خودرو، مبلمان یا خانه در محاسبات لحاظ نمی‌شوند. این قبیل کالاها زمانی که برای اولین بار تولید و فروخته شده‌اند، به حساب آمده‌اند.

ب) کارهایی که در خانه انجام می‌گیرد یا خدماتی که در خیریه‌ها به‌صورت داوطلبانه ارائه می‌شود و پولی برای آنها رد و بدل نمی‌گردد، اگرچه دارای ارزش بالایی هستند، اما در محاسبات تولید ناخالص داخلی غایب‌اند!

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۰)

۸۶- گزینه «۳»

(نسرین پعفری)

الف)

$$2020 = (160 \times 300) + (100 \times 420)$$

دلار ۹۰,۰۰۰ =

$$2021 = (300 \times 180) + (420 \times 120)$$

دلار ۱۰۴,۴۰۰ =

ب)

$$2021 = (400 \times 180) + (500 \times 120)$$

دلار ۱۳۲,۰۰۰ =

= میزان افزایش قیمت (تورم) در سال مورد نظر

تولید کل به قیمت ثابت در همان سال - تولید کل به قیمت جاری در همان سال

= میزان افزایش قیمت (تورم) در سال ۲۰۲۱

$$132,000 - 104,400 = 27,600$$

دلار ۲۷,۶۰۰ =

پ)

= نرخ رشد تولید

$$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل} - \text{تولید ناخالص داخلی سال جاری}}{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل}} \times 100$$

نرخ رشد تولید اسمی در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال پایه

$$= \frac{132,000 - 90,000}{90,000} \times 100 = 46.66\%$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

۸۷- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

میلیارد ریال $9 = \frac{3}{5} \times 15$ = ارزش خدمات ارائه شده

= تولید ناخالص داخلی

+ ارزش مواد غذایی + ارزش پوشاک + ارزش ماشین‌آلات
ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده

میلیارد ریال $174 = 15 + 9 + 150$ = تولید ناخالص داخلی

$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} =$ تولید ناخالص داخلی سرانه

ریال $2,900 = \frac{174,000}{60}$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۸۸- گزینه «۴»

(مهردی ضیائی)

الف) سهم «بسیست درصد بالا» برابر است با مجموع سهم دهک‌های دهم و نهم:

درصد $42 = 25 + 17$

سهم «بسیست درصد پایین» برابر است با مجموع سهم دهک‌های اول و دوم:

درصد $6 = 2 + 4$

$\frac{\text{بسیست درصد بالا}}{\text{بسیست درصد پایین}} = \frac{42}{6} = 7$

ب) سه دهک پردرآمد جامعه (دهک‌های هشتم، نهم و دهم) ۵۷ درصد از درآمد ملی ($57 = 15 + 17 + 25$) و چهار دهک کم‌درآمد جامعه (دهک‌های اول، دوم، سوم و چهارم) ۱۷ درصد از درآمد ملی ($17 = 2 + 4 + 5 + 6$) را در اختیار دارند.

ج) شاخص دهک‌ها برای این جامعه برابر است با:

$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{25}{2} = 12.5$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۸۹- گزینه «۲»

(نسرین جعفری)

الف: ۸۲ / ۳ سال

ب: ۱۲ / ۶ سال

پ: ۶۸ / ۰۵۹ دلار

ت: ۴

ث: ۰ / ۷۹۷

ج: ۱۸ / ۱۶۶ دلار

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۵)

۹۰- گزینه «۲»

(فاطمه بیاتی)

هر چند شاخص‌های توسعه انسانی در کنار شاخص‌های رشد تولید، تصویر مناسبی از پیشرفت یک کشور ارائه می‌کند، اما به دلایل زیر، این تصویر از پیشرفت، کامل نیست:

- شاخص‌های دیگری مانند: مبارزه با فساد، بهبود فضای کسب و کار، رشد علم و فناوری، موضوعات محیط زیستی و پیشرفت‌های فرهنگی و معنوی در ارزیابی از پیشرفت، در نظر گرفته نمی‌شود.

- تفاوت‌های بومی، محلی، تاریخی و فرهنگی کشورها در تعیین شاخص‌های پیشرفت دخالتی ندارد.

- تنوع ارزش‌ها، آداب و رسوم در شاخص‌های پیشرفت یک کشور خود را نشان نمی‌دهد.

- اهمیت عدالت اقتصادی و اجتماعی برای کشورهای مختلف (مثلاً کشور ما با کشورهای سرمایه‌داری غربی) یکسان نیست.

- رشد و توسعه بخشی از پیشرفت کشور ماست، اما همه آن نیست.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

علوم و فنون ادبی (۱)

۹۱- گزینه «۴»

(سینعلی موسی‌زاده)

موارد «ب» و «د» از پدیده‌های عمده‌ای است که در قرن‌های سوم تا پنجم برای زبان فارسی رخ دادند، اما در سؤال، عوامل پیشرفت و گسترش زبان فارسی در این قرن‌ها خواسته شده است که عبارات «الف، ج و ه» می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۸۰)

۹۲- گزینه «۲»

(سینعلی موسی‌زاده)

خاقانی و نظامی از شاعران خطه آذربایجان بودند؛ از شاعران عراق عجم (همدان، اصفهان، ری و...) می‌توان به جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی اشاره کرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۹۳- گزینه «۱»

(مجتبی فرهادی)

معشوق در سبک خراسانی عمدتاً زمینی و در سبک عراقی آسمانی است؛ در گزینه «۱» معشوق مربوط به سبک عراقی و در سایر گزینه‌ها مربوط به سبک خراسانی است. شاعر در بیت گزینه «۱» زیبایی تمام کائنات و ماه و خورشید را از زیبایی یار می‌داند. در گزینه‌های «۲ تا ۴»، زیبایی‌های ظاهری معشوق مورد توجه است و بنابراین، معشوق زمینی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۵)

۹۴- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی پور)

مفاخره، به معنی خودستایی، از ویژگی‌های اشعار سبک عراقی است که شاعران با کاربرد آن به ستایش از سخنوری خود و نازیدن به دیگر ویژگی‌های خود می‌پرداختند. در ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، شاعران حلاوت سخن خود را برجسته می‌سازند و بدان می‌بالند. بیت گزینه «۲» دربارهٔ عبرت‌گیری است و نه مفاخره.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۵)

۹۵- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

بیت گزینه «۴» در وصف باران است و زبان ساده آن بیشتر منطبق با سبک خراسانی است. ضمن اینکه واژه «بنگار» به معنای «منقوش» هم از واژه‌های کهن است که بیشتر در سبک خراسانی دیده می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اصطلاحات عرفانی (شطح و طامات، خرقة، صوفی و خرابات)

گزینه «۲»: بدبینی نسبت به دنیا و بریدن از آن و لحن اندرزی

گزینه «۳»: معشوق والامقام و آسمانی که شاعر در برابر او خود را با خاک یکسان می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۲، ۸۴ و ۸۵)

۹۶- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی پور)

عبارت گزینه «۳» استفادهٔ بیشتری از آرایه‌های ادبی و لغات عربی دارد و بنابراین، به ویژگی‌های نثر فنی نزدیک‌تر است. در سه گزینهٔ دیگر، آرایهٔ بارز سجع است و از لغات عربی در حد متعادل استفاده شده است؛ بنابراین، این عبارات به ویژگی‌های نثر موزون نزدیک‌ترند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۹۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

عنصری، رودکی و فرخی از شاعرانی بودند که در قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم مورد توجه حاکمان وقت بودند. با توجه به مضمون ابیات که دوری از دربار و پرهیز از مدح امیران و شاهان را تداعی می‌کند، می‌توان گفت اندیشه‌های ناصر خسرو با این ابیات همخوان است. او به سبب اعتقادات خاص دینی از دربارها کناره می‌گرفت. (ابیات مذکور از اشعار ناصر خسرو انتخاب شده‌اند.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۹۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۳» شاعر به بلندمرتگی و بخشندگی و سخاوت ممدوح (پادشاه) پرداخته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: متناسب با مفهوم عبارت «ای کریمی که بخشندهٔ عطایی»

گزینه «۲»: متناسب با مفهوم عبارت «ای صمدی که از ادراک خلق جدایی»

گزینه «۴»: متناسب با مفهوم عبارت «ای حکیمی که پوشندهٔ خطایی»

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۸۳)

۹۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مفهوم بیت گزینه «۳» اهمیت دانش است که از مفاهیم رایج در سبک عراقی نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بیان فراق و غم که نشان از درون‌گرایی دارد.

گزینه «۲»: تقابل عقل و عشق و بیان عشق آسمانی که به عقل برتری دارد.

گزینه «۴»: مفاخرهٔ حافظ به غزل خود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهومی، صفحه ۸۵)

۱۰۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در بیت چهارم از ابیات صورت سؤال مفهوم مبارزه با زهد و صلاح دیده می‌شود که مخالف مفهوم زهدستایی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهومی، صفحه ۸۵)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطهٔ آن‌ها با زمین بستگی داشت. برخی ارباب و گروهی رعیت بودند. در این جوامع، طبقه‌ای از مردم عادی هم وجود داشت که نه اشراف بودند و نه رعیت. به همین دلیل از آن‌ها به طبقهٔ سوم یاد می‌شد که شامل صراف، بنا، کفاش و ... بود. این طبقه هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد. این طبقه همان طبقهٔ متوسط بود که جهت کسب اعتبار برای خودش، به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت و با ارزیابی اشراف با معیار فایده‌مندی آن‌ها را بی‌اعتبار ساخت؛ زیرا خود را تولیدکننده و مفید، و اشراف را مصرف‌کننده و سربار جامعه، معرفی می‌کرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۴)

۱۰۲- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی را انسداد اجتماعی می‌گویند.

مدیر شدن فرزند یک کارمند، اشاره به تحرک اجتماعی بین نسلی (یک فرد نسبت به والدینش) دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۲، ۸۴، ۸۵ و ۸۷)

۱۰۳- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید، متفاوت است. هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۰۴- گزینه «۲»

(علیرضا هیدری)

در هر جهان اجتماعی به هر شکلی از آموزش، مدرسه نمی‌گویند، بلکه تنها شکلی از زندگی که براساس عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای نهاد تعلیم و تربیت باشد، پذیرفته می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۰۵- گزینه «۴»

(علیرضا هیدری)

تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرارگیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. به عبارت دیگر ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۱)

۱۰۶- گزینه «۳»

(علیرضا هیدری)

مرگ یک جهان اجتماعی (معلول) هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند. (علت)

جهان اجتماعی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند (علت)، به پرسش‌های آن‌ها درباره معنای زندگی و مرگ پاسخ ندهد (علت)، از این پرسش‌ها غفلت کند یا به پوچ‌انگاری برسد (علت)؛ نشاط زندگی را از دست می‌دهد (معلول) و با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، ناامیدی و خودکشی افراد روبه‌رو می‌شود (معلول).

کاستی و خلاً معنوی (علت)، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند (معلول) و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند. (معلول)

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۳)

۱۰۷- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند، در صورتی که به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، تحولات هویتی می‌یابد و اگر عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی دیگر را قبول کند، به جهان اجتماعی مقابل، ملحق می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۷)

۱۰۸- گزینه «۱»

(آزیتا بیدری)

علت خودباختگی فرهنگی جوامع غیرغربی در برابر غرب ← مرعوب شدن در مقابل قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب
علت انتقال تعامل فرهنگی از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها ← رسانه‌ها و فضای مجازی با عبور از مرزهای جغرافیایی و سیاسی و فرهنگی

علت هویت حقیقی جهان اجتماعی ← واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی مطابق حق باشد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۷، ۹۹ و ۱۰۱)

۱۰۹- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

انسان را با حقیقت خود و جهان هستی آشنا می‌کند ← جهان اجتماعی توحیدی (الف)

فرهنگ یونان و روم ← جهان اسلام صرفاً عناصر عقلی را اخذ کرد ← (ب)
جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی ← پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی از لایه‌های آن، بدون این که به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد (ج)

نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و آن را رها کند ← جهان خودباخته (د)

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۱۰- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند ← تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرایی از حقیقت است.

جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برد ← از خودبیگانگی تاریخی

فراموشی خداوند در دیدگاه قرآن کریم ← فراموشی انسان از خود

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۱)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۱۱- گزینۀ «۲»

(روح اله اصغری)

«عَرَفَ»: شناخت، پی بُرد (رد گزینۀ ۱) / «الإنسان القديم»: انسان باستانی، انسان قدیم (رد گزینۀ ۴) / «خواصّ النفط الطبیّة»: خواص پزشکی نفت (رد سایر گزینہ‌ها) / «كِدَوَاءٍ»: به عنوان دارویی (رد گزینۀ ۱) / «الأمراض الجلديّة»: بیماری‌های پوستی (رد سایر گزینہ‌ها)

(ترجمه)

۱۱۲- گزینۀ «۴»

(کاظم غلامی)

«بتصدیر»: با صادر کردن (رد گزینۀ ۱) / «الصناعات الیدویّة»: صنایع دستی (رد گزینۀ ۲) / «بمکن»: امکان دارد (رد گزینۀ ۲) / «أن نُوصِلَ»: که برسانیم (رد سایر گزینہ‌ها) / «نعرف»: بشناسانیم (حرف «أن» در ترجمۀ این فعل هم تأثیر می‌گذارد چون با «و» به «أن نُوصِلَ» وابسته است.) (رد سایر گزینہ‌ها)

(ترجمه)

۱۱۳- گزینۀ «۲»

(مرتضی کاظم شیرووری)

«تعتبر»: به شمار می‌آید، به شمار آورده می‌شود (مضارع مجهول است) (رد گزینۀ ۳) / «واحدة من أكبر و أنجح»: یکی از بزرگ‌ترین و موفق‌ترین (رد سایر گزینہ‌ها) / «مُصدِرِي»: (جمع مذكر سالم: در اصل «مصدرین» بوده و حذف نون به خاطر مضاف شدن آن است) «صادرکنندگان» (رد گزینۀ ۴) / «عبر خطوط الأنابیب»: از راه خطوط لوله‌ها.

(ترجمه)

۱۱۴- گزینۀ «۴»

(مهیر فاطمی)

تشریح گزینہ‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: «پس همه ترسیدند!»
گزینۀ «۲»: «تجاربُ کثیرة»: نکره است و ترجمۀ صحیح آن: (تجربه‌های بسیاری) است!
گزینۀ «۳»: «تُصنع» فعل مجهول است، ترجمۀ صحیح آن: «ساخته می‌شود»

(ترجمه)

۱۱۵- گزینۀ «۱»

(ابراهیم غلامی نژاد)

تشریح گزینہ‌های دیگر:

گزینۀ «۲»: فعل مجهول نیامده و اشتباه است. «المصافی» و «الموانئ» جابه‌جا آمده‌اند.
گزینۀ «۳»: فعل ماضی آمده و «المطاط» (پلاستیک) نادرست است.
گزینۀ «۴»: «المصفی» به صورت جمع باید بیاید.

(ترجمه)

۱۱۶- گزینۀ «۴»

(الهه مسیح فواه)

ترجمۀ آیه: «او شما را از زمین به وجود آورد و از شما خواست که در آن آبادانی کنید». این مفهوم از عبارت گزینۀ «۴» به دست نمی‌آید: «بندگان در کره زمین طلب آبادانی کردند».

(مفهوم)

۱۱۷- گزینۀ «۴»

(ابراهیم غلامی نژاد)

تشریح گزینہ‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: «يُفْتَحُ» و «يُعْلَقُ» اشتباه می‌باشد و باید به صورت مجهول با ضمّه بیایند. «يُفْتَحُ، يُعْلَقُ» صحیح است؛ همچنین «النَّقْطُ» اشتباه است.
گزینۀ «۲»: «يُصَدَّرُ» معلوم می‌باشد در صورتی که باید مجهول بیاید. «يُصَدَّرُ» صحیح است. همچنین «الصَّنَاعِيَّةُ» صحیح است.
گزینۀ «۳»: «مُؤَدَّبِينَ» ← «مُؤَدَّبِينَ» (اسم مفعول)

(فبیط حرکات)

۱۱۸- گزینۀ «۴»

(مرتضی کاظم شیرووری)

«طالبا»: دو دانش‌آموز؛ اسم مثنی و مبتدا و مرفوع به حرف (ا) است که در اصل «طالبان» بوده و حذف نون به خاطر مضاف بودن است.

تشریح گزینہ‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: فعل «يُجَذَّبُ» مجهول می‌باشد و پس از آن نایب فاعل، مرفوع به حرف (و) می‌باشد (السَّائِحُونَ)
گزینۀ «۲»: فعل «تُحَدَّرُ» معلوم است و «الْمُؤَاظِنُونَ» مفعول است که باید با حرف (ی) منصوب شود (المُؤَاظِنِينَ)، این تابلوها به موطنان هشدار می‌دهد.

گزینۀ «۳»: «الآخرين» فاعل برای فعل «يَأْكُلُ» است و باید با حرف (و) مرفوع شود (الآخرين)، تا دیگران از میوه آن بخورند.

(قواعد اسم)

۱۱۹- گزینۀ «۴»

(ولی برهیی)

سؤال خواسته است که خبری را پیدا کنیم که فاعل آن حذف شده باشد؛ یعنی فعل مجهول، خبر واقع شود. در گزینۀ «۴» ضمیر «هما» مبتدا است و فعل «وَضِعَا» که ماضی مجهول است خبر واقع شده است. در گزینۀ «۱» «تَنْبَعَتْ» خبر و فعل معلوم است. در گزینۀ «۲» «تَعَوَّضَ» خبر و مضارع معلوم است. در گزینۀ «۳»، «ذُكِرَ» ماضی مجهول است اما؛ خبر نیست و جمله وصفیه می‌باشد. در این عبارت، «مَلِكٌ» خبر است.

(انواع جملات)

۱۲۰- گزینۀ «۳»

(ولی برهیی)

در گزینۀ «۱» با توجه به معنی، امرنا ماضی مجهول است. در گزینۀ «۲» «تُنْقَلُ» با توجه به معنی، مضارع مجهول است. در گزینۀ «۳» «يُسَاعِدُ» مضارع معلوم است و بعد از آن مفعول نیز به کار رفته است و فاعل آن نیز ضمیر مستتر «هو» می‌باشد. در گزینۀ «۴» نیز «يَحْتَرَمُنَ» مضارع مجهول است.

ترجمه عبارت‌ها:

گزینه «۱»: به انجام همه تکالیف خود در روز جمعه امر شدیم.
گزینه «۲»: این‌ها فراورده‌هایی هستند که از طریق نفتکش‌ها از پالایشگاه‌ها به ایستگاه‌های سوخت منتقل می‌شوند.
گزینه «۳»: همانا او حیوان باهوشی است که انسان را برای کشف حقیقت یاری می‌کند.
گزینه «۴»: معلمان مدرسه ما همواره در میان دانش‌آموزان نیکوکار مورد احترام واقع می‌شوند.
(قواعد فعل)

منطق

۱۲۱- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)
در سایر گزینه‌ها جای مقدم و تالی عوض شده و تالی در ابتدا و مقدم در ادامه قرار گرفته است. اما در این گزینه اول مقدم و سپس تالی ذکر شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غافل مباش (تالی) ار عاقلی (مقدم) / دریاب (تالی) اگر صاحب‌دلی (مقدم)
گزینه «۳»: توانا بود (تالی) هر که دانا بود (مقدم)
گزینه «۴»: بپای (تالی) اگر هوشیاری (مقدم)

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۶)

۱۲۲- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسبی)
قضیه شرطی متصل: قضیه‌ای است که در آن به پیوستگی و اتصال یا عدم پیوستگی و اتصال دو نسبت حکم شده است. (قسمت الف)
قضیه منفصل غیرقابل جمع در صدق: قضیه‌ای است که محال است هر دو طرف آن درست باشد، اما می‌تواند هر دو طرف آن غلط باشد و یا یک طرف درست و طرف دیگر غلط باشد. (قسمت ب)

قضیه منفصل حقیقی: قضیه‌ای است که در آن، هم درست بودن دو طرف قضیه محال است و هم غلط بودن آن‌ها. (قسمت ج)

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵، ۸۷ و ۸۸)

۱۲۳- گزینه «۳»

(حسن صبری)
در هر دو، درست بودن دو طرف قضیه محال است؛ در نتیجه از صدق یک طرف، کذب طرف دیگر نتیجه می‌شود.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۱۲۴- گزینه «۳»

(حسن صبری)
قضایای مذکور در سایر گزینه‌ها شرطی منفصل مانع‌الجمع هستند؛ در حالی که قضیه گزینه «۳» منفصل حقیقی می‌باشد.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۱۲۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)
در قیاس استثنایی اتصالی از دو حالت وضع مقدم و رفع تالی می‌توان نتیجه یقینی گرفت.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۲۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)
استدلال «هر انسانی که تلاش کند، موفق می‌شود» ← «علی چون موفق است، پس تلاش کرده است» از وضع تالی، وضع مقدم نتیجه گرفته شده است که یک مغالطه است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

۱۲۷- گزینه «۴»

(حسن صبری)
چون وضع مقدم و معتبر است.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رفع مقدم - نامعتبر

گزینه «۲»: رفع مقدم - نامعتبر

گزینه «۳»: وضع تالی - نامعتبر

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۲۸- گزینه «۴»

(نیما بواهری)
قضیه ذکر شده در صورت سؤال شرطی منفصل مانع‌الجمع (غیر قابل جمع در صدق) است. یعنی یک موجود نمی‌تواند هم انسان و هم غیرحیوان باشد. پس بین انسان و غیرحیوان رابطه تباین برقرار است و گرنه می‌توانستیم حالت جمع این دو را فرض کنیم. پس نمی‌توان گفت «بعضی انسان‌ها غیرحیوان هستند» و «بعضی غیرحیوان‌ها انسان هستند» (رد گزینه‌های ۲ و ۳). اما موجود می‌تواند نه انسان باشد و نه غیر حیوان (یعنی حیوان باشد)؛ مثلاً اسب، گربه و ... باشد. پس نمی‌توان گفت «هیچ غیرانسانی حیوان نیست» چون اسب هم غیرانسان است اما حیوان است (رد گزینه ۱). می‌توان گفت بعضی انسان‌ها غیرحیوان نیستند.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۱۲۹- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)
قیاس استثنایی، قیاسی است که نتیجه استدلال یا نقیض نتیجه در یکی از دو مقدمه آمده باشد. ذکر قید «ضرورتاً» در گزینه «۴» باعث نادرستی این گزینه شده است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۳)

۱۳۰- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسبی)
در این استدلال از وضع تالی (چهار ضلعی بودن)، وضع مقدم (این که دوزنقه مربع است) نتیجه گرفته شده است که مغالطه وضع تالی نام دارد.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

منطق - سؤال‌های «آشنا»

۱۳۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

خدا را دانی (تالی) از خود را بدانی (مقدم)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «اگر روم ز پیش‌اش (مقدم) فتنه‌ها برانگیزد (تالی) - و از طلب بنشینم (مقدم) به کینه برخیزد (تالی)

گزینه «۲»: حرف «ور» در این گزینه به معنی حتی اگر یا با وجود اینکه است و ادات شرط محسوب نمی‌شود؛ بنابراین قضیه از نوع شرطی نیست.

گزینه «۴»: حرف «گر» در این گزینه به معنی «یا» است و ادات شرط محسوب نمی‌شود؛ بنابراین قضیه از نوع شرطی نیست.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۶)

۱۳۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

قضیه (الف)، منفصل مانعةالجمع است، زیرا پیراهن من می‌تواند نه سفید باشد و نه سیاه، بلکه سبز باشد (هر دو طرف با هم کاذب باشند). اما هم‌زمان نمی‌تواند هم سفید و هم سیاه باشد (هر دو طرف با هم صادق باشند). (اگرچه در مثال مناقشه نیست، اما برای افرادی که اشکال می‌کنند که: پیراهن‌های دو یا چند رنگ وجود دارد و می‌شود پیراهنی هم سفید و هم سیاه باشد، می‌گوییم: اولاً منظور تک‌رنگ بودن پیراهن است! و ثانیاً در همان پیراهن‌های چند رنگ، در یک قسمت هم‌زمان دو رنگ وجود ندارد.)

قضیه (ب)، منفصل حقیقی است، زیرا هم‌زمان نمی‌شود یک فرد هم باسواد (توانایی خواندن و نوشتن) باشد و هم بی‌سواد (هر دو طرف با هم صادق نیستند) و یا نه باسواد باشد و نه بی‌سواد (هر دو طرف با هم کاذب نیستند).

قضیه (ج)، منفصل مانعةالرفع است، زیرا امکان دارد هم خورشید و هم زمین حرکت کنند و روز و شب ایجاد شود (هر دو طرف با هم صادق باشند) ولی نمی‌شود نه خورشید و نه زمین هیچ‌کدام حرکت نکنند و روز و شب ایجاد شود (هر دو طرف با هم کاذب باشند)

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۱۳۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

بررسی گزینه‌های تست:

گزینه «۱»: حقیقی - حقیقی

گزینه «۲»: حقیقی - مانعةالجمع

گزینه «۳»: حقیقی - انفصال برقرار نیست

گزینه «۴»: انفصال برقرار نیست - حقیقی

نکته: اگر بین دو حالت قضیه شرطی نسبتی مثل تساوی یا عموم و خصوص مطلق در نسبت‌های چهارگانه برقرار باشد اصلاً انفصالی برقرار نیست و نمی‌توان یک قضیه شرطی منفصله ساخت.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۱۳۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در قضیه منفصل غیر قابل جمع در کذب، هر دو طرف نمی‌توانند کاذب باشند. پس می‌توان از کذب یک طرف، صدق دیگری را نتیجه گرفت: «اگر غیر غیر ب (= ب)، آنگاه الف» یا «اگر غیر الف، آنگاه غیر ب»

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۳۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در شرطی متصل، مقدم مستلزم تالی و تالی تابع مقدم است (نه برعکس). یعنی با وجود مقدم می‌توانیم وجود تالی را نیز نتیجه بگیریم (از وضع مقدم وضع تالی را نتیجه بگیریم) و در صورت نبود تالی نبود مقدم را نیز نتیجه بگیریم (از رفع تالی رفع مقدم را نتیجه بگیریم). اما دو حالت رفع مقدم و وضع تالی مغالطه محسوب می‌شوند.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

اگر تالی عین مقدمه دوم باشد یا مقدمه دوم عین تالی باشد، مغالطه وضع تالی رخ داده است.

مثال: مقدمه اول: اگر الف آنگاه ب؛ مقدمه دوم: ب؛ نتیجه: الف (نامعتبر)

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

۱۳۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در انفصال حقیقی هر دو قضیه هم‌زمان کاذب و هم‌زمان صادق نیستند؛ بنابراین اگر یک طرف کاذب باشد (کذب ف یا همان صدق غیرف) طرف دیگر حتماً صادق است (صدق ب).

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۳۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

صورت‌بندی منطقی این مغالطه بدین صورت است: اگر کسی نویسنده باشد (مقدم) آنگاه انسان است (تالی). فرد بی‌سواد انسان است (وضع تالی) •• فرد بی‌سواد نویسنده است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

این قیاس، یک قیاس انفصالی حقیقی است و در آن از اثبات یک‌طرف نفی طرف دیگر به‌دست آمده است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۲)

۱۴۰- گزینه «۳»

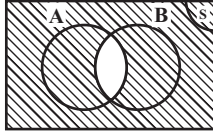
(کتاب آبی)

مقدمه دوم اگر سالبه باشد و مقدم هم سالبه باشد از وضع مقدم، وضع تالی نتیجه می‌شود. اگر مقدمه دوم سالبه باشد و تالی موجه باشد از رفع تالی، رفع مقدم نتیجه می‌شود.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۳)

ریاضی و آمار (۳)

نمودار ون پیشامد آن که دو پیشامد A و B با هم رخ ندهد، به صورت زیر است:



(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۱۴۶- گزینه «۳»

(علی ارفمند)

اشتراک دو پیشامد ناسازگار تهی است. برای این که حاصل ضرب اعداد دو تاس فرد باشد باید هر دو عدد رو شده فرد باشند اما در این صورت تفاضل این دو عدد زوج خواهد بود و در نتیجه اشتراک E و F تهی است و لذا ناسازگارند. در مورد سایر گزینه‌ها می‌توان نشان داد که اشتراک پیشامدها تهی نیست.

$$(۳,۳) \in B \cap A$$

$$(۵,۵) \in C \cap D$$

$$(۲,۳) \in G \cap H$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۱)

۱۴۷- گزینه «۲»

(حامد پوقادری)

بین دو برادر ۳ نفر قرار می‌گیرند که یک نفر آن‌ها مشخص است و از بین ۷ نفر دیگر ۲ نفر انتخاب می‌کنیم؛ یعنی $\binom{۷}{۲}$. حال ۳ نفر بین دو برادر ۳! جایگشت دارند و دو برادر نیز به ۲! جایگشت می‌کنند. دو برادر و ۳ نفر بین آن‌ها را یک دسته می‌کنیم که به همراه ۵ نفر دیگر گروه به ۶! جایگشت می‌کنند، پس تعداد حالات مطلوب برابر $\binom{۷}{۲} \times ۳! \times ۲! \times ۶!$ خواهد شد، کل حالات هم ۱۰! است. داریم:

$$P(\text{مطلوب}) = \frac{\text{تعداد حالات مطلوب}}{\text{تعداد کل}} = \frac{\binom{۷}{۲} \times ۳! \times ۲! \times ۶!}{۱۰!}$$

$$= \frac{۲۱ \times ۶ \times ۲}{۷ \times ۸ \times ۹ \times ۱۰} = \frac{۱۲}{۲۴۰} = \frac{۱}{۲۰}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۱۴۸- گزینه «۴»

(وهاب نادری)

فرض می‌کنیم:

$$\frac{P(A \cup B)}{۴} = \frac{P(A')}{۲} = \frac{P(B')}{۳} = \frac{P(A \cap B)}{۱} = t$$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = 4t, P(A') = 2t, P(B') = 3t, P(A \cap B) = t$$

می‌دانیم:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - 2t, P(B) = 1 - P(B') = 1 - 3t$$

۱۴۱- گزینه «۱»

(مدریس ممزه‌ای)

از بین ارقام ۱، ۳، ۴، ۷، ۸ سه رقم را انتخاب می‌کنیم که این کار به $\binom{۵}{۳}$ حالت امکان‌پذیر است، سه رقم انتخاب شده در کنار ۰، ۵ به ۴! جایگشت دارند، پس جواب سؤال برابر است با:

$$\binom{۵}{۳} \times ۴! = ۱۰ \times ۲۴ = ۲۴۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۴۲- گزینه «۳»

(مردار قایی)

بودن یا نبودن اعداد ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸ در زیرمجموعه مورد نظر مشخص شده، پس باید از بین اعداد ۱۵، ...، ۹ و ۸ پنج عضو دیگر را انتخاب کرد که تعداد راه‌های انجام این کار، برابر است با:

$$\binom{۸}{۵} = \frac{۸!}{۵!۳!} = \frac{۸ \times ۷ \times ۶ \times ۵!}{۵! \times ۶} = ۵۶$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۴۳- گزینه «۴»

(حسن اسماعیلی)

تعداد کل حالت‌های ممکن برای تنظیم برنامه این سخنرانی‌ها ۶! است؛ ترتیب سخنرانی لیلا، مریم و سوسن بدون در نظر گرفتن بقیه افراد ۳! حالت دارد که فقط یکی از آن‌ها با شرایط مسأله تطابق دارد. (مریم قبل از لیلا و لیلا قبل از سوسن)؛ بنابراین تعداد حالت‌های مطلوب برابر است با:

$$۶! \times \frac{۱}{۳!} = ۶ \times ۵ \times ۴ = ۱۲۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۴۴- گزینه «۲»

(موری ملارمسانی)

باید یک مهره آبی و یک مهره قرمز انتخاب کنیم؛ پس:

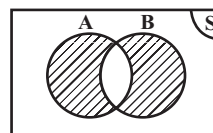
$$P(A) = \frac{\binom{۳}{۱} \binom{۴}{۱}}{\binom{۷}{۲}} = \frac{۳ \times ۴}{\frac{۷ \times ۶}{۲}} = \frac{۴}{۷}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۱۴۵- گزینه «۴»

(سپار داوطلب)

تمام گزینه‌ها به‌جز گزینه «۴» صحیح هستند، نمودار ون $(A - B) \cup (B - A)$ به صورت زیر است:



$$(A - B) \cup (B - A)$$

از طرفی:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$\Rightarrow 4t = (1 - 2t) + (1 - 3t) - t$$

$$\Rightarrow 4t = 2 - 6t \Rightarrow 10t = 2 \Rightarrow t = \frac{1}{5}$$

$$P(A) = 1 - 2t \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{2}{5} = \frac{3}{5}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

۱۴۹- گزینه «۴»

(امیر زائرروز)

در حالت کلی $5+6$ شیء داریم که جایگشت آن‌ها برابر است با:

$$n(S) = (6+5)! = 11!$$

برای محاسبه تعداد حالات مطلوب ابتدا کتاب‌های ریاضی را جایگشت می‌دهیم که می‌شود $6!$. در طرفین کتاب‌های ریاضی و نیز مابین آن‌ها در مجموع 7 جای خالی ایجاد می‌شود که از بین آن‌ها 5 جای خالی انتخاب کرده و کتاب‌های شیمی را به $5!$ جایگشت در آن‌ها قرار می‌دهیم. در این صورت قطعاً هیچ دو کتاب شیمی در کنار هم قرار نخواهند گرفت. داریم:

$$\text{تعداد حالات مطلوب} = 6! \times \binom{7}{5} \times 5! = 6! \times 5! \times 21$$

$$\Rightarrow P(\text{مطلوب}) = \frac{6! \times 5! \times 21}{11!} = \frac{5! \times 21}{11 \times 10 \times 9 \times 8 \times 7}$$

$$= \frac{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 3 \times 7}{11 \times 10 \times 9 \times 8 \times 7} = \frac{1}{22}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۴)

۱۵۰- گزینه «۴»

(امیر زائرروز)

پیشامد آن‌که نه A رخ دهد و نه B یعنی $(A \cup B)'$ ابتدا $P(A \cup B)$ را حساب می‌کنیم:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{3} + \frac{3}{4} - \frac{1}{6}$$

$$= \frac{4+9-2}{12} = \frac{11}{12}$$

از طرفی:

$$P((A \cup B)') = 1 - P(A \cup B) = 1 - \frac{11}{12} = \frac{1}{12}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۵۱- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا علویان)

رمان شمس و طغرا به قلم محمدباقر میرزاخسروی، منشآت اثری از قائم‌مقام فراهانی و شمس‌الدین و قمر نوشته میرزا حسن‌خان بدیع است.

(علوم و فنون ادبی، (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۵۲- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا علویان)

محمدتقی بهار در سبک خراسانی (نه عراقی) و با زبانی حماسی شعر می‌سرود.

(علوم و فنون ادبی، (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶، ۱۷ و ۲۰)

۱۵۳- گزینه «۴»

(کتاب‌آبی)

نثر دهخدا ساده و عامیانه است و عبارت گزینه «۴» این ویژگی را ندارد. دیگر گزینه‌ها با استفاده از اصطلاحات رایج در زبان عامه، به محاوره نزدیک شده‌اند و دشواری خاصی در آن‌ها دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی، (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۲۱)

۱۵۴- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

این بیت، در وزن «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» سروده شده است که وزنی ناهمسان به‌شمار می‌آید.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن (همسان دولختی)

گزینه «۲»: مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فاعلاتن (همسان دولختی)

گزینه «۴»: مفتعلن مفتعلن فاعلن (همسان تک‌پایه‌ای)

(علوم و فنون ادبی، (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۵۵- گزینه «۳»

(حسینعلی موسی‌زاده)

چَ گل مَ با / ش کِ هم پو است را کَ فن / سا زی: مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فعلن (رکن آخر فعل لن است که به دلیل ابدال به فعلن تبدیل شده است).

(علوم و فنون ادبی، (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۵۶- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا علویان)

وزن بیت (الف) «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» از اوزان ناهمسان؛ وزن بیت (ب) «فاعلات مفعولن فاعلات مفعولن» از اوزان همسان دولختی؛ وزن بیت (ج) «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» از اوزان همسان و وزن بیت (د) «مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فعلن» از اوزان ناهمسان می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی، (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۷- گزینه «۴»

(یاسین مهریان)

وزن این بیت، «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» می‌باشد که فاقد رکن «مفعول» است.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

گزینه «۲»: مفعول مفاعیلن فعولن

گزینه «۳»: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

(علوم و فنون ادبی، (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۸- گزینه «۳»

(مسئله موسی زاده)
گزینه «۱»: زبان بسته با مدح پیامبر گویا می‌شود و در مصراع دوم نخل خشک که برای حضرت مریم خرما می‌دهد تلمیح به دو معجزه از آن‌هاست؛ ولی استعاره در بیت دیده نمی‌شود.

گزینه «۲»: «غرقه‌گاه» و «سبزه‌زار» هر دو استعاره از دنیا و «نهنگ» استعاره از شیطان یا حوادث دنیاست؛ ولی تلمیح ندارد.

گزینه «۳»: فرعون و موسی تلمیح به مقابله آن‌ها و «نور روی موسی» استعاره مکنیه است؛ چون روی موسی مانند خورشید یا چیزی شبیه آن تصور شده که نور دارد.

گزینه «۴»: مصراع نخست تلمیح به عبارت حکیمانه «موتوا قبل ان تموتوا: بمیرید پیش از آن که بمیرید» و ادیس تلمیح به زندگی دوباره این پیامبر دارد؛ اما استعاره ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۵۹- گزینه «۱»

(یاسین مودیان)
بیت، فاقد تضمین است. / «کار» و «یار»، «در» و «سر»: جناس ناهمسان

توضیح نکات درسی:

«تخلص شاعری» را با تضمین اشتباه نگیرید؛ در گزینه‌های «۱» و «۲»، شاعر نام خود را در انتهای غزل آورده است که در حکم امضایی برای انتهای شعر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فاقد تضمین / فاقد جناس؛ «دل» و «دز» را نمی‌توان دارای جناس دانست، زیرا که اختلاف در دو واج است.

گزینه «۳»: صائب، مصراع دوم را از سعدی تضمین کرده است. / فاقد جناس
گزینه «۴»: فاقد تضمین / فاقد جناس؛ توجه داشته باشید که «روان»‌ها در معنای یکسانی به کار رفته‌اند و جناس تام را به وجود نمی‌آورند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع، ترکیبی)

۱۶۰- گزینه «۴»

این بیت، به ناخلف بودن فرزند حضرت نوح اشاره دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اشاره دارد به حدیث «حَاسِبُوا قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا».

گزینه «۲»: اشاره دارد به منصور حلاج و به دار کشیده شدن وی.

گزینه «۳»: اشاره دارد به جنگ «خیبر» / توجه داشته باشید که در قرآن، اشاره مستقیمی به فتح قلعه خیبر توسط حضرت علی (ع) نشده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۶۱- گزینه «۲»

(مسین رضایی)

«هل»: آیا / «یستوی»: برابر هستند (در این جا) (رد سایر گزینه‌ها) / «الدین»: کسانی که / «یعلمون»: می‌دانند (رد گزینه ۱) / «لا یعلمون»: نمی‌دانند (رد گزینه ۴)

(رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۶۲- گزینه «۲»

(الله مسیح فواه)

«أما کانَ یعلم»: آیا نمی‌دانست (رد گزینه ۱) / «عندما خُلِق»: هنگامی که خلق شد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فبم یتفاخر»: پس به چه افتخار می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۱۶۳- گزینه «۱»

(نور امسالی)

«قدر کلّ امرئ»: ارزش هر انسانی (رد سایر گزینه‌ها) / «ما کانَ یحسَنه»: چیزی است که آن را خوب انجام می‌دهد (رد سایر گزینه‌ها) / «للرجال أسماء»: افراد نام‌هایی دارند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «علی الأفعال»: بر اساس کارها (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۱۶۴- گزینه «۴»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

ترجمه صحیح عبارت در گزینه «۴»: همانا خدا چیزی را که هیچ توانی بدان نداریم به ما تحمیل نمی‌کند!

(ترجمه)

۱۶۵- گزینه «۴»

(نور امسالی)

«گویی»: کأنَّ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «خشنود ساختن»: إرضاء (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «همه مردم»: جمیع النَّاس / «هدفی است»: غایة / «به دست آورده نمی‌شود»: (فعل مضارع مجهول) لا تُدرک (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۱۶۶- گزینه «۱»

(ممد یحسان بین- قاتنات)

جمع «جرم»: أجرام است و «جرائم» مفردش: جریمه است.

نکات مهم درسی:

«لا» نفی جنس + اسم نکره به معنای «هیچ...نیست» است و اسلوب «ما ی نفی + حرف جرّ من + یک اسم نکره» هم به معنای «هیچ ... نیست» می‌باشد.

(واژگان)

۱۶۷- گزینه «۲»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

ترجمه عبارت: گِل (= الطّین) خاک مخلوط شده با آب است!

(واژگان)

۱۶۸- گزینه «۲»

(درویشعلی ابراهیمی)

در گزینه «۲»، «تری» (می‌بینی) فعل مضارع معلوم و «خلقوا» (خلق شده‌اند) فعل ماضی مجهول است.

(تلیل صرفی و اعراب)

۱۶۹- گزینه «۳»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، تعداد حروف مشبّهة بالفعل بیشتر باشد. گزینه‌ها را یک به یک بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱»: «لعلّ» از حروف مشبّهة است. (دقت کنید «إنّ» بر سر یک فعل آمده است و نمی‌تواند از حروف مشبّهة باشد.)

گزینه «۲»: «أنّ» از حروف مشبّهة است. (دقت کنید «أنّ» بر سر یک فعل آمده است و نمی‌تواند از حروف مشبّهة باشد.)

گزینه «۳»: «إنّ» و «لیت» هر دو از حروف مشبّهة هستند.

گزینه «۴»: در این گزینه حروف مشبّهة وجود ندارد. (دقت کنید «لکنّ» به معنی «برای شما»، یک جار و مجرور است.)

(انواع هملات)

۱۷۰- گزینه «۳»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

دقت کنید:

اسم حروف مشبّهة بالفعل همیشه منصوب است و با علامت‌های (ـَ، ِ، ِین، ین) ظاهر می‌شود، اما خبر حروف مشبّهة بالفعل همواره مرفوع است، و اگر یک اسم باشد، با علامت‌های (ـَ، ِ، ِین، ین) ظاهر می‌شود.

در گزینه «۳»، «هذین» اسم (لیت) و منصوب است که به درستی آمده است، اما «مُتمسکین» خبر (لیت) است و باید مرفوع باشد؛ بنابراین به صورت «مُتمسکین» صحیح است.

(انواع هملات)

عربی، زبان قرآن (۳) - سؤال‌های «آشنا»

۱۷۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«لا یحزّنک»: نباید تو را غمگین کنند (رد سایر گزینه‌ها) / «الذین یسارعون»: کسانی که شتاب می‌کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فی الکفر»: در کفر (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۷۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«یزعم»: (در این جا) گمان می‌کنند / «قاموا بواجباتهم»: تکالیفشان را انجام داده‌اند (رد گزینه ۳) / «أمّام أولادهم»: در برابر فرزندانیشان / «لم تتحقّق»: محقق نشده است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «غایبهم»: هدفشان (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۷۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«إنّ»: همانا، قطعاً / «یحبّ»: دوست دارد (رد گزینه ۳؛ بیشتر اضافی است) / «الذین یقاتلون»: کسانی که پیکار می‌کنند (رد گزینه ۳) / «فی سبیله»: در راه او (رد گزینه ۴) / «صفاً»: صف در صف، صف کشیده / «کأنّهم بُنیان مرصوص»: گویی آنان ساختمان‌ی (بنایی) استوار هستند (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۱۷۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

«لیتکم»: ای کاش شما (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «تتعلّمون»: بیاموزید، یاد بگیرید (رد گزینه ۳) / «من ألبکم»: از پدرتان (رد گزینه ۳) / «أن لا تخافوا»: که نترسید (رد گزینه ۳) / «مشکلة»: (اسم نکره) مشکلی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «قد تحدّث»: (قد + فعل مضارع ← گاهی، شاید) گاهی پیش می‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لکم»: برایتان

(ترجمه)

۱۷۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

«لا خیرَ»: (اسلوب لا نفی جنس) هیچ خیری نیست (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فی علمٍ»: در دانشی که (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لا ینتفع به»: (فعل مجهول) از آن سود برده نمی‌شود (رد سایر گزینه‌ها) / «فعلینا أن نعملَ»: پس (باید) عمل کنیم / «بما تعلّمنا»: به چیزی که آموختیم

(ترجمه)

۱۷۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«إنّ» تمام جمله را مورد تأکید قرار می‌دهد، بنابراین قید تأکید در ابتدای جمله می‌آید.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قید تأکید در ابتدای جمله می‌آید (بی‌گمان فخر برای انسانی است که ...)

گزینه «۳»: «قطعاً» در ابتدای جمله می‌آید (قطعاً مردم از کنار ...)

گزینه «۴»: «بدون شک» در ابتدای جمله می‌آید (بدون شک شاخه‌های برخی درختان ...)

(ترجمه)

۱۷۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ترجمه: کاش من درس را رها کرده بودم تا در امتحان قبول شوم! (نادرست)

سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر صلح در دنیا مستقر گردد، همه در امنیت زندگی می‌کنند!

گزینه «۳»: هیچ ابری در آسمان نیست، پس باران یا برفی نمی‌بارد!

گزینه «۴»: گویی قناعت، گنجی است که هیچ‌گاه پایان نمی‌یابد!

(مفهوم)

۱۷۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

صورت سؤال از ما عبارتی را می‌خواهد که در آن «تشبیه» به کار رفته است. در گزینه «۳»، «کأنّ» از حروف مشبّهة بالفعل است که معنای «مثل این‌که، مانند، گویی» می‌دهد و عموماً معنای تشبیه ایجاد می‌نماید.

ترجمه گزینه «۳»: «گویی قلب‌های همه دشمنانمان، قطعه‌هایی از آهن و مس است!»

(انواع هملات)

۱۷۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

ضمیر «کب» متناسب با صیغه مفرد مؤنث مخاطب است، بنابراین باید در جای خالی دوم، فعل مضارع به همین صیغه و به شکل «تجاهدین» بیاید.

(انواع عملات)

۱۸۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در این گزینه، «لا» بر سر اسم نکره آمده و از نوع نفی جنس است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه لا قبل از فعل مضارع دوم شخص و در ابتدای جمله آمده است پس از نوع ناهیه می‌باشد.

گزینه «۲»: در این گزینه لا معنای «نه» می‌دهد و نفی جنس نمی‌باشد.

گزینه «۳»: در این گزینه لا قبل از فعل مضارع و در وسط جمله آمده است و فعل مضارع را منفی نموده است پس از نوع نافی می‌باشد.

(انواع عملات)

فلسفه دوازدهم

۱۸۱- گزینه «۳»

(معمد رضایی بقا)

اینکه هستی و چیستی دو مفهوم از یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند.

وجود، وجه مشترک موجودات است و ماهیت، وجه اختصاصی آن‌ها.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۸۲- گزینه «۱»

(معمد رضایی بقا)

حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» با حمل «وجود» بر «انسان»، کاملاً متفاوت است و چون «حیوان ناطق» همان حقیقت و ذات انسان است، حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» به دلیل نیاز ندارد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۵)

۱۸۳- گزینه «۲»

(معمد رضایی بقا)

ابن‌سینا با توجه خاص به بحث «مغایرت وجود و ماهیت»، آن را مقدمه طرح مباحث جدیدی قرار داد. این نظر، پایه یکی از برهان‌های ابن‌سینا در اثبات وجود خدا به نام برهان «وجوب و امکان» نیز می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۶)

۱۸۴- گزینه «۳»

(معمد رضایی بقا)

یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام «توماس آکوئیناس» که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و زمینه‌ساز گفت‌وگوهای فراوانی در آنجا شد. او که در قرن ۱۳ میلادی زندگی می‌کرد، فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری نمود که بیشتر متکی بر دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی «ابن‌رشد»، دیگر فیلسوف مسلمان بود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۸۵- گزینه «۱»

(معمد رضایی بقا)

مجموع زوایای مثلث برابر دو قائمه، یعنی ۱۸۰ درجه است. پس قضیه ذکر شده امتناعی است.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه ۱۰)

۱۸۶- گزینه «۴»

(معمد رضایی بقا)

از میان فیلسوفان اروپایی، دکارت معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء اصول اولیه‌ای است که انسان آن را به‌طور فطری درک می‌کند؛ یعنی هر انسانی، با درکی از رابطه علیت متولد می‌شود و درک این رابطه نیاز به تجربه و یا آموزش ندارد؛ زیرا پذیرش و قبول این رابطه، مقدمه و پایه هر تجربه و آموزشی است. البته یافتن مصداق‌های علت و معلول نیازمند تجربه و آموزش است.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

۱۸۷- گزینه «۳»

(معمد رضایی بقا)

رابطه وجودبخشی میان علت و معلول را «رابطه علیت» می‌گویند. پس، رابطه علیت رابطه‌ای وجودی است که در آن، یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می‌دهد. کلمه «چرا» بازتابی از درک همین رابطه در ذهن انسان‌هاست.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۴)

۱۸۸- گزینه «۲»

(معمد رضایی بقا)

دیوید هیوم معتقد است که انعکاس ذهنی یا تداعی علیت چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها نیست.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۷)

۱۸۹- گزینه «۳»

(معمد رضایی بقا)

وقتی می‌گوییم رابطه ماهیت «انسان» با «وجود»، یک رابطه امکانی است، منظور این است که انسان می‌تواند باشد و می‌تواند نباشد. آنگاه که وجود برای انسان به واسطه علت‌هایش ضروری می‌شود و موجود می‌گردد، واجب‌الوجود بالغیر نامیده می‌شود.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۹۰- گزینه «۴»

(معمد رضایی بقا)

حمل فرد بودن بر عدد شش، محال و ممتنع است. پس قضیه اول، رابطه امتناعی است. حمل چوبی بودن بر نیمکت‌های کلاس ما، امکان دارد. پس قضیه دوم، رابطه امکانی است.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

